

అమృతమిత్రం

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

st Box No. 212.

311939

Telephone No. 2544.

పుటము ౧౬
16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 2-వ తేది సోమవారము

No. 1

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర శ్రైతమాస శుద్ధ త్రయోదశి.

సంచిక ౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకు వేలు
మోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
పును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
బొగ్గొట్టును. బెమకుల భేదించును.
కాపుల. చూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
ప్రదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
చేసిన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
గించును. నొప్పులు తగ్గించును. విచేతము
లో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములగు
నొప్పులకు సంజీవివంటిది.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
తీక

249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి

నకు వేలు చుమ్ము నాదరించుటయే మా నమ్మకమునకు ముఖ్య హేతువు

వెండి

శుభ్రమైనది, అరోగ్యవంతమైనది, మరియు చలనము
లేని ఆస్తి. కాని ఇతర లోహమునుచేర్చి మట్టము చేయకుం
డునట్లుగా చూడవలెను.

వెండి

వస్తువులుతయారు చేయుటయందు ప్రారంభమునుండి
అప్పటిగా వెండినే యుపయోగించుచుండుట మిక్కిలి
సంతోషకరమైన విషయము.

రావసిచ్చిన

మరల రొక్కమిచ్చెదమని తెలుపుచూ వస్తువులకు పూచీ నిచ్చుచు
న్నాము. కాని అసంతృప్తిని చెందినవారు వాపసిచ్చినవారు కానము.

అప్పటిమైన వెండివస్తువులు గావలసిన ఈ దిగువ విలాసమునకే రావలెను.

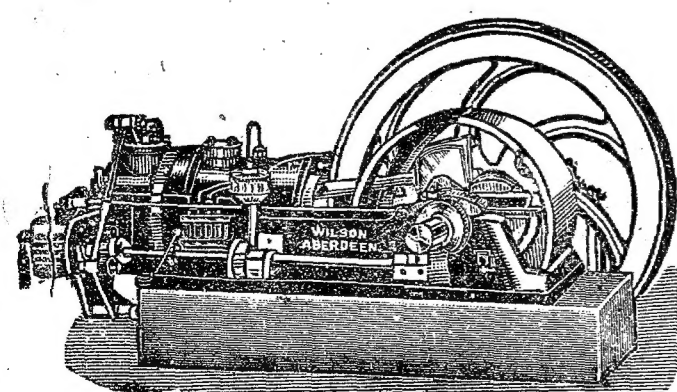
రావసిచ్చిన } ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ { తెలిపాడు
1842 } "సం. 2802"

నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ గ్రూడాయిలు యింజనులు

మలభమైన మెకానిజమ్.

వేవరైజులలేదు త్వరలో స్టార్టగును.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజంట్లు

యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ,

308, లింగిచెట్టివీధి, మద్రాసు.

బ్రాంచిఆఫీసు, నిడదవోలు, పడమర గోపాలరాజుపేట.

4867

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Courses, and Electropathy. Reduced fee Railway Fare Paid Boarding arrangements. Apply for Prospectus and Application Form enclosing two As. Stamp.—Presidency Telegraph College, Royapettah, MADRAS.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:—

IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE,
4689

DELHI.

స్వయం శిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు! సగముధరలు

30-6-28 వరకే. స. స్వామినాథశాస్త్రి కృతము తెలుగు శిక్షాపాఠశాల ఆర్థములతో ప్రాయబడినవి.

అసలుధరలు:—శబ్దరూపావళి 0-5-0; సీతికథా సప్తతి 0-12-0; బాలకావ్యంబరి (పద్యము) 0-6-0; లింగాను శాసనము 0-4-0; భావరూపచంద్రిక 1-4-0. ఈ అయిదున్ను ఒక్కసారిగా కొనవారికి ఇవి 1-4-0 కే ఇవ్వబడును.

అడ్రెసు:—N. S. సీలకంఠం C/o N. S. నరసింహం M. A. బ్రయినింగుకాశి, రాజమండ్రి. 4576

ఇంద్రజాలమ హేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాభము, అంగుళిద్ర బాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతచైతన్యము, యంత్రములు, చీట్ల శేక తమాసాలు, విశోదవిద్యలు, మనుష్యుని మాయమచేయుట ముడిచెట్టును పుట్టించుట, దీపముతో సమాధి యగలు, శరీరములేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 4. 2113 చమత్కార గణితము:—(టెక్స్టుబుక్ కనిపి నారిచే అప్రూవు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్రవిశేష, మనోగణితములు, సమస్యలు, చిత్తుప్రశ్న, యుక్త, తమాసా లెక్కలు, గణితోపధానము గలవు. వెల రూ. 1.12 కి రూ. 2

పి. ఆర్. జనార్దనం వాయుడు, బెంగళూరు. (గుంటూరుజిల్లా)

నవ్వ పరిహారములను భంగములేకుండ చేయునది కడద్రవము లేక అభయములన్నియును యుగములు త్వరలో పరిష్కారముగలుగుటకు ప్రాతః క్రతువులతోను, జర్మనీతోను రాయబారములనుపట్టుట కధ్యక్షితుములేమని మోయింకేయగారు దెలుపుచున్నారు.

ఆయాసపడవద్దు

శూలనొప్పి తగ్గిపోవును

చాంబర్లెన్ శూలనొప్పి నివారిణిని ఉపయోగించిన ఉత్తరతాపమునకే బాధనంది విముక్తిపొంది సౌఖ్యము ననుభవించగలవు. ఇది చాలా సమృద్ధిమైనది చాలాకాలమునుండి అనేక ఘనవిజయాలచే ఆమోదింపబడుచున్నది. మందులంగళ్లన్నిటిలోను కొరకును ప్రపంచమందంతటను శూలనొప్పిలకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పొత్తికడుపునకు బంధమైన వ్యాధులన్నిటికి వాడబడుచున్నది. నెలనెల దాని గుణమును సాంగించుచున్నది. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుంచు కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

చేంబర్లెన్ శూలనొప్పినివారిణి
CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
Des Moines, Iowa U. S. A.
3919 ఇందులో ముఖ్యపదార్థములు చెబుటలేదు.

CHAMBERLAIN'S

శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారిణి
కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారిణి

"Bynin" Amara

'జగదవ్యాపితకీర్తిగలగొప్పటానికు
ఇది దేహమున కత్వలకాలములో శక్తిని
ఉత్సాహము నిచ్చును, అజీర్ణము ఆకలి
లేమి, కే బాధపడు వారలకు ఆకలి
గల్గించి జీర్ణశక్తిని పెంపొందించును

లైనిక ఆమరా (ప్రతి గృహమునను
ఉండవలెనది. 3456

సామాన్యదేశమునందు ఆన్ని ముఖ్య
మైన ఉపకారములయందును మందు
లముఖారి కడను దొరుకును.

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON

Special Representative for India
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Building,
CALCUTTA

ఈ తూర్పుదేశము ఈ దిగ్విజయము

1928 వ సం॥ ఏప్రిల్ 7 వ తేదీ శనివారం ప్రారంభించి ఒక నెలవరకు
(ప్రదర్శించి ఈ కంపెనీవారు ఇతరఫలమునకు ప్రయోగమునున్నారు.

సి.కన్నయ్య కంపెనీవారు చెన్నపురి రాయల్ థియేటరులో

దశావతారము

ముందుకన్న ఈతూర్పు విశేషములు గలవు. 4534

రాత్రి నాటకములు:—ప్రతి మంగళ, గురు, శనివారములలో 9 ఘంటలు.
పగటి నాటకములు:—ప్రతి సోమ, బుధ, శుక్ర, ఆదివారములలో 5-80 ఘంటలు.
టికెట్లవలనము:—స్వేచ్ఛలు రిజర్వేషన్లు రూ 3, సోపా రూ 2, 1 వ తరగతి రూ 1-80, ఆజూలు 12,
మొదటి మూడు తరగతులలో రిజర్వేషన్లు చేయగోరువారు నీటు 1కి 4 ఆజూలు చొప్పున రిజర్వేషన్లు చేయవచ్చును.
నాటకకాలలో వీడిమొదలగునవి ఘనప్రయోగమునకును. టిక్కెట్లు పరిశోధలకు టిక్కెట్లు జూపవలయును.
పనివారికిచ్చి చార్జీగలదు. అర్హతగలవారు లేవు.

గ్రామపునర్నిర్మాణ సమితి

గ్రామవాసులకు తమ పూర్వస్థాయి సాంప్రదాయముల ననుసరించి స్వపరిపాలనానూత్రములలో శిక్షణ మొనగట్టకును, స్వరాజ్యమునకు పునాదివేయుటకును, ఒక "గ్రామపునర్నిర్మాణసమితి" యేర్పడినది. దేశనాయక నాయకీమణు లనేకు లీసమితిలో చేరియున్నారు. 25 యేండ్ల పనులకు తక్కువ కాని స్త్రీ పురుషు లెల్లరు 1-రూపాయ సంచిత్య చందా చెల్లించి యిందు సభ్యులుగా చేరవచ్చును.

ఉద్దేశములు

(1) జాతీయశక్తిస్థులను కేంద్రీకరించి క్రమప్రకారము స్వరాజ్యము స్థాపించుట. ఇందు కొరకు ప్రత్యేకముగా స్వచ్ఛంద సంఘముల నేర్పరచి, యిండియా కామన్వెల్త్ వల్లములలో వివరింపబడిన నూత్రముల ననుసరించి, దీర్ఘ ఆఖిలపక్ష సమావేశముచే విధింపబడిన స్వరాజ్య నూత్రములకు భంగములేకుండునట్లుగా, యీ సంఘములకు స్థానిక స్వపరిపాలనాబాధ్యత యంతయు నొప్పగించుట.

(2) స్థానికవిషయములందును అధికవిషయములందును భారతదేశము స్వశక్తి మీదనే యాధారపడునట్లు చేయు నవసరముగూర్చియు, అందునిమిత్తము ప్రత్యేకముగా గృహపరిశ్రమలు, సహకారసంఘములు స్థాపించబడవలసిన యవసరము గూర్చియు సాధ్యమగు నంతవరకు విదేశవస్తువులను అందు ముఖ్యముగా విదేశీవస్తువులకు పట్టుదలతో బహిష్కరింపవలసిన యవసరము గూర్చియు, ప్రజాప్రబోధము గావించుట.

(3) భారతదేశ రాజకీయాధికవిషయముల కొరకు పాటుపడుచున్న కాంగ్రెసునుమోసభ, లిబరలు ఫెడరేషను, హిందూ మహాసభ, భారత వాణిజ్యసంఘము, క్రైమియూనియనులు, పెట్టుబడిదారుల సంఘములు, కార్మికసంఘములు మొదలగు వానికి సహకార మొనర్చుట.

(4) వాషింగ్టను కన్వెన్షను నిబంధనలకు విరుద్ధముగా ఆక్రమ పోటీపడకుల మూలమున యతి తక్కువధరలకు విదేశీ వస్తు సమదానములను భారతదేశముపై గుప్పించి, దేశీయపరిశ్రమలన్నిటి నణచివేయు దురుద్దేశముతో గావించబడు కార్యముల నాటంకపరచుట.

21, 25 యేండ్లకు మధ్యవయస్సుగలిగి కాశీశిక్షణము పూర్తిగావించినవారు వాలంటీర్లుగా చేరవచ్చును.

ఈ క్రిందివారు గ్రామ పునర్నిర్మాణసమితిలో చేరి యున్నారు:—డా॥ ఎం. ఎ. అన్నారీ (కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు) సయ్యదు హుస్సేనుయ్యూం (బొంబాయి అవసర కాంగ్రెసు (1918) అధ్యక్షులు) రాజా సర్ వాసుదేవరాజు (కొత్తం గోదా) జామషడ్ ఎస్. హెచ్. మెహతా (కరాచీ మునిసిపల్ కౌన్సిలు) పి. అంజనేయులు (ఎం. ఎల్. సి. తెనాలి) సి. రామసోమయాజులు (తీర్థహ, కాకినాడ) వి. రామ్మారావు (దీ నబాధు ప్రతికా సంఘాదకులు, మచిలీపట్నం) ఎ. పరిశురామ రావు (నందులూరుకడపజిల్లా) అబ్దుల్ హమీదుఖాను నాహు బుహూరు (ఎం. ఎల్. సి.) జి. హరిసర్వోత్తమరావు (ఎం.ఎల్.సి) డి. ఎ. సల్లాహ (ఎం. ఎల్. సి) విశ్వనాథరామ మహాశయ (ఎం. ఎల్. సి. ఎస్. మత్తంగమడలియాడు (ఎం. ఎల్. సి.) టి. సి. శ్రీనివాసయ్యగారు, (ఎం. ఎల్. సి.) శ్రీమన్నారాయణ అప్పారావు బహూరు (ఎం. ఎల్. సి) గొల్లపల్లి వెంకటరీతిరాజుగారు, బి. రామచంద్రారెడ్డి (ఎం.ఎల్.సి) సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు ఎం.ఎల్.సి) బి. శ్రీమనిస్వామినాయుడు (ఎం. ఎల్. సి.) ఎస్. ఎం. శర్మ పురకవాకం ఎ.రంగనాథం (ఎం.ఎల్.సి.) బల్లారి డా॥ నాగప్ప గౌడ (ఎం. ఎల్. సి.) గార్లు (ప్రీ (చెను)

చెన్నపురి శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

నేలఖామందు- రయితం

సి. శివరావుగారు

ప్రశ్న:—ఎ. మదరాసు ఎస్టేటు ల్యాండుఆక్టు బిల్లు ఇప్పుడేసిటిలోనున్నది? బి. 1927 సం॥ మార్చి నెలలో సర్ సి.సి రావు అయ్యరు గారు శాసనసభలో ఒప్పుకొన్న ప్రకారము ఆ యింకా ఏల ప్రజేశ్ పెట్టుటలేదు? సి. ప్రభుత్వమువారు రెట్లు ఎప్పుడు ప్రజేశ్ పెట్టెదరు? ఉత్తరము. ఎ. రెండుకాజాలతప్ప చిత్తు బిల్లు నది. బి. ప్రభుత్వమున కేయిప్పుదలలును తెలియచా తయారుకాకపోవుటచే ప్రజేశ్ పెట్టలేదు. ప్రభుత్వ దాని నింకను చూడలేదు. (సి) వీలైనంతవరకు.

విద్యాశాఖ

కె. ఆర్. కెరాంత్ గారు

ప్రశ్న:—నెయింటు ఆలోసియస్ కాశి లగ్ని గూరులో నొక హిందువిద్యార్థిని క్రైస్తవునిగా మార్చి యమునుగురించి ప్రభుత్వమున కేమైన తెలియునా? బి. ప్రభుత్వమువారు విషయమున నేమిచేసిన కొనెలు కుద్దేశించిరి? సి. మతప్రచారము నాపునలచేయుటకు 7 యాప్రచారము నాపుచేయుటకు యున్నటువంటి నేర్పరచుటకు ప్రభుత్వమువారు కేమియాచేపాలు ఉత్తరము. ఎ. అవును.

(బి) ఆవిద్యార్థి తనంతటాలోనే క్రైస్తవమ లలించెను గాన ప్రభుత్వమువారు దానిని గురించి దీక్షిజానదలయకొనలేదు.

(సి) మతప్రచారము రాజకీయప్రచారము పాతకాలలో సుపాధ్యాయులు మతముయొద్ద మయమున నెట్టికోత్యములు కలగజేసికొనకు నీయవలెనని డిప్రీట్టు ఎక్కువకేవలము అక్షిప్తక డైరెక్టరు ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్సు గారు కొరకు ఉమ్మి లోకలు బోర్డులు 842

ఆర్. నాగప్ప గౌడగారు

ప్రశ్న:—31.3-1927 శాసనసభలో కారము చదువురాని వోల్టర్లుకుకూడ రవాణా యగల మార్గమును గురించి ప్రభుత్వమువారు, రేమి ఉ॥ 1927 సం॥రం ఆగస్టులో నిరవయ కలు అందు మ్యునిసిపల్ ఎడ్రెస్ కి కమిటీవారు ప్రస్తుతములులోనున్న పద్ధతియే యిం చే సీ:మయమున ప్రభుత్వమువారు విడిచిపె విద్యాశాఖ

ఎస్. శివసుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు

ప్రశ్న:—ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషను కాబోర్డులయొక్క సలహాలను ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరం—తెలుకా బోర్డులతో సంప్రతింపనవసరములేదు.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు ర్యాంజు కాంగ్రెసుఅధ్యక్షి నెగ్గుతు 1-4-28 తేదీని ర:జమండ్రి తాలూకా ర్యాంజుబోర్డు ఎన్నికలో కాంగ్రెసు అధ్యక్షి నంటూరి జగ్గ రాజుగారు అధిక సంఖ్యాకులు

బ్రిటిషుదేశ వస్తువులను

బహిష్కరింపుడు

నాయకుల హెచ్చరిక

విదేశవస్తువుల దహనము

ది 20-2-28 తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు తిలకు ఘట్టమునందు బ్రిటిషుదేశ వస్తువులను బహిష్కరించుమని ప్రబోధన పలుకుచు నాయకులు గొప్పపభవ గావించిరి. శ్రీయత పి. ఆంజనేయులుగారు (యం. యల్. పి. తెనాలి) అధ్యక్షత వహించియుండిరి.

అధ్యక్షులు ప్రవ్రాసమున ప్రసంగించుచు కాగితముల మీద గంభీరముగ తీర్మానములను రచించి దీర్ఘముగ ఉపన్యాసము లిచ్చినంతమాత్రముననే ప్రయోజనములేదు గాని పదవర్తకీయములను కాద్యరూపమునం దుంచవలెను. బ్రిటిషుదేశ వస్తువులను బహిష్కరించు వలసినదని అనేకపర్యాయములు నాయకులు జెప్పియున్నారు. కాని ఇంతవరకు సంత్కృష్టికరముగ (constructive) జేసియుండలేదు. ఖద్దరుయొక్క ఉపయోగముగూర్చి ప్రేక్షకు లిదివరకే వినియుండుటచే ఆవిషయము గట్టుబడినిచ్చి ఉపన్యాసములు ఖద్దరులపై యేనాటికైనను భారతదేశము స్వరాజ్యము సంపాదించగలగుననుగాన ఖద్దరును నిడువక పట్టుదులతో ధరించుచుండవలెనని ఉద్బోధించిరి.

కొంతకాలము ప్రసంగించుచు బ్రిటిషుదేశ పత్రికా ప్రతినిధులు దేశమునుండి కల్పవృక్షలను పంపించుచు గోరంతలు కొండంతలు జేయుచున్నారేగాని భారతీయులనిజముగ అభిప్రాయమును తమ ప్రతికలకుండు బెదిరితములలేదు. నైమిషకమివ్వనను ప్రజలు జయప్రథమగ బహిష్కరించినను "వీరచ్చి" టికిపోయినను స్వాగతమొసంగబడె"నని ప్రచురించుటయే ఇందులకు తార్కాణమనిరి. మద్రాసురాజ్య మంత్రులు కాపనపథియందు దాసులను బాటకమును విపులముగ జెప్పి జన్మితులకు మూచారి చర్యను పూర్తిగఁబండించిరి. బ్రిటిషుదేశవస్తువులను తెచ్చించుటకూని నాడే నైమిషకమివ్వనను పూర్తిగ బహిష్కరింపదగిన దనబడుననుగాన నేటినుండియు నావ్రతము నావరించవలెనని హెచ్చరించిరి.

యన్. ఎ. నరసింహాచార్యులు తదుపరి ఉపన్యసించుచు నూటయేబది సంవత్సరములునుండియు బ్రిటిషువారు మన దేశమును పరిపాలించుచు దేశముల యొకత్వమును, వారి పూర్వజులను అడుగంటజేసిరి. ప్రస్తుతపరిస్థితులకు దిలకించి ఎవరైనను కాంతముగనున్న సమయమున యేకాంతముగ నిర్ణయమైన మనస్సుతో "మన విప్లవదేవి జేయవలె" నని ప్రశ్నించుకొనినచో నైమిషకమివ్వనను బహిష్కరించుటకన్న వేరుమార్గములేదని తెలిసికొనగలరు. వానినలగు మనము బ్రిటిషుదేశ వస్తువులను బహిష్కరించుటకన్న కమివ్వనను జయప్రథమగ బహిష్కరింపగలిగినవార ముచునునిరి.

బహిష్కరణామచుగాడు తదుపరి ప్రసంగించుచు సర్వాను నైమిషకమున వారి అనుచరులను పైకి గంభీరముగా నుండి తమ కమివ్వనను నందరు స్వాగతి మొసగి రని జెప్పుచున్నను ఆంధ్రరైతము నందు మాత్రము జరిగినసంగతి తెలిసికొనిరి. వారిదేశమున బోయి భారతీయులకు క్రమముగ కొన్ని హక్కులను ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చిననేగాని వారు మరల వారని నమ్మెదను. కాని మనము మనవిధిని జరుపవలసి యున్నది. బ్రిటిషువారి దేశమును దుండు సంతకవరకు మన యుద్ధము నాపివేయరాదనిరి. మద్రాసు రాజకీయందు ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులను విపులముగ జెప్పి బ్రిటిషుదేశ వస్తువులను బహిష్కరించుటయే ఉత్తమ మని జెప్పిరి.

అధ్యక్షులు సభ ముగియక పూర్వము బ్రిటిషుదేశ వస్తువులను బహిష్కరించుటయే భారతీయులు ప్రస్తుతము నుభ్యముగా జేయవలసి యున్నదని జెప్పి విదేశ వస్తువులను దహనము జేయుట కిచ్చి తల్లిభగోమను మాన్పడనియ, నేటినుండియు విదేశవస్తువులను నింపగూడదని ప్రతీతి బూనవలెననియు హెచ్చరించిరి.

విదేశవస్తువులను అనేకములు సభవారి ఇష్టపడి (ప్రొగు) జేయవలెననియు జేయబడెను. ప్రజలయందు దుమిత ఉత్సాహము ప్రబలియించెను.

"గాంధీ మహాత్ముని జై" అను ధ్వనులతో సభ ముగిసెను.

పార్థులు శిక్షలు

ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో జూనియరు యింటర్మీడియేటు తరగతి విద్యార్థియగు డాక్టర్ డాల్ గారు తరగతి పరీక్షలో సత్ఫలితమునవ్వటికిని ప్రశ్నిపాటగారిచే పై తరగతిలో చేర్చుకోబడెదమనిరి. నైమిషకమివ్వనను మద్రాసు దర్శించిన దినమున పార్థులు సందర్శమున సతకు కాలేజి విద్యార్థులలో నాయకత్వము వహించియుండెను. (ఆ. పే.)

యన్. ఎ. నరసింహాచార్యుల అసత్యప్రకటన

1928 సం॥ మార్చి 28 వ తేదీన ఈపత్రికయందు "రజస్వలానంతర వివాహముహూర్తము" అనుశీర్షిక క్రింద యన్. ఎ. నరసింహాచార్య అను పేరుతో వెలువడిన వ్యాసము కుద్ర అబద్ధము.

బాధ్యతను గుర్రెంటుంగక, కొంతమంది వస్తువులచే పోషి హింపబడి మాకుటుంబ గౌరవమును అపకీర్తిపాలుచేయుటకును రజస్వలానంతరముకాని విషయమునుగురించి ఈ అసత్యప్రకటన గావించబడినది.

ఈ వ్యాసము యితరుల ప్రోత్సాహముమీదవారి స్వలాభము కొరకు అబద్ధపు పంగతులతో ప్రకటింపబడినట్లు స్పష్టపరచుచున్నది.

(1) ఈవ్యాసము ప్రాసనట్లు వివాహము గుంటూరులో జరుపబడియుండలేదు. తిరుమలలో శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామి సన్నిధియందు, మొక్కబడియండి, వివాహ మహూర్తము గావించబడినది.

(2) నరుడు సతైవల్లి గ్రామకాపురమును, చేపూరు నుబ్బయ్యగారి కుమారుడనియు, 20 సంవత్సరముల ప్రాయము గలిగియున్నాడనియు వ్రాయబడినది. ఈవ్రాతకాని మనోరైకల్యము చేపూరుచేపుచున్నది. గుంటూరుపురముందు ధర్మము నకు వన్నె కెక్కి, 15 జులైకొనియాడబడి, క్రిశ్చియన్ ఉపాటూరు గురువాధంగారి దత్తపుత్రుడు, 18^{1/2} సంవత్సరముల ప్రాయము గలిగిన చిన్నవాడు నగుడైయుండెను. జనకతండ్రిగారు ప్రకటించుటచే, ఈ చిన్నవానిదత్తత, ఇట్టి వ్రాతలవలన భంగపడునని కొందరు దుర్బోధచేతు ఈవ్యాసకర్తవారివలలో చిక్కి ప్రాసించుండనోపు.

(3) పిల్లలతోక, కన్యలనెప్పుడు నెరుంగక గొడ్డుపోతలచే యీ వ్యాసకర్త పోగొట్టిపొంపబడెనా? లేక వాస్తవముతెలియక వ్రాసెనో తెలియదుకాని, చెండికమాత్ర 11^{1/2} సంవత్సరముల చిన్నబిడ్డ అయ్యుండగా 15 సంవత్సరములని, సాహసించి బాధ్యతకలిగిన యిట్టి పత్రికయందు ప్రకటించుట, అధర్మమనియు, తుగ్గుమనియు, వ్యాసకర్తయూ, ప్రోత్సాహకులూ దెలిసికొందుగాక. ఇట్టివ్రాతలు కార్యసాధకములనా? లేక వారి సహజ వైజగుణములను ప్రకటించునా?

ఈ వ్రాతలవిషయము అసత్యమైనచర్యలు జరుపబడుచున్నవి. అయినను యిట్టి అసత్యప్రకటనలచే ప్రజలు మోసపోకయుండుటకను యథార్థము వారికి విన్నవించుటకును మేము ఈ వ్యాసమునకు ఖండనవ్రాయడ మైనది.

యన్. ఎ. నరసింహాచార్య అనుపేరుతో ఈవ్యాసము నీ పత్రికయందు ప్రకటననిమిత్తము పంపిన అన్వేషి వ్రాతలన్నియు, అసత్యములనియు, మేమిప్పుడువ్రాసినది యథార్థములనియు, విచారణచేయుటక, క్రిశ్చియన్ రాధాకృష్ణయ్యగారి యందుంచి అత్యంతప్రేమచే వివాహముహూర్తము సంబంధమైన ఊరేగింపునకును, అల్పహారవిందునకును, విందునకును విచ్చేసి దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, ఆంధ్రపత్రికాధిపతిజోధారక కాశీనాధుని నాకేశ్వరరావుపంతులుగారు శ్రీయత గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణ, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగార్లును, చైత్యవ్రథములుల శ్రీ. రాధపూడి బసవయ్య, నూనె విశ్వకాంధ, నూనె శివయ్య, లేకవల్లి భాస్కరరావు, కొంట్ల భావనారాయణ, మానుగుంట్ల బాగరత్నం, నడినాడేశ్వరప్పగారి, అమరా బసవయ్యగార్లున్నా, గుంటూరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు బాగరత్నూడి కృష్ణస్వామి చౌదరిగారన్నా, గుంటూరు మునిసి పల్ చెయరు సెకొగారైన నడిపల్లి లక్ష్మీనృసింహారావు పంతులుగారున్నా, డాక్టర్లు యతిరాజయ్య, హనుమంతరావుగార్లున్నా, స్వయముగా వివాహసందర్భములనెరిగిన బెజవాడ వాస్తవ్యులు వైశ్యవతోధారకులు, శ్రీయత అడ్డపల్లి వెంకటకురు వాడ రామ శేషయ్యగారన్నా సాక్షులు.

ఇందునుగురించి వైపెమ్మలు యొకను వ్రాయబడు అసందర్భమైనందున పాతక మహాత్ములకు వాస్తవము తెలియగలయుటకు ఈ మాత్రము ప్రాసీ విరమించడమైనది.

గుంటూరు, } మద్ది వెంకటరంగయ్య.
29-3-28.

ఆరోగ్యవంతుడవు

ధనవంతుడవు కాగోరెదవా?

ఆలాగయిన **కౌముదాస్త్రమును** చదువుము

ఉచితముగా పోస్టుఖర్చులేకనే పంపబడును.

అంతక స్వగ్రహ ఫార్మసీ

26, బ్రాడ్వే మంరాసు.

1928 వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల వర్ష చార

ఆంధ్రదేశమునకుమాత్రమే.

ఈ క్రింద నువిహించినరీతిగా ఆంధ్రదేశమునకు యేదియో యొకభాగముందు వైప్రవాసిన నెలలో వర్షము ఇన్నించును. వర్షముపడు లేదీలమాత్రమే వ్రాయబడినది.

తేదీ	పెంట్లు	పడేకాలము
2	20	మధ్యాహ్నము
6	100	మునురు
7	200	
8	200	
10	50	మధ్యాహ్నము, తెల్ల వాడుకుట్ట
19	50	తెల్ల వాడుకుట్ట
28	100	మధ్యాహ్నము

మరువాడు సీతారామయ్య, టీవరు, పోర్టు మిడిల్ నూగ్రో, సర్వీపట్నం, విశాఖపట్నం జిల్లా, 23-3-28.

ఆర్యసమాజ వార్షికోత్సవము

అశ్వీక, ఏప్రిల్ 1:—సానిక ఆర్యసమాజ వార్షికోత్సవ మియుండను. మత్తుత్సాహముతో జనపబడెను. ఉదయముభజనలతో పెద్దయూరేగింపు జరిగెను. మునుకు 15 వేలమంది ఈ భజనలయందు పాల్గొనిరి. సగరమంతయు పతాకములతోనను మనోహరముగ ఆర్యీలతోడను, అలంకరింపబడి యుండెను. సాయంత్రము శరీరవ్యాయమకాశల ప్రదర్శనము జరిగెను. (ఆ. పే.)

అష్టమదేశమునకు వెళ్ళుదలచు ప్రయాణికులకు సారహదారి చీటీలు

దీప్తి, మార్చి 31:—కెబరుకనుమగుండా అష్టమ సానమునకు వెళ్ళుదలచు బాటసారుల రహదారి చీటీలను 1928 సం॥ మే 1 తేదీనుండియు, సంవత్సరము పొడుగునను పెసావరునందు, పళ్ళిమోత్ర పరగణాల పొలిను ఇకాస్పెట్లకు జనరలుగారే "ఎండాత్తు" చేయుదురు అని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. (ప్రీ. పే.)

జెయినులు-శత్రుంచయగిరియూత్రా బహిష్కారము

అహమ్మదాబాదు, ఏప్రిల్ 1:—బాట్లకుగారి తీర్పున కప మృతిని జెలుపుటకుగాను, శత్రుంచయ పర్వతములను యాత్రల మానుకొనవలెనని జెయినులు ప్రాంబించిన పత్రికావ్యాధ్యముయొక్క మాడవ వార్షికోత్సవ మిడినను జరిగెను. జయిను లీడరులు ఉపవాసమొనర్చి హర్తాళమును గావించుచుండిరి. ఈ యుదయము కల్లజేతాల ధరించి చాలమంది జెయినులు విగ్రహం చూడెరి. (ఆ. పే.)

శ్రీలంకావిద్యావంతులైన గాని విముక్తిలేదు

అలహాబాదు, మార్చి 31:—సండిత జనమాలాను నెహ్రూగారి రీడినమున అలహాబాదునందు శ్రీలంకా విశ్వవిద్యాలయమునకు శంఖు స్థాపనమొనర్చుచు, భారతదేశమున శ్రీలంకా విద్యావంతులై స్వాతంత్ర్యమును బడవినగాని భారతదేశమునకు విముక్తిలేదని నుడివిరి. (ఆ. పే.)

బొంబయినగరప్రముఖుని మరణము

బొంబయి మార్చి 31:—బొంబయినగరమున రెండవ "నేకనెట్" గు సర్ కరీంఖాను ఇబ్రహీంగారి రీడినమున అకస్మికముగ హృద్రోగముచే తిమి గృహమున మరణించిరి. (ఆ. పే.)

ఏడెనులో బ్రిటిషు రెసిడెంటు

క్రాత్తి దీప్తి, ఏప్రిల్ 1:—రెసిడెంటు కర్నూలు బాద్లీ వాడు సయ్యముగారు, ఏడెనులో రెసిడెంటుగను, బ్రిటిషు సర్వే శాఖిపతిగను నియమింపబడిరి. (ఆ. పే.)

అఖిలభారత అతిబాల్యవివాహ నిర్మూలన సంఘము

శ్రీమండ్రి రాజగారు ప్రారంభించుట

అఖిలభారత మహిళామహాసభ కడపటి సమావేశమునం దామోదించబడిన తీర్మానము ననుసరించి శ్రీమండ్రి రాజగారు అఖిలభారత అతిబాల్యవివాహ నిర్మూలన సంఘమును ప్రారంభించిరి. అతిబాల్యవివాహములను రద్దుచేయునలెనని ప్రజలకు బోధించుట కీ సంఘమువారు దేశమునం దంతటను ప్రబలముగ ప్రచారము గావించెదరు. యువకులకు (పురుషులు) 18 ఏళ్ళు యువకుల (స్త్రీలు) 16 ఏళ్ళునందువరకును వివాహముచేయు గూడదని వీరు ప్రచారముచేసెదరు.

ప్రతి రాష్ట్రమునను ప్రతి సంస్థానమునను ఉపసంఘముల నేర్పరచుటకు ప్రతిరాష్ట్రమునందును ఒక పురుషుని ఒక స్త్రీని వీరు నియమించెదరు. మండలసంఘముల నేర్పరచుటకు రాష్ట్రీయసంఘములవారు గూడ నిటులే ప్రతి మండలమునను ఒక స్త్రీని ఒక పురుషుని నియమించవలెను. అన్ని విధాలయ ములలోను యీ విషయమునుగూర్చి ఉపన్యాసముల నిప్పించుట కరకత్రమలను పంచిపెట్టుట నిషేధగీతములను పాడుచు వీధులపైను తిరుగుటకు బాలభటువర్గముల నేర్పరచుట మున్నగు పనులను వీరు చేయుదురు.

ఈ సంఘమునకు విరాళములు (డోనేషనులు-ఎండోమెంట్లు) స్వీకరింపబడును. చందాదారులుగా చేరగోరువారు నాలుకు మాడు రూపాయ లియ్యవలెను. యీ ఐక్య సంఘములు కాగోరువారు మారు రూపాయ లియ్యవలెను. విరాళము లొసంగువారు ప్రత్యేకముగా కోరినచో వారొసంగిన ధనము వారి రాష్ట్రమునందే వినియోగింపబడును. 1928 జనవరి ప్రారంభమున వార్షికసభ జరుగును. భారతసంఘ క్రథాన కార్యాలయము ఢిల్లీ సిద్ధానగరములలో కాలానుగుణ్యముగ నేర్పరచబడుచుండును.

అతిబాల్య వివాహములను "జాతిక్షయము"కలగు చున్నది. స్త్రీలును పురుషులును జీవచ్ఛవము లగుచున్నారు. వార్షికమును మరణమును కడుశ్రీఘ్రముగనే కలుగుచున్నవి." అని సంఘమువారు ప్రకటించిరి.

ఈసంఘమునకు శ్రీమండ్రి రాజగారు అధ్యక్షులు. శ్రీ కమరవత్తేసింగి (లిడ్స్) డి.బి.టి. రంగాచారి, బాలోబు దారు మహారాజీ, పండిత హృదయనాథకుమార్తెగార్లు సభ్యులు. ఈసంఘనిధికి మండ్రిరాజగారు వేయి రూపాయలును శ్రీమహారాష్ట్ర సింగుగారు 500 రూపాయలును నోపగిరి.

(ఆ. పే)

*****

ఉదక మండలం

ది మాడరక్ హిందూ హోటల్ 4527

విశ్రాంతి భవనములు

రేస్ కోర్సునకెదుట. మీరు నీట్లను ముందుగనే రిజర్వుచేసుకొనును.

*****

ప్రకటన

"పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని యావత్తు రోడ్లకు 1928-29 సం॥ ఈసంరక్షణ కొరకు పెండ్రు బండరు చిలకలపూడిలో నున్న పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డు యింజనీయరువారి ఆఫీసులో 1928 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 12 తేది లక్ష్మీవారం సాయంత్రం 5 గంటలవరకు పుచ్చుకొనబడును. కొరువారు జిస్సీకు బోర్డు యింజనీయరుగారికి వ్రాసినయెడల పెండరు నోటీసులున్నా ఫారములున్నా బడయ గలరు"

4674

టి. కె. టి. వీరరాఘవాచారి, జిల్లాబోర్డు యింజనీయరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

4875

Goodwin's DANDIE SOAP
The Quick Washer.
Manufactured by G.W. GOODWIN & SON, ENGLAND.

నిర్మలమైనది. త్వరలో శుభ్రమొనర్చును. ఉపయోగించునా ర ల ఖర్చును తగ్గించి ఆరోగ్యమును కాపాడును. అన్ని విధములనుపయోగించుటకు శ్రేష్టమైనది. గుడివిన్స్ మాంచెస్టరు ఇంగ్లాండువారిచేతయూరైనది "ప్లస్" "ప్లాజింగుసాపు" "బ్లూ" "జి" పాసీటాయి లెక్ సోపులు 'మోనోగ్రామ్' టాయిలెట్ సోపుకధికాకలె.

ఎక్కడ ఉన్న ప్రదేశములకు తగినట్లుగా ప్రత్యేకముగా ప్యాక్ చేయబడెను

బాల్యవివాహ నిషేధక చట్టము

హరివిలాస్ సర్దాగారి ప్రకటన (ఆ. పే. 30, తిండివార్)

ఢిల్లీ, మార్చి 29:—రావు సాహెబ్ హరివిలాస్ సర్దాగారి క్రిందిప్రకటనను ఆసోసియేటెడ్ ప్రెసువారికిచ్చిరి

1927 సంవత్సరము 15 సెప్టెంబరు తారీఖున నాచే ప్రవేశపెట్టబడిన బాల్యవివాహ నిషేధకచట్టము కంప్లూర్షమైన చర్య జరిగినతరువాత నొక సెలెక్షన్ కమిటీకి అభిప్రాయము కొరక యొసంగబడినది. భారత ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు వ్రాసి అభిప్రాయములను గూడ తెప్పించిరి. ఈ ఆరు నెలలలో ప్రజాభిప్రాయము ఈ చట్టమునకు అనుకూలముగా నున్నట్లు నిశ్చయముగా తేలినది. దేశములో నన్ని ప్రాంతములు, అన్ని రాష్ట్రములు, అన్ని మహాసభలు యీ చట్టమునకు అనుకూలముగా నున్నట్లు తెలియబరచిరి. కొన్నిటి నిచ్చట తెలియబరచుచున్నావ. ఢిల్లీలో జరిగిన అఖిలభారత మహిళాసభ, మద్రాసులో జరిగిన భారతజాతీయ సంస్కరణసభ - అర్ధసామాజికసభ - భారత మహిళాసభ - అఖిలభారత జైనమహాసభ - కాశీలో జరిగిన అఖిలభారత ఆగ్రాసభ - నామదో పమోజ సభ - అఖిలభారతకారీమహాసభ-అగ్నిహోత్రమహాసభ-అఖి బాంబాయి అఖిల భారత మార్వాడీ సమ్యక్సమాఖ్య-బాంబాయి రాష్ట్ర సంఘసంస్కరణ సమితి - సంయుక్తపరగణాలసంఘ సంస్కరణసభ-సంయుక్తరాష్ట్ర ఆర్యప్రతినిధిసభ-సింధి మహిళా సంఘము- బాంబాయి మహిళాసభ-కాశీ మహిళా సభ-బట్నీలో జరిగిన హిందు-మహాసభ-అఖిలభారత కడపటివార్ తరిమత్తు-పద్రాన్ పారసంఘము - పద్రాన్ యువజన సంఘము, మరియు సకే ప్రజాప్రతినిధి సంఘములు తమ సంపూర్ణ సానుభూతి ని తెల్పినవి. స్త్రీ సమాజములన్నియు, ఒక్క ప్రతి కూలాభిప్రాయమైనను లేక నాతిర్యకమును బలపరచుటయే గాక, వివాహమునకు స్త్రీలకు కనీసము 16 సంవత్సరములు పరిమితి నిర్ణయ మేర్పరచునని ప్రోత్సహించుట ఏకైకీయిత్తానా కరము. కొన్ని సంఘములును, ప్రభుత్వములును పంపిన యభిప్రాయములనుబట్టి, సెలెక్షన్ కమిటీవారు బాల్యవివాహములు చెల్లకూడదన విషయమును తీసివేసి, క్షిప్రముగనున్న నిశ్చయించబడెను.

మొదట నేను ప్రవేశపెట్టినది సివిల్ చట్టముగానుండెను. ఏలన ప్రభుత్వమునా రాసమయమున అట్టిచట్టము నామోదించిరి. నేను ప్రభుత్వమువారి సాయమును కోరినవాడనుగాన వారితో కలిసియే పోతిని. నాఉద్దేశము ఈచట్టము హిందువులకు మాత్రమే వర్తింపవలెనని. ఏలన ఆచార వ్యవహారములలోను, వివాహాది కార్యములలోను హిందువులకును మహమ్మదీయులకును చాల భేదములకలవు. హిందువులకు వివాహము మతసం

స్కారము. మహమ్మదీయులకు సివిల్ కాంట్రాక్టు మాత్రమే మరియు హిందువులలో పునర్వివాహములు లేవు. మహమ్మదీయులకు వివాహములు కావు. ఇప్పుడు ఈచట్టము బాల్యవివాహములను క్షిప్రములని కానియను గావున హిందువులకే గాక భారతీయుల కందరకు వర్తింపవలె నిర్ణయించబడినది. ప్రజలలో నన్ని పక్షముల వారికి బాల్యవివాహములనుపలెనను ఉద్దేశము కలదు. ప్రభుత్వము వారును చట్టమును ప్రవేశపెట్టకుండోంచియున్నారు. బాల్యవివాహములు చేయువారలను శిక్షించవలెననుటలో అందరు ఏకీభవించుచున్నారు. ఈ క్రింది విషయములలో మాత్రము భేదాభిప్రాయములు నూచింపబడినవి 1. ఎన్నేండ్ల వరకు పెండ్లి బాల్యవివాహములో చేయవలెనని (2) ఇట్టి వివాహములను చేయవారికి శిక్షలు విధించవలెనని. సెలెక్షన్ కమిటీవారు బాలరకు 13 ఏండ్లను బాలికలకు 14 ను నిర్ణయించివారు. వీరికి జరిమానా మాత్రమేగాక సెలవరకు వైరు విధించవచ్చునని సెలెక్షన్ కమిటీ వారి యభిప్రాయము. ప్రభుత్వమువారు బాల్యవివాహముల నాపుటకు చట్టము చేసెదరుగాని, వయోనిర్ణయములను, శిక్షలను ప్రజాభిప్రాయమును బట్టి పోయెదరు.

మహమ్మదీయులు పెండ్లియాడు 13-14 కు తక్కువ చేయుట కేమాత్రము నొప్పుకొనరు. ఇట్టిరీతి హిందూసంఘ ప్రయోభిలాషులగు మనవారెందుకట్టి వయోనిర్ణయమును చేయరాదో నాకు తెలియదు.

శిశులవిషయమై బాంబాయి సంఘ సంస్కరణసభవారు నాకు తెలియజేసిన యభిప్రాయము నిచ్చట హిందువులచేదను. నిర్దిష్టమైన వయస్సునకు లోగా పెండ్లిండు చేయువారిని, వైరు నేయుట యే నుంచితి. పెండ్లిండ్లకు జబాబువారియైనవారిని కేవలము జరిమానాతో బానియుటనుంచితిగాదు. బహిరా కాసనసభయు వైరుచేయు పద్ధతి నే యాపాదించవలసివచ్చినది.

సంఘ సంస్కరణకు ప్రతికూలరు నొప్పకొందోకన చేసెవరను ధియముకలరు. కావున భారత దేశహితాభిలాషులందరు యీ విషయమై జాగరూకత వహించియుండవలెను. ఈ చట్టము విషయమై ప్రజలకు బాగుగా బోధించవలెను. ముఖ్యముగా మన స్త్రీలు నడుము కట్టికొని, ప్రచారము చేసి, యీ సాంస్కార చట్టము కాసనసభలో నెన్నవట్లు చేయవలెనని నా ప్రార్థన. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు నాకు చేసిన సహాయమునకు నే నెంతయు కృతజ్ఞుడను. హోంమెంటరుగారు నాకు చేసిన సాయ మపరిమితము. వీరి విషయమై కడు జాకరూకత వహించిన వైకురాయిగారికిని మనము కృతజ్ఞులమై యుండవలెను.

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ

ఇందు దాక్టరు శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తి కాశ్మీగారిచే పనుస్తాయుర్య దోషధములు తయారుచేయబడుచున్నవి. అతి చాక. కోరినచో డి. పి. గ పంజవను. కేటలాగు ఉచితము. 2046 (ప్ర. సం 8)

సైమనుసంఘమువారు భారతదేశమునువదలుట

రాజప్రతినిధిప్రత్యుత్తరము

బొంబాయిలో వీడ్కోలుపు. రావల్పిండి ఊరేగింపు, కలకత్తా హారతాళముకేసు, కలకత్తా సెనెటునభలో హారతాళమునుగూర్చి చర్చ, సంయుక్తరాష్ట్రములశాసనసభలో సైమనుసంఘమును గూర్చిన చర్చ.

సైమనుసంఘమువారిని

సాగనంపుట

మార్చి నెల 31 వ తేదీని సంఘమువారు

భారతదేశమును వదలిరి

మొన్న శనివారము 31-3-28 నాడు మధ్యాహ్నము బొంబాయి స్ట్రీటులలో సైమను సంఘము వారిని వీడ్కోలుపుటకు 150 మంది చేరిరి. బొంబాయి ప్రభుత్వ సంఘ సభ్యులను పాశ్చాత్య సంఘ సభ్యులను, కాపన సంఘ సభ్యులను కొద్దిమందియును ప్రభుత్వవ్యతిరేకములను ఎవ్వరైనా సరిగా 12 గంటలకు సైమను ప్రభుత్వంపై దండెత్తినట్లు సాగనంపుట వచ్చినవారితో కలిసిమెలిసి పంభాషించిరి. సంఘమువారికి పుష్పమాలలను సమర్పించిరి. భాషాపటమును తీసిరి. మూల్కాను స్ట్రీటులలో దడులుగా నుండిన గాని పడ దడులను పాటుకేళ యగుటచే నది రేపు నంతెనకడకు రావలసివేసెదను వారు స్ట్రీటులందీలో నెక్కి స్ట్రీటులకడకు వెళ్లిరి. స్ట్రీటులాంచి కదలగానే స్వాధ్యక్షులు చెలగెను.

(ప్రీ. వెను)

రాజప్రతినిధి సర్ సైమనువారికి

పంపిన పత్యుత్తరము

28-3-28 వ తేదీని మీరు వ్రాసిన లేఖ చేసెడిది. మీరు మరలవచ్చి విచారణచేసినవిషయములకు నోకపాకి రాష్ట్రీయ సంఘములవారి దివ్యులనుగూర్చి వారితోకలిసి ఆలోచించెదమని వ్రాసినవిషయమును గమనించితిని. ఈ విషయమును నేను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును రాష్ట్రీయశాసనసంఘములకును తెలిపెదను అని రాజప్రతినిధి వ్రాసెను.

(ఆ. వెను)

సర్ తేజబహదరు నప్రూగారు

పయనీరుపత్రికకు వ్రాసిన లేఖ

31 వ తేదీని వెలువడిన పయనీరుపత్రికలో "వారధిని నిర్మించుట" యను శీర్షికతో మీరు వ్రాసినవ్యాసమును నేను చాలా శ్రద్ధతో చదివితిని. అది చాలా స్థానునియుగానున్నది. మీ నూచలనుగూర్చి బాగుగా నాలోచింపకుండ నీనిపుడేమియు తెలుపజాలను గాని మీ పదుదేశమును మేళంభారత రాజకీయవేత్తలు) దరమును మనఃపూర్వముగా ప్రశంసించెదమని మాత్రము నేనిపుడు తెలుపగలను. భారతీయుల భావమును సరిగా గ్రహించుటకు చేయబడిన ప్రభుత్వప్రయత్నమిదియే. ఈ కీర్తిగూడ పయనీరు పత్రికయే భాషనమైనది. బొంబాయిలో జరిగిన మితివాదుల సభలో భారతీయులకు స్వాధ్యము జరుగలేదని నేను నుడివితిని. దానినే మీరును సరిగా వెల్లడించితిరి. "సైమనుసంఘము వారికి భారతీయుల లో కొందరు స్వాగత మొసగినను 1523 వీడ్కోలులో సంఘమువారు భారతీయమునం దడుగిడినపుడుదేశీయనందెట్టి ప్రతిహతాధిరాయము ప్రబలియుండెనో నేనుగూడ నట్టి యభిప్రాయము ప్రబలియున్నదని మీరు పుష్టముగా వ్రాసితిరి. ఆ గ్రామదేశీయులను అచటి ప్రతిహతాధిపతులను యెవల నిజమితిని సరిగా గ్రహించుటకు మీ వ్యాసము సహాయక మగునెడల, మీనూచలనుభారతీయులను ప్రభుత్వవ్యతిరేకములను అవసరించినను మానననుగూడ మీరు భారతదేశమునకు ఘనముగ నేవ చేసినవారగుదురు. డిల్లీలో మీ నూచన తెలుల భాంపబడెనో తెలియదగియున్నది గాని మీరు భారతీయుల దృక్పథముననుండి ప్రస్తుత సితిని బాగుగా విమర్శించితిరి. నేను చెప్పకండజాలను." అని సర్ నప్రూగారు వ్రాసిరి.

(ప్రీ. వెను)

మధ్యరాష్ట్రముల మంత్రులు వదవులను త్యజించుట

మధ్యరాష్ట్రములలో మంత్రులుగానున్న శ్రీయుతులు రాఘవేంద్రరావు దేశములుగారు సైమను సంఘమునకు ప్రతి కూలురుగా నుండుటచే వారిని తొలగించుటకు దొరతనమువారు ప్రయత్నించుచున్నారని వైగా మంత్రవదవులకొరకు కొంతకుట్ర పన్నుచున్నారనిగాన ఆగష్టు నెలలో కాపన సభ మరల సమావేశమగుటగా వీరిద్దరును తమ వదవులను త్యజించెదరని వనంతిగా నున్నదని శాగపూరునుండియొక విలేఖరి యుండియును మెయిల ప్రతికకు వ్రాసెను.

(ప్రీ. వెను)

రావల్పిండిలో సైమనుసంఘ బహిష్కరణము

"28-3-28 వ తేదీని సైమనుసంఘమువారు రావల్పిండికి వచ్చిరి. అతడు మధ్యాహ్నము 1 1/2 గంటలకు పర్లామెంటులోనికి వచ్చి. ఏ. గారి నాయకత్వము కింద 5000 మంది జనలు గంజమునుండి బయలుదేరిరి. 20 కర్రలకలమీదను నేను కాడ్లబోర్డుమీదను నిష్క్రమణలను నడికించి వానిని వెంట గొని పోవుచుండిరి. ఓక్టోకనకసభలో నలుగురువొప్పున నుండిరి. ఒకవరుసవెనుక మరొకవరుసయందును. మహాత్మా గాంధీజీయు అను సంభాషణములు విన్నవించుచుండెను. వారు కొలదిమారులు పోగానే డిప్టీ మాజిస్ట్రేటు లాలాబూతారాం గారును ఒక పలుమున స్వేచ్ఛకులనువచ్చి ద్వారములిచ్చిరి. రైలు స్టేషనుకు వెళ్లు గార్లుముల్నియును పోలీసువారితో నిండియున్ను. "మీరవటికి వెళ్లుటకు దారితీసె" అనువ్యంగులు చెప్పిరి. ప్రజలు వారినిబయలు లక్ష్యముచేయుచుండ సాగిపోవుచుండిరి. ఊరేగింపు సిబ్బందీలొచ్చేమకు కడకువచ్చునకి బూతారాం గారు మఱి నడచిందిరి. ఈయపుడు చెవరగొట్టుడు పోలీసు వారి కాజ్ఞాపించిరి. పిమ్మట లాలాకాశీరాం, డాక్టరు పుష్పే చతు, పర్లామె నుకు మహాసేనుగార్లును బూతారాం గారును కొంతసేపు సంభాషించిరి. రైల్వేసంఘము యిరుపార్శ్వములు దును ఊరేగింపులోని వారు నిలిచి ప్రతి కూల ద్వారముల నొసరించుటకు బూతారాం గారు సమ్మతించిరి గాని పోలీసు నూపర్లుంటుగారి ఆమోదముకొరకు తెలిపామలో చెప్పిరి. వెంటనే మోటారు కార్లలో నూపర్లుంటు అచటికివచ్చెను. "నీ పేరు గోపాలా!" అని గోపాలసింగుగారి నతడడిగెను. అతడొసరగా నే నూపర్లుంటు తనచేతిలోనున్న కొరడాతో గోపాలసింగును కొట్టెను. వెంటనే బూతారాం గారును పలుమున స్వేచ్ఛకులనుకనిస్తేయులును గూడ ప్రజలు కొట్టునాగి వారు ప్రజావాడుకులను దుర్భాషలుగూడ నాడిరిగాని ప్రజలు చాలకొంతముగా నుండిరి. అప్పటికి ఊరేగింపులో మొత్తము 1000 మంది యుండిరి. పోలీసువారు అయిదునూరు లిటుల దౌర్జన్యము గాంచిరి. "మీ రేమికోరిండు" అని నూపర్లుంటు నాయకుల నడిగెను. "మేము కంపెనీతోట కేగి అవల సభచేయ గోరిండును" నాయకులనిరి. మీ రవటికి వెళ్లుటకు మేము సమ్మతించుము. "మీరు మరల గంజముండికి పోవలెను" అని నూపర్లుంటునెను. "అటు లైన మేము నమ్ముకు నుండిదారిని గంజముండికి పోయెదము" అని కాం గెను సంభాషణకుడనెను. దానికి గూడ నూపర్లుంటు సమ్మతించెదను. తెలిపామలో పోలీసు డిప్టీ కమిషనరుకు తెలిపెను. ఈలోగా గంజముండిలోనే సభ చేయుటకు నాయకులు సమ్మతించిరి.

అటుల ప్రకటింపు డని లాలా కాశీరాంగారు బక్షీ రాం గారితో చెప్పిరిగాని డిప్టీ కమిషనరు దానికిగూడ నంగీకరింపలేదు. ఈ దౌర్జన్యములో గురుదతుసింగులాలా గోవిందరాంసేతి బాహుమందరసింగ మహేశ్వరాంబాదగార్లుకు బలమగు దెబ్బలు తిగిలిసి. వారిని పోలీసుస్టేషన్లోగూడ కొట్టిరం తెలిసినది. మరి చాల మందికిగూడ దెబ్బలు తిగిలిసి. పోలీసువారు గంపుకు చెవరగొట్టుబాలకపోయిరి. చాలమంది ఆరెప్పు చేసిరి. కాంతిని నెలకొల్పుటలో పోలీసువారికి సహాయము చేయుచున్న లాలా మంగళవేనుగారినిగూడ ఆరెప్పు చేసిరి. మొత్తము 24 మంది నాయకులకు ఆరెప్పు చేసిరి. నాయకులము 5 1/2 గంటలకు లాలా పోరాంసేతిగార్లు నాయకత్వము కింద మరొక ఊరేగింపు గంజముండికి వెళ్లెను. అచట బహిష్కరణసభ జరిగినది. ప్రజలు కాంతముగానుండినందుకు పోరాంసేతిగారు వారిని ప్రశంసించిరి. అని చాలమంది నాయకులు పంత్రికములు చేసి ప్రకటించెదని ఒక విలేఖరి వ్రాసిన లేఖ 31 వ తేదీ ఉదయమున వెలువడిన హిందూస్తాను టైముస్ పత్రికలో ప్రకటింపబడెను.

(ప్రీ. వెను)

కలకత్తాలో సైమనుసంఘ బహిష్కరణము

కలకత్తా నగరమునకు సైమనుసంఘమువారు వెళ్లినశో జన జరిగిన హారతాళమునందు ఒక ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ విద్యార్థి (ప్రాప్త గ్రామ్యుడేటు ప్లాడేటు) ఒక సాల్వేటును రాళ్లతో కొట్టెనని కేసు చేయుబడెను. ఆ కేసు విచారణలో సాక్ష్యమిచ్చుటకు పోలీసు కమిషనరును డిప్టీ కమిషనరును గూడ కొట్టుకునచ్చిరి. సాల్వేటు మోచేటికి దెబ్బతిగిలినదని నేను

దొరతనమువారికి వ్రాసితిని. ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీనుండి రాళ్లువినరబడెనని వ్రాసినట్లు నా కంఠమాత్రమును జ్ఞాపకములేదు. ఎముక విరిగినదని ఆభిప్రాయపడి నెనుటలు వ్రాసితిని. సాల్వేటు వ్రాసినవిద్యార్థిగా ఎముకవిరి నట్లు వ్రాయబడలేదు. అని కమిషనరు తెలిపెను. (ప్రీ. వెను)

కలకత్తా సెనెటు సభలో హారతాళమును

గూర్చి చర్చ

31-3-28 వ తేదీని కలకత్తావిశ్వవిద్యాలయము సెనెటు సభ జరిగినది. సీంహ ప్రభులిమరణముగూర్చి మొదట సానుభూతితీర్మాన చూపెడింపబడెను. సీంహ ప్రభువు యావత్విద్యాలయమున మొదట విద్యార్థిగా నుండెను. పిమ్మట ఫెలోగాను డినుగానుగూడ నుండెను. అని వైనుచాన్సులరు తెలిపెను.

హారతాళమునాడు పోలీసువారు విశ్వవిద్యాలయమునందలలో ప్రవేశించుటనుగూర్చియు పిమ్మట జరిగిన విషయములను గూర్చియు సభలో వైనుచాన్సురు వివరించెను. ప్రాప్తపరు రాధాకృష్ణగారు విచారణచేసిరి. అప్పులో ముఖ్యమమున మూడ అంతరపునంకన్న విద్యార్థులపై ఒక కనిస్తేటు రాళ్లు విసరెను. ఆ భవనమునకు సమీపమునందున్న కాలబొంబులపై నున్న మనష్యులను విమృశ్యులను బూనిన సాల్వేటులును గూర్చి పోలీసులను తీరిమిచేసిరి. సెనెటు హామెమెట్లమీద నిలిచిన వారినిగూడ ఒక పోలీసు ఉద్యోగియును సాల్వేటులను నిర్ధాక్షిణ్యముగాకొట్టిరి. దానిని నేను చూచితిని. అవల విద్యార్థులే విస్తారముగా నుండిరి. వారు అప్పులో ముఖ్యమము ఆవరణలోనికి పారిపోగా, పోలీసువారు వారిని తిరుగుకొని ఎచ్చిరి. ఒక సాయుధశకటము రెండు ఫీరం చులను అనుతో ముఖ్యమమునంక గురిపెట్టుయి తరుమకొనివచ్చుటగూడ నేను చూచితిని. ఆహారణలో నా ఆర్యుడుకారు కొంతసే పటు కుటుంబిగి పిమ్మట కాలేజీనిధిగున్నునుండ వెదికిపోయెను. అని రాధాకృష్ణగారు వ్రాసిరి. విధిలేక ప్రజలు తిరుమటకు పోలీసువారులు చేసిరిని పోలీసుకమిషనరు రిజస్ట్రార్లుకు వ్రాసెను. నే నీ విషయములను వ్రాసి గవర్నరుకు పంపెదను. అని వైనుచాన్సులరు నుడివెను. అనాడు అలరిచేసెనను కారణమున పరిక్షకు వెళ్లగూడదని నిషేధించబడిన విలేంబ్ర నంద్రబోను అను విద్యార్థి ప్రైవేటుగా పరీక్షకు వెళ్లుటకు సెనెటువారనమతి నొసంగిరి.

సెనెటువారు సైమను సంఘమువారికి నిషేధికను పంపనలెనని కొరకు దొరతనమువారు వ్రాసిరి. అని వైనుచాన్సులరు తెలుపగా సభ్యులు ఎగతాళిగా నవ్వసాగిరి. "అటులపంప వలెనదని మొదట సిండికేటువారు తీర్మానించునలెను" అని రామ ప్రసాద్ ముఖర్జీగారు నడిచిరి. మరియొకసభలో నటుల మనముక తీర్మానమును చేయవలెనని అభ్యుక్తు డనెను. (ప్రీ. వెను)

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభలో

సైమనుసంఘము

31 వ తేదీని ఆంధ్రపత్రికమునుగూర్చి చర్చ యుగింపబడెను. 37 డిమాండులలోను 26 ప్రోసిజరులుబడెను. సైమను డిమాండుకు స్వరాజ్యవాదులు ప్రతికూలురుగానుండిరిగాని అది ఆమోదింపబడెను. సైమను సంఘముకొరకు ప్రత్యేకముగా యిద్దరు ఉద్యోగులును నియమించుబడుగూర్చి చాలా శ్రద్ధ లగుగబడెను. "ఈ యుద్యోగులను నియమించుటనుగూర్చి 1927 నా వంబరు నెలలో నీ దొరతనమువారు చర్చించిరి. ప్రజాయత్త కాళి కొక యుద్యోగిని నియమింపనలెనని మంత్రులుకొరగా ఎస్. పి. డా. (వి. సి. ఎస్.) గారిని నియమించిరి. అప్పటికి కాపనసభ వారేమియును నిర్ధారణ చేయలేదు. మేము పూచీ పడిలేము అని నేనును పరిశ్రమల మంత్రి రాజేంద్ర సింగుగారునుగూడ దొరతనమువారికి స్పష్టముగా తెలిసితిమి. కావలసిన విషయములను మే మునకేనెదము కాని మేమివిధముగను సహాయము చేయజాలమని తెలిపిరి" అని విద్యాకాళి మంత్రి రాజేశ్వరబాలీగారు తెలిపిరి. "సానిక ప్రభుత్వకాళి మంత్రి నవాబు యూసఫుగా రేమనిరి?" అనియొక సభ్యు డడిగెను. అతని విషయమునుగూర్చి యా మంత్రి యేమియును తెలుపలేదని అభ్యుక్తు డనెను. (ఆ. వెను)

కలకత్తా బ్రిటిషుయుండియా అసోసియేషను

సభలో సైమనుసంఘమును గూర్చి చర్చించుట

31-3-28 వ తేదీ సాయంకాలము మహారాజా ప్రొద్వ్యోతకుమారతాగూరుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద వార్షికసభ జరిగినది. "హారతాళములు బహిష్కరణము నిరసనము చూన్నగునవి ప్రబలినను సైమనుసంఘమువారికి దేశీయులు మనఃపూర్వముగా స్వాగత మొసగినందులకు నేను చాల సంతసించుచున్నాను. కొందరు నులభముగా ఖ్యాతిని బడయగోరి యిట్టిఅందోళనమును చేయుచున్నారు. జమిందారులు వారినలన వంచించబడగూడదు" అని అభ్యుక్తు డనెను. "అభ్యుక్తుని ప్రసంగము అనుచితము. భారతశాసనసభవారు, చాల రాష్ట్రీయశాసనసభ వారును, హిందూ మహాసభ వారును అఖిలపక్షసభ వారును గూడ సైమనుసంఘమును బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానించిరి. కావున అభ్యుక్తుని ఆభిప్రాయమును నేను

నిరసింధుడున్నానని మీరు సభాపర్యవేందకులు (వాడు వలెనే.) అని వంగ రాష్ట్ర కానసంఘమున స్వరాజ్యపత్ర ప్రతినిధియగు తొరకాపా ముఖర్జీ గారు నడిచిరి. "మహమ్మదీయులలో హమ్మమండి నైపుణ్యమును బహిష్కరింప నవ్వదు. హిందువులు మాత్రము బహిష్కరింపదగినవారే." అని రాయబహదూరు తిరిగిపూజించురాయి గారు నడిచిరి. మహా గౌరవ మరల అగ్రతరంగా ఎక్కుకొనబడెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

బర్మోలి రైతుల కృతనిశ్చయము

కొటూరిగారి ప్రశంస

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 1:—ఇటీవల బర్మోలి తాలూకా యందు సంఘాత మొనర్చినట్లు, ఈ తాలూకా రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శియగు మణిలాలు కొత్తాగారు, ప్రీ ప్రెస్ ప్రతి నిధితో సంభాషించుచు, బర్మోలివాసుల కృతనిశ్చయమును పట్టు దలను ధైర్యమును చాల ప్రశంసించిరి. సాగ్యమైనపుడెల్ల సహకార మొనర్చుటకు, అవసరమైనపుడెల్ల, సర్వసంగత మొనర్చుటకు నుకల్లభభాయి పట్టుబాగు పేజు జగత్ప్రసిద్ధము. అట్టి సత్వనక ల్పనీ నాయకత్వము కింద, బర్మోలి ప్రజలు, హిందువులు, ఘోస్వీలు, మహమ్మదీయులు, జేదలు, ధనికులు అను విభేద మే మాత్రము నులేక అభ్యర్థముగా హెచ్చింపబడిన పన్నులవిషయ ము అటో ఇటో స్పష్టముగ లేవనెరు సత్యస గ్రామమును సాగించుటకు కృతనిశ్చయమై యున్నారట. తాలూకాయందన్ని ప్రాంతములును, మంచి ప్రభాసంఘ ములతో దట్టముగ నల్లివేయబడెను. సార్వత్రికమునకను, నేవాభరణంబ్రతును పేరెన్నికగల్గు నుకల్లభతులను నాయకు లాసంఘము నడపుచున్నారట. ప్రజలకుం జేవాత్రమును ద్వేష భావము గడుపింపదు. కాని ఎన్నిహింపబడెనను కాంతముగ ననుభవించి, పన్నులమాత్రము నిరాకరించుటకు మాత్రము నిక నిశ్చయముతో నున్నారు. ఆస్తివంతుల లాంకొ నెదమని ప్రభుత్వమువారు కొందఱు నోషేసుల వాకిచేసిరి. కాని అందుకు వారేమాత్రమును దెవరివోలేదు. తమ ప్రయత్నము నిష్ఫలమైన దని ప్రభుత్వమువారు తెలిసికొనిరి. ప్రభుత్వమువారు కొన్ని మెల్లు దిగినట్లు 22 గ్రామములను రెండు తంకలితో చేర్చుట యే ఇందుకు నిదర్శనము.

బర్మోలి తాలూకా గ్రామములను సంఘాత మొనర్చు చు కద్దరు విక్రయించుచున్న శ్రీమతి మిక్సాబాయి పెటిలు కన్యగారి పనిని కొత్తాగారు ప్రశంసించిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

ప్రకటన

"జమూల్లమైన తనగము" "మెచ్చదగిన విషయము."

కుంభకోణం శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ

దేవస్థాన జ్యోతిర్ధారణ లాటరీ

మద్రాసు గవర్నమెంటువారి యొక్కతో ఏ గాటు చేయబడి నడవబడుచున్నది

ఒక్కొక్క టికెట్టు వెల ఒకరూపాయ మాత్రమే లాటరీ తారీఖు, 1928 సెప్టెంబరు 20 వ తేది

ఒకలక్ష యాభై వేల ఒక్కొక్క రూపాయ టికెట్టులు, రు 88,000 లు 8888 బహుమతులుగా ఇవ్వబడును. బహుమతుల వివరము. వైశ్యకులములోని ప్రతివాసును, వృద్ధులు యువకులు, ధనికులు బీదలు, స్త్రీలు పురుషులు, కుంభకోణములో జీర్ణించి యున్న శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ దేవస్థానమును పురుషధారణ చేయుటకు సహాయము చేయుట తమకు విధాయకమని తలచి, తమకై కిరీన విధమున సహాయపడి, ఆన్యువారి కల్యాణ పాత్రులగుదురని మేము మరల విన్నవించుచున్నాము. తమ సయ్యక్తమని తోచినట్లు కైకొనిన టికెట్టుగాని, యా ఘనోద్యమమును తొనకొనించెన రు సర్వలక్షకొనుచున్నాము. నమ్మకమైన ఏతెంట్లు కావలెను. మూలో మువ్వరవలన సిఫార్సు చేయబడినవారు ఏతెంట్లుగ నియమింపబడుదురు. అట్టి ఏతెంట్లును నూటికి 8 వంతున, అనగా ఒక్కొక్క టికెట్టు పుస్తకమునకు రు 2-0-0 చొప్పున కమిషను ఇవ్వబడును.

ఇంకా విశేషమును తెలియగోరువారు కుంభకోణం, పెద్దపిడి, రంగవిలాసములోనుండు కార్యదర్శి, రాజశ్రీ వి. వి. వెంకటేశంపెట్టిగారికి రిప్లయిక్యల్లో వ్రాయవచ్చును.

మ.రా:—ఖరీదు కావలసినట్లు నిర్ణయించబడిన టికెట్టు అమ్మబడక పోవుటచేత లాటరీ డ్రాయింగు పైన తెలుపబడిన తేదికి మార్చబడినది పావనమైన ఈ ఉద్యమమునకు ప్రతి వైశ్యసాధునును తనకైకై తగినంత సహాయపడవలెను లింగ్ అడ్వైజరు—రాజశ్రీ టి. ఆదినారాయణ

4518 సెటిగారు, ఎం. ఎల్. సి. బారిస్టరు, నేలము.

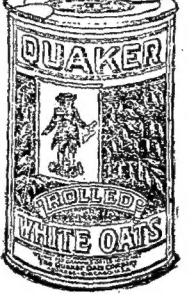

బిడ్డలు ఈ ఆరోగ్యకరమైన ఆహారమును

ఇష్టపడుచున్నారు

దీనిని పాలతో కలిపి తయారుచేసినను, లేక రోట్టెలు, తీపిపిండివంటలు, లేక యితర కఠినకరవదార్థములు మొదలగునవి యేమిచేసినను బిడ్డలు క్వాకర్ బిడ్డలకుగల రుచిని యిష్టపడుచున్నారు.

వారు భుజింపగలిగినంత ముక్కుడు. అది ఎముకలను, కండరములను వృద్ధి చేసి, జీవితమునకు కావలసిన శక్తిని, ఆరోగ్యమును గలిగించుచున్నది. నులభముగా తీసుకును, కాంతమైన విరేచనకారిగా కూడవచ్చును.

ప్రాతః కాలభోజనమునకు ఆహారముమైన ఆహారము. విక్రీలి సలభముగా తయారుచేయబడుచున్నది.

చేతులతో తాకబడుటలేదు. (1145)

Quaker Oats

మహాత్ముడు బర్మోలి హేమ

ప్రభుత్వకడకు వెళ్లుట

ఈ వార్త వట్టికల్లు. భారత దేశ రాజకీయములకు గూర్చి యిండియా ముగ్ధులైన హేమ ప్రభువుతో మాటలాడుటకు వెళ్లుచున్న ప్రతినిధివర్తమునకు వాయవ్యముగా గాంధీయజ్ఞుడు గూడ ఆంగ్లేషీలను నెత్తునలి బొంబాయినుండి ఒక విలే ఖిరీ వ్రాసినట్లు సయోగిక పత్రికలో ప్రకటింపబడినవార్త నిరాధారమని గాంధీయజ్ఞుని కజ్జాకాపరముగా నేను ప్రకటించుచున్నాను" అని కాంగ్రెసు కార్యదర్శివండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగారు ప్రకటింపిరి. (ఆ.ప్రె.)

ఎలెక్షన్ నోటీసు

1. సి. యస్. నెం. 527/24 కేసులో మద్రాసు హైకోర్టు తే 28-8-1927 ది ఆర్డరును అనుసరించి తిరుళ్ళి క్లెటి శ్రీపాదసారథి స్వామి దేవస్థానములో బ్రాహ్మణులు గాక యున్న వైశ్యులుగాకయున్న వుండునట్లుపండి హిందూ ధర్మ కర్తవ్యమును భక్తిచేయుటకై 1928 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 28 తేది ఆదివారమునాడు తిరుళ్ళి క్లెటి బెత్తుకోట్టులో నుండుకార్తవ్యకో నూలునందు ఎన్నికల (యెలక్షన్) జరపబడును.

2. ధర్మకర్త ఉద్యోగమునకు ఆపేతువుల కుండవలసిన యోగ్యతాంశములను యిప్పుడు ఖాళీఅయిన స్థానమునకు నిలుచుటకు ఆపేతువులు ఎట్టువానిని పొందియున్నారనియు నిరూపించుచు ధర్మకర్త స్థానమునకు నడపేయివారి సమ్మతిని (వాతములముగా లేజపురు రిశిఫర్డు వోల్టర్లో యిద్దరి చేవ్రాలతో నానిశేవక్ కాకితిములు పైదేవస్థానము నూపర్వివక్ బోర్డువారి ఆఫీసులో 1928 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 17 వ తారీఖు ముగళవారము నాడు పగలు 7 ఘంటలు మొదలు 11 ఘంటలు లోగాను లేక సాయంత్రము 3 ఘంటలు మొదలు 5 ఘంటలు లోగాను దాఖలు చేయబడవలయును.

3. నానిశేవక్ ధారములు సరదు ఆఫీసులో వ్రాతమూలముగా దరఖాస్తుచేసికొనువారికి ఉచితముగా నివ్వబడును. సదరు నానిశేవక్ కాకితిములు క్రమముగా పూర్తిచేసి ఖాళీ స్థానమునకు నడపేయివారిచే గాని లేక నానిశేవక్ కాకితి మునంపు చేవ్రాలచేసిన ఉభయవోల్టర్లచే గాని నేరుగా పై ఆఫీసులో దాఖలు చేయబడవలెను. (4696)

సి. దీనదయాళు మొదలియార్, ది 1-4-28 (పెసిడెంటు, బోర్డు ఆఫ్ నూపర్ వివక్

నైమనుసభ్యులు తిరిగిపోవుచున్నారు

బొంబాయి, మార్చి 31:—నైమనుసభ్యులగు బర్మోలి హేమ ప్రభువు స్ట్రాకలోన, కర్నూలు ఘాటు, కాడెగానుగార్లు నేటి ఉదయం బొంబాయి వచ్చిరి.

అఖిలభారత మస్లిముండలి (ఫెడరేషను) వారు నైమనుగారివద్దకు వెళ్లి విజ్ఞాపనచేసికొనిరి. సర్వ రాజకీయపత్ర సమావేశమునందు మహమ్మదీయుల సంఘక్షేమము కాపాడబడ నందున్న నైమనుసంఘమువారే కాపాడవలసియున్న దని చెప్పిరి.

నైమనుగారు వారికి ప్రత్యుత్తర మిట్టాసంగిరి. భారత దేశములోని అన్ని సంఘములవారనుకలిసి సహకారభావముతో కృషిచేయుటయే దేశమునకు క్షేమకరమని హితోపదేశము చేసిరి.

నైమను సభ్యులు ఓడ ఎక్కిరి

బొంబాయి, మార్చి 31:—నైమను కమిషను సభ్యులు ఓడ బొంబాయిలో ఓడ ఎక్కిరి. మల్లాలు ఆరు పిక్సీ మురు లో మరీకొందరు ప్రముఖులకూడ ఎక్కిరి. రతన్ తాతాగారి సతీమణియుకూడ యీ స్త్రీమరులో ఎక్కి ఇంగ్లాండునకు పోవుచున్నారు. (ఆ.ప్రె.)

క్రాంతిదీప్తి, మార్చి 31:—భారతదేశము సంకటముచుట్టి వచ్చుటకుగా నీ దినమున బోర్డు మోటారుకార్లు కంపెనీ (బొంబాయి) నుండి అయిదు మోటారుకార్లు పునర్వాకమునాడు బయలుదేరి ఆదివారమున "మా" గు బయలుదేరి వెళ్లెను. (ఆ.ప్రె.)

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 22/1928 4694

పెటిషనరు:—కాకుమాను రంగయ్య, పెద్ద ముబ్బయ్య కొమారుడు, పయస్సు 25 సం॥ రములు, కమ్మకలం, వ్యవసాయజీవనం, నాగులపాలెం.

కొంటరు పెటిషనరు:—కోళ్ళ యల్లమంద, మరీ కొందరు.

పైన తెలుపబడిన పెటిషనుకు 1920 సం॥ రం 5 వ ఆక్టులోని 19 (2) క్లెక్కు ననుసరించి తన్ను ఇన్ స్టాల్మెంటుగా తీర్మానించ వలసినట్లు ప్రారంభించుచు ఈ కోర్టునందు ఒక అర్రీని దాఖల్ చేసికొని యున్నాడు. సదరు అర్రీ విచారణ నిమిత్తము 27-6-28 తేదికి వాయిదా వేయబడి యున్నదని యిందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

సబ్-కోర్టు, బాపట్ల, } వి. వెంకటసుబ్బారావు, 31-3-28. } అడిషనల్ సబార్డినేటు జడ్జి.

ఇరాకు ట్రాన్సుజార్డానియా

శ్రీచైత్ర

మొయి, మార్చి 11:—ఇరాకు సామ్రాజ్య ఇరాకు ట్రాన్సుజార్డానియా మత మధ్యమును ప్రకటించినదనియు, బ్రిటిషువారు కోవిటుకు ఆక్రమించుకొనినదియు ఒక డివీజన్ గల పత్రికా విలేజులకు చెల్లవలెననియు, ఇరాకు సామ్రాజ్యము యందు ప్రకటించునట్లు బ్రిటిషు విమానములు కోవిటులో ఏలయిందనెన? కోవిటును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు గలవు కొనుట కిట్టి ఎత్తునెత్తిరట. ఆకాశమును రక్షించెదమని బ్రిటిషు వారనుట పరిపాటుయిపోయినది. లేనిచో బ్రిటిషువారు కాంతి యుద్ధముగనన్న కోవిటు తెగల సగములో ఏల ప్రవేశించనలెన? వాహిల ప్రవాహములేకుండ రక్షించుటకు వచ్చితిమని ఏల జెప్పనలెన? కోవిటును బ్రిటిషువారు కలుపుకొనెదరు.

ఇండియాదుస్థితి

దెహ్రాడూన్, మార్చి 8:—ఇండియాలో విద్యను నేర్ప వలెనని బాలలకే గాక పెద్దవారికినూడ నేర్పవలసియెన్నదని ఈ ప్రాంతమున జరిగిన మతసభలో చెప్పిరి. నిజమైన భారతదేశము భారతదేశ గ్రామములనిరి. అందు లక్షలకొలదిరైతులు, బిక్షకులు, దివాలదారులున్నారని, నిరాశ్రయముగ నున్నారని, అజ్ఞానమున దున్నారని, అందుచే ప్రతివారును వైద్యము తెలియకపోయినను వైద్యమునకు పూనుకొనిరి. సరియయిన పోషణ (ఆహారము) లేదు. దావాలు ఎక్కువ. సామ్యము క్షీణింపునా రున్నారని, మధ్యవర్తులున్నారని.

చికాగో ఎన్నికలలో బాంబులను ప్రయోగించి ఆధ్వర్య ప్రాణముల నీయడంబుచే సాయధులై పోలీసువారు వీధులందు కావలిగాయుచున్నారని.

యుగోస్లావియా

విశ్వవిద్యాలయము

వేదాంతశాస్త్ర అధ్యాపకురాలు

దెల్లేజు, మార్చి 8:—దెల్లేజు విశ్వవిద్యాలయమున వేదాంతశాస్త్ర అధ్యాపకురాలగు జెనియా అతననవిది ఆను నామెను నియమించిరి. శ్రీని నియమించుట కిదే ప్రథమము. ఐస్క్రిము మిత్రులలో జేరినదాయని నియమమును న్యాయస్థానమున లండనులో విచారించుచున్నారని. నైపుణ్యములో కలహించినను ద్రోహముగ ప్రవర్తించినను పరిశీలనమును జూపినను నిడివిపోయినను వారికి ఉరిశిక్షను విధించెదరు. నిద్రపోయినను త్రాగినట్లు కన్పించినను యధికారులను కొట్టినను ద్రోహమునకు భవనములో చొరబడినను కావలివానిని కొట్టినను ఉరిశిక్ష లేదు.

ఇరాకు మ్యాండేటు పరిపాలనము

బ్రిటను 60000000 పౌనులను ఇవ్వవలసియుండెను లండన్, మార్చి 8:—ఇరాకు పరిపాలనమునకు బ్రిటను 620000 పౌనులు ఖర్చుపెట్టవలెనని రక్షణవ్యయము 296 00 పౌనులు ఇరాకు సైనిక సహాయము 78000 పౌనులు ఇండియా నేనలకు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు 76000 పౌను లీ యనలసి యున్నది.

పోలండు లుధేనియా పరిస్థితులు

దెల్లేజు, మార్చి 8:—కోనిస్టెన్స్ లో పోలండు లుధేనియాపర్య పారంభమైనది. పోలీసు రాయబారమునకు విదేశాంగ మంత్రి జలస్కీగారు దెల్లేజు లుధేనియనుల తరపున వార్తామరాను గారు, వచ్చిరి. కొన్నిసమస్యను గూర్చియు ఖాట్వు పెల్లిగ్రాపు రైల్వే ప్రచారమును మల ప్రారంభించుట పరిపాద్ధునరకము సాగుటయు నిజమున నడిమిద నాకలు పోవుటనుగూర్చి చర్చించెదరు.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు విషయములు

ఈజిప్టు ప్రత్యుత్తరము

దెల్లేజు, మార్చి 8:—ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రత్యుత్తరమును లాయుడు ప్రభున కందజేసిరి. బ్రిటిషువారి లేఖ ఈజిప్టుచే వ్యవహారములలో జోక్యమును కలుగజేసికొనుచున్నట్లు గన్పించుచున్నది. 1922 ప్రకటనము ననుసరించి అందున మినహాయింపులను తప్పితికై ప్రత్యుత్తర ప్రతిపత్తి లు జ్యోగవిధానము ఏర్పడినదనుచున్నారని.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు బడంబడిక

కనడా వైఖరి

అటవా, మార్చి 8:—బ్రిటిషు సామ్రాజ్య భాగములకు ఆంగ్లో ఈజిప్టు బడంబడిక పర్తియ వివరములు మొదట జేసికొన్న బడంబడికలో ఎట్టి మార్పులూ లేనట్లిననీ మొకంజీ కింగుగారు కనడాతరపున చెప్పెను. అట్టి బడంబడికను బ్రిటను జేసికొనుటకు ఈజిప్టు కెట్లయభ్యంతరము లేదంటిని. కాని కనడాకు వర్తించవలెనను బడంబడికను బ్రిటను కి ఫార్ము చేయ జాలదంటిననిరి. పిదప ఆ బడంబడిక ఒక్కబ్రిటను; ఉత్తర ఇర్లాండుకే వర్తించునని చెప్పిరి. కాన ఈవిషయమై బ్రిటను కనడాకున్న విభేదము రింతటితో తీరనని యుగకొనెచున్నాడనని మొకంజీ కింగుగారనిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా శాసనసభల వార్తలను ఉత్కల ఇష్యును చట్టమును ఆమోదించిరి.

చీనా జపాను సంబంధములు

1929 జనవరినండి సంపూర్ణ సుంకముల స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రాతిపదిక గల కనడాకును నిర్ధారణజేసికొనుటకు చీనా వ్యాపార సంఘమునకు జపానుపై నూటికి 12½ చొప్పున ఎక్కువ సుంకములను విధించిరి. అందుచే ఇద్దరికిని చెడినది. అట్టి ఎక్కువ పన్నులచే జపానునరకము పాడగును గాన ఆములుజరుపకు డని జపాను ప్రభుత్వము వ్యాపార సంఘమునకు నచ్చ జెప్పెను. పరుత్తిండుచున్నారని. దీనికి ప్రత్యుత్తరముగ జపాను సరకలను బహిష్కరింపుడని కోరింట్టాం సభవారు చెప్పియేసిరి. ఆయనది విజయముగాంచెను. జపానునరకము నాకావ్యాపారము పడిపోయినదట. దీనివలన జపాను మండిపడి ప్రతిక్రియ నవలంబించెదమన్నది. ఈసంవత్సరము కనడామునుపున చీనా జాతీయుల నైపుణ్యము పీకింగును బోకండ్ ఆడుబడి స్కాంట్లంలో ప్రవేశించెదమని జపాను భయపెట్టుచున్నది.

చాంగ్ కై శే నవానికి జపాను ప్రభుత్వము డబ్బిచ్చి సహాయముచేయుచున్నారని వ్యాపార సంఘము ఆరోపించుచున్నాడు. దీనివలన మరింత వైరము జపాను చీనాకు ఎక్కువయినది.

విదేశ వస్త్రబహిష్కారము

బొంబాయి యువకుల సంకల్పోత్సాహములు బొంబాయి మార్చి 8:—వారిముగారి ఆధ్వర్యమున గొప్పసభ యొకటి బొంబాయిలో జరిగినది. బొంబాయి రాష్ట్రయువజనసంఘమువారి యజమాన్యమున యాసభ జరిగెను. బ్రిటిషు వస్త్రబహిష్కారమునకు ప్రచారముచేసి కృషి చేయుటకై వాలంటీర్లను ఏర్పాటుచేయుటకై యాసభ జరుగ బడెను.

ఈసభలో ఒక యువతీమణి యుత్సాహదేవతయో నుపసరించెను. వజ్రాంతరము అశేకమండి వాలంటీర్లుగా చేరిరి. స్వదేశవస్త్రములను వికలిగా అమ్ముటకు సంకల్పించిరి. (శ్రీ. పై.)

బాల్గోలీ రైతుల సత్యాగ్రహము

బొంబాయి, మార్చి 8:—బాల్గోలీ రైతులు పన్నులు చెల్లించుటకు నిరాకరించిరి వల్ల భాయపట్టెలు నాయకత్వమున రైతులందరును ఒక్కమాటమీద నిలువబడియున్నారు. ఆస్తులను జప్తు చేయవలసినదిగా గవర్నమెంటు నోటీసులు కొన్ని జారీఅయినవి. బాల్గోలీ రైతులు యాసత్యాగ్రహవ్రతమును కొనసాగించి ఒక్క మాటయందును నివాసవై ఏకముఖముగా వ్యవహరించవలసినదిగా పట్టుకొనడంబుచేయుచున్నారని. బాల్గోలీ రైతులను అభివృద్ధిచేయుచు మెచ్చరించుచు దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయులు కరితా రైతులనుపుడున్నారు. (శ్రీ. పై.)

24 గంటలు నిరంతరముగా ఈత యిడుట కలకత్తా, ఏప్రిల్ 2:—సంపూర్ణ ఇదాల్తీ సాలీమారువ యన్ను 48 పంలి రములు ఇతడు బిల్లిమారియా కంపెనీలో అక్కాంటెంటు పదవిలో నున్నాడు. కలకత్తాలో వెలస్టీ సరస్సులో ఉదయం 7-80 గంటలకు నీళ్లలో దిగి యీతయిడుట ప్రారంభించి తిరిగి మరునాడు ఉదయం 7-80 గంటలకు, నీటిలోనుండి యీతమగించి ఒడ్డునకు వచ్చెను. 24 గంటలకు యిడుచునే యుండెను. ఇంతకాలము ఒకమాట నిరంతరముగా ఈతగల్గిన వారిదివరకేవలము లేదు. (శ్రీ. పై.)

సరిహద్దు ప్రాంతములలో భారత శాసనసభ్యుల సంచారము

రజమకు, మార్చి 8:—సరిహద్దు ప్రాంతములలో సంచార మొనర్చుట కరుదెంచిన భారత శాసన సభ్యులకు, దేరా ఇస్మాయిల్ ఖాన్ నందలి డిప్యూటీ కమిషనరుగా రిజిమనున విం దొ నన్నిటి ఆ ప్రాంతములందు గల ప్రజా ప్రముఖులను, పరదార్థును, సవాలులను చాలవంత విందున కావ్వనింపబడిరి. కమిషనరు గారు, ఆధిభులకు వారినందరను పరిచయ మొనర్చిరి. ఆటవిక్కులు, ఆదిభులు, సింధునదీతీరమున గాంచుట కరిగిరి. పిమ్మట ప్రజలందరను గొప్ప బహిరంగసభయందు సమావేశమై ఆతి భులకు స్వాగతమొసరిరి. రాత్రి పట్టణముంతయు, దీపావళులచే దేదీప్య మనకు గల సలకరించబడెను. పుష్పమణులు చాలవం ది, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, శ్రీనివాస అయ్యంగారు, అమరనాథ దత్తు, డా॥ మూంజీ, కెల్కార్, జోషిగార్లు సందర్శించి, శాశ్వతమై భారత శాసనసభ్యుల సంస్కరణల నిష్పీంపనా నినదం జోరిరి.

భారత శాసనసభ్యుల టుపిమ్మట రజమకునకు బయలు దేరి వెళ్లిరి. శ్రోవలో, బ్రిటిషు సయినీక నిలబడును జాం జోలను దర్శించి, అక్కడ వజీరుసానమున రెసిడెంటుకు కర్నూలు బ్రూను, బన్నూ డిప్యూటీ కమిషనరు మేజరు పార్సన్న గార్లతో విందారించిరి. వైమానికులు, బ్రిటిషు సయినీకులను శ్రోవపాడుగునకు కావలా యుండిరి. భారత శాసనసభ్యులు రజమకునకు చేరువకి మధ్యాహ్నము 2 గంటలయ్యాను. వారపుడు రెసిడెన్సీవద్ద భోజనాదికముల నిర్వర్తించుకొని రజమకు పట్టణమునకు జోయిరి. రేపుడయము బన్నూకోటకు వెళ్లెదరు. (ఆ. పై.)

రజమకువద్ద

బన్నూ, ఏప్రిల్ 2:—సరిహద్దు ప్రాంతములలో పర్యటన మొనర్చుట కరుదెంచిన భారత శాసన సభ్యులు నిన్న రజమకున జేరిరి. వారపు , నైపుణాలసదస్యించినపిమ్మట బయలు దేరి బన్నూకోటకు వచ్చిరి. శ్రోవలో మిగిలినా కోటవద్ద, నైసికపటాలముల వివేకసంగ్రామమును తిలకించిరి. జెనరలు లిగ్గాంగారు, సభ్యులతో వజీరుసానమునకు నిటిపారుదల సౌకర్యముల గురించియు, సరిహద్దు ప్రాంతములందు రోడ్లను రైలుమార్గములను నిర్మించుటను గురించియు చాల దీర్ఘముగ చర్చించిరి. వీరు బన్నూకువచ్చుసరికి సాయంత్రము ఆరగంటలయ్యాను. ముహూరం కండువేలమంది పౌరులు సగరద్యారములవడ కరుదెంచి, వందేమాతరం, అల్లాహ్ అక్బరు జయజయస్వరాలతో స్వాగతమొసగి ఆతిభులను పుష్పమాలాలంకృతుల నొనర్చి పిమ్మట అధికారులను, పుష్పమణులను భారత శాసనసభ్యులతో చాలసేపు చర్చించిరి. రెండవనాడు సరిహద్దు ప్రాంతమునకు సంస్కరణముల నొసంగవలసినదని గోరిరి. బన్నూలోని హిందూ, సిక్కు ప్రజలు పెద్దసభ చేసి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, శ్రీనివాస అయ్యంగారు, అమరనాథదత్తు, మూంజీ, కెల్కార్, గార్లు స్వాగతప్రకటనల నర్పించిరి. చాలమంది శ్రీలును, వేలకొలది పురుషులను సభకురదెంచి పాల్గొనిరి. భారత శాసనసభ్యులు రేపుడయము 9 గంటలకు బయలుదేరి కోహట. మీదుగా వెనువకు వెళ్లెదరు. (ఆ. పై.)

బాబాగురుదత్తుసింగుగారు 50 వేలు

నష్టపరిహారము కోరిరి

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 2:—పూర్వము కొనుగటాచూరు స్త్రీమరుకేనులోను బడ్డిబడ్డి తుపాకులకాట్సుల సందర్భములోను ముగిసినవివేకించియుండిన నాయకుడును, సిక్కు ప్రముఖుడును అగు బాబాగురుదత్తుసింగుగారు ఇటీవల నొసంగియుండిన యొక యొక వ్యాపకము రూజు ద్రోహ పూరితముని యెంచి గవర్నమెంటు వారు ఆయన మీద శీరమునుమోపి విచారణచేయుచున్నారని. ఈ బాబాగురుదత్తు సింగుగారినిగూర్చి కలకత్తాలోని ఇంగ్లీషుమును పత్రిక వ్యాపకమును ప్రాయము పూర్వము జరిగియుండిన కొనుగటాచూరు కేసును వివరించుటలో కొన్ని అబద్ధపు వ్రాతలను మొన్న ప్రచురించినవియు అందుల బాబాగురుదత్తుసింగుగారు తమకు 50 వేల నష్టపరిహారము సదరు ప్రతికాధిపతి యివ్వవలసియు న్నదనియు రిజిస్ట్రు నోటీసు యిచ్చిరి. 50 వేల నష్టపరిహారము నకై ఇంగ్లీషుమును పత్రికాధిపతి నురుదత్తుసింగుగారు వ్యాజ్యము దాఖలుచేసెదమని భార్యదత్తుప్రతికాధిపతితో చెప్పిరి. (శ్రీ. పై.)

Notice.

"Time is extended for receiving tenders for Bezwada Municipal Electric Scheme till 5 P. M. Friday 15th June 1928." 4693 Municipal Office, A. KALESWARA RAO Chairman Municipal Council, BEZWADA, 30-3-28

సంయుక్త రాష్ట్ర మంత్రులు

శాసనసభ

సంయుక్త రాష్ట్ర శాసనసభవారు, సైమను కమిషనుపట్ల అభిశ్వాసము జూపిరిని, పాతకు లెరుగుదురు. చెన్నరాజధానియందువలె, సంయుక్త రాష్ట్రములందును నిరువురు మంత్రులు ప్రభుత్వమున కనుకూలముగ వోటుకేయక, తటస్థులుగ నుండిరి. వీరిపుడు, శాసనసభాతీర్మానమునకు బద్ధులమని తలంచుచున్నారు. సైమనుకమిషనుకు తోడ్పడనివారు మంత్రులుగనుండ వీలులేదని, అక్కడి గవర్నరుగా రింతవరకు శాసించినటుల దోచదు. మొన్నటిదినము జరిగిన శాసనసభలో, ప్రభుత్వ పరిపాలనపు వ్యయములోనే, సైమనుకమిషను గ్రాంటును జేర్చిరిగాని, ప్రత్యేకపు గ్రాంటుగ జేలేదు. ఈవిషయమును శాసనసభ్యు లొకరు చెప్పినను, ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటును ప్రత్యేకముగ ప్రతిపాదించరయిరి. పరిపాలనపుఖర్చు సంతను నిరాకరించుటకు పలువురంగీకరింపరుగాన, మొత్తపుగ్రాంటు అంగీకరింపబడెను. ఇందుకు సంబంధించిన మొత్తమునుగూర్చిమాత్రము వోటుదీసికొనవలయు నని, హుస్సేనుగారు కోరగ, అయిదుగంటలయినపిమ్మట పటుల గావింప వీలు లేదని, అధ్యక్షులు టెక్నికలు కారణము దెలిపిరి. సైమనుకమిషను నిమిత్తము ప్రత్యేకోద్యోగుల నిరువురను నియమించిన సందర్భముగూర్చి ప్రశ్న వేయగ, విద్యాశాఖామంత్రి చెప్పినజవాబు వారివైఖరిని చాటెను. శాసనసభ వారు తీర్మానింపకముందే, ప్రత్యేకోద్యోగులు నియమింపబడినయి, తామును పారిశ్రామికమంత్రియు, సైమను కమిషనుకు నేవిధమునను తోడ్పడజాలనునియు, విద్యామంత్రి నుడివెను. ఇండియాప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుటకుమాత్రము వీరునిరాకరింపరు.

స్థానికస్వపరిపాలనాశాఖా మంత్రి మాత్రము ఇతర మంత్రుల యభిప్రాయమున కనుగుణముగ నడిచెదరని తోచదు. భావిపరిణామ మెటులుండునో చూడవలయును. ఇతరసందర్భము లెటులున్నను తాము శాసనసభకు బద్ధులమని ఇరువురుమంత్రులును లేటపరచి తమధర్మమును నెరవేర్చిరి. చెన్నరాజధానిలోగూడ నిటులనే జరిగెను. అందువలన వారు రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను. సంయుక్త రాష్ట్ర మంత్రులుగూడ రాజీనామా నీయవలసి వచ్చు నేమో ముందుగాని తెలియదు. ఆ రాష్ట్రముల గవర్నరుగ సర్ అలేగ్జాండరు మడ్డిమెనుగారు మద్రాసు గవర్నరు గారికన్నను ఎక్కుడు విశాలభావముతో ప్రవర్తించెద రేమో చూడవలయును. మధ్యరాష్ట్రములందు ఇరువురు మంత్రులే గలరు. వారిరువురును శాసనసభవారంగీకరించిన బహిష్కార తీర్మానమునకు బద్ధులగుటకు సమ్మతించిరి. వీరిచే రాజీనామానిప్పించి బహిష్కారమును రూపు

మాపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నటుల ఇండియను డెయిలీమెయిలు ప్రతికావితేఖకుడు దెలుపుచున్నాడు. ఇట్టిప్రయత్నమువలన ప్రజలు మోసపోవజాలరు. దేశము బహిష్కారము విషయమై అసందిగ్ధముగ వభిప్రాయ మిచ్చినది. సైమనుగారు బొంబాయినుండి వెడలుచు గావించిన చరమప్రకటనయందు తమ నెన్నికప్రము లెదుర్కొనినను తమవిశ్వాసము నిరర్థకము గాలేదనియు ఓరిమియున్నచో తమకార్యము గట్టెక్కుననియు సూచించిరి. వీరి ఆత్మనాచన కంతుగనుపించదు. బహిష్కార చిహ్నము లెన్ని గనుపించినను రాజకీయకక్షనాయకు లెవరును వీరి ముఖమయినను చూడకున్నను సంపూర్ణస్వాగతము తమకు చేకూరినటుల ప్రకటించుకొనుచు డంబముల బలుకుచున్నారు.

కాని, సర్ సప్రూగారు సూచించినటుల, పయ్యోనీరు ప్రతిక దెలిపిన సందర్భములే సత్యమును చాటుచున్నవి. నామకులెవరును కమిషనును సమీక్షింపలేదు. బ్రిటీషు దృక్పథము మారనిచో, హిందూదేశమునందు అశాంతి పొచ్చునుగాని, తగ్గ నేరదు. ఆంగ్లో హైందవ ప్రతిక హిందూదేశ దృక్పథమును గ్రహించుటకు ప్రయత్నించిన ప్రథమ నిదర్శన మిదియేనని, సప్రూగారు దెలిపినవిషయము యథార్థము. సప్రూగారు సూచించినటుల, సైమనుకమిషనువారు హిందూదేశమున ఫిబ్రవరి నెలలో నడుగిడినపు డెట్టిప్రతికూల్యము వ్యాపించియున్నచో, యిప్పుడును వ్యాపించియున్నది. కమిషనుసభ్యు లెంత బడాయికొట్టినను, సమ్మతించరుండరు. వీరు అక్టోబరునెలలో తిరిగివచ్చునప్పటికి, ఇరిస్టితులు వీరికి మరింత ప్రతికూలముగనుగాని, అనుకూలించజాలవు.

నంగునేరీతాలూకా సమావేశము

తిరునల్వేలి జిల్లాలోని నంగునేరీ తాలూకా సమావేశమున కధ్యక్షతవహించి సత్యమూర్తిగారు ప్రజలప్రస్తుత కర్తవ్యమును లేటపరచిరి. తిరునల్వేలి జిల్లా బీదజిల్లాయయినను భూమిసిక్తు పాచ్చుగ నున్నది. ప్రజల కింత జీవనములు లేవు లాండు రివిన్యూను స్థిరపరచుటకుగాని, పరిశ్రమల సభివృద్ధిగావించుటకు గాని శాసనసభలో చేసిన ప్రయత్నములు వ్యర్థములయ్యెను. ప్రజలయక్కరలను తీర్చుటకు డబ్బు మిగులకున్నది. స్వపరిపాలనము లభించినగాని, ప్రజలకు సుఖమేర్పడదని స్పష్టమగుచున్నది. దీనికి స్వశక్తియే మూలసాధనము. సైమనుకమిషను బహిష్కారమును, మద్రాసు రాజధాని జయప్రదముగ నెరవేర్చెనని, సత్యమూర్తిగారు తెలిపిరి. బహిష్కార తీర్మానమును ధిక్కరించిన ప్రధానమంత్రి యథారీతిన పరిపాలనమును సాగించుచుండ, దాని సంగీకరించిన మంత్రులు రాజీనామా నీయవలసి వచ్చుట, ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానమునకు ఫలితము. నూతన మంత్రివర్గముపై దెచ్చిన అభిశ్వాసతీర్మానమును, ప్రజాప్రతినిధులలో సభికసంఖ్యాకులు అంగీకరించిరి. అల్పసంఖ్యాకులే ఎదిర్చిరి. కడపటివారిలో అయిదుగురు యూరపియనులు గలరు. వీరెప్పుడును ప్రభుత్వపక్షముననే వోటుకేయుచుండు రనుటకు సందియము లేదు. నైతికవిజయము ప్రజాప్రతినిధులకే చేకూరెను. నూతనమంత్రులు త్వరలో

రాజీనామా నిచ్చునటుల జేయవలయు నని, సత్యమూర్తిగారు శాసనసభ్యులను గోరుచున్నారు. ఇదిగాక బ్రిటీషు వస్తు బహిష్కారమును నెరవేర్చి, కాంగ్రెసు సంఘములను చక్కబరచి, గ్రామపునర్నిర్మాణమును చేపట్టవలయునని గోరుచున్నారు. బ్రిటీషు వస్తు బహిష్కారము గోరుటలో, బ్రిటీషు వస్తుములను ముఖ్యముగ బహిష్కరింపవలయునని సత్యమూర్తిగారు గోరుట ప్రోత్సాహకరముగలేదు. బ్రిటీషు వస్తుమును మాత్రము బహిష్కరించి, ఏ జ పా ను, జ ర్మ నీ వ స్త్ర ము ల నో ధరించుటవలన, హిందూదేశమునకు ముక్తి గలుగదు. బ్రిటీషువస్తుములను పూర్తిగ బహిష్కరించినగాని, దేశీయవస్తునిర్మాణము సుసాధ్యముగా నేరదు. కాంగ్రెసుసంఘములన్ను పునరుద్ధరించియు, సంఘములు లేనిచోటుల వానిని క్రొత్తకొల్పియు పాటుబడుట ఎంత యవసరమో దెలుప నక్కరలేదు. కాంగ్రెసు చాకచక్యము నిండువేగముతో సాగుచున్నగాని, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము నెరవేరజాలదు. సత్యమూర్తిగారు హిందువులును మహమ్మదీయులును మాత్రమేగాక, బ్రాహ్మణులును బ్రాహ్మణేతరులును గూడ ఐకమత్యముతో మెలగవలయునని కోరుచున్నారు. అంతఃసఖ్యమున కిప్పుడు న్నంతయావశ్యక మిదివర కెన్నడును గలుగలేదు. ఉభయవర్ణములవారును గలసి, నిమ్నజాతుల నుద్ధరించి, హిందూసంఘమును బలపరుపవలసిన యవసర మొత్తేని గలదు. ఇక్కార్యము జరుగుచో, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి నాటంకపరచుట కేరిగిన సాధ్యపడదు.

అనంతపురమండలము : గృహపరీశ్రమలు

అనంతపుర మండలమునందలి గృహపరీశ్రమలను పరిశీలించి, ప్రత్యేకోద్యోగి యగు డి. నారాయణరావుగారు పంపిన రిపోర్టు ప్రచురింపబడినది. ఇంతకుపూర్వము ప్రచురించిన రిపోర్టులును, వా.పై ప్రభుత్వమువారు గావించిన సూచనలును, ఆశాభంగ కరముగ నుండెను. ప్రస్తుతపు రిపోర్టు సయితము, ఆశను పురికొల్పుటలేదు. రెండవపరీశ్రమగ నూలు వడుకుట, ఆచారముగ లేదనియు, గుత్తి తాడిపత్రి తాలూకాలలో మాత్రము, వేసంగికాలములో కొందరు రాటమును చేపట్టెద రనియు, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. ప్రతిగ్రామమునందును, కొన్ని రాటములుండునట. వీనిని వ్యవసాయము లేనికాలములో త్రిప్పుచుండురట. ఈమాత్రపు టాధారము లున్న త్రిప్పుచుండురట. ఈమాత్రపు టాధారము లున్న పుడు ప్రభుత్వప్రోత్సాహ మున్నచో, రాటపు పరిశ్రమ సత్యరాభివృద్ధి గాంచగలదు. కాపుస్త్రీలు తమకు గావలసినదారమును తామే వడికి, బట్టలను నేయించుకొందురని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. ఇటులనే ప్రతిగృహమునందును, సరిపోవునూలు వడుకుచో, వివిధగ్రామములు స్వయంపోషకము లగును. ఇందు నిమిత్తమే, తగిన ప్రోత్సాహము గలుగవలెను. అందుకు మారుగ మిల్లుబట్టలతో చేతి నూలుబట్టలు పోటీపడజాలవని చెప్పి, రిపోర్టు నిరాశ జూపుచున్నది. అనంతపురమండలమునందు మగములపై నూలుబట్టలను, పట్టువస్త్రములను గూడ నేయుచున్నారు. ధర్మవరము పట్టుచీరెలకు ప్రసిద్ధి వహించినది. జిల్లాలో పైపటిలు మగములను విరివిగ వాడుచున్నారు. ఇట్టి సందర్భములలో కద్దరుకు ప్రోత్సాహముండునెడల, అనంతపురమం

కర్నాటక పేపరుమిల్లుల స్థితి

శాసనసభలో ప్రతిపక్షపక్ష సభ్యుల తీవ్రమగు ప్రశ్నలు

ప్రభుత్వ ఆర్థిక సభ్యుని ఆగ్రహము

ఇతర దిమాండులపై చర్చ

శ్రీ కె. వి. ఆర్. సామిగారు

భూమిరాసత్తము శాసనసభ సమావేశమైనందుననే ఆధ్యక్షుని ప్రత్యేక ఆహ్వానమున రాజమండ్రి కర్నాటక పేపరుమిల్లుల గూర్చి రాసిన వాడుక రాజగారు అడిగిన ప్రశ్నలపై ప్రభుత్వ ఆర్థిక సభ్యులు జరిగెను.

రామవాధురాజుగారు:—(ఏ) కర్నాటక పేపరుమిల్లులకు ప్రభుత్వము వారి సొంతగల యిండ్లు మొత్తము ఎంత? రొక్క మూలకముగ రు 4,71,000 లను ఇంజనీరింగ్ బాంకు ఓడద్రాఫ్టు రు 1,84,469 లను మొత్తము రు 6,05,469 లు.

(బి) పరిశ్రమలో ఇంతవరకు పెట్టింపబడిన మొత్త మెంత?—ఇంతవరకు బాంకు షీటులపై 1927 జూన్ 30 వ తేదీ కంపెనీ ఆస్తి రు 21, 22, 162-12-2 లు.

(సి) కంపెనీయొక్క ప్రస్తుత బాకీ ఎంత?—కడపటి బాంకు షీటు ననుసరించి రు 7,98,898-6-0.

(డి) ఋణము చెల్లింపనందులకు పెట్టబడినవారిలో నొకరు దావాజేయ ప్రయత్నించుచుండుట నిజమేనా?—జేన.

(ఇ) కంపెనీవారు ప్రభుత్వమువారిని యింకనుకొంతవరకు సహాయము చేయవలసినదిగోరియుండిరా? అట్లు కోరియుండిన పక్షమున ఎప్పుడు కోరిక? ఎంతవరకు గోరిక?—1925 ఆక్టోబరు నానాసమయముండి రు 2,50,000 లకు దరఖాస్తు ప్రభుత్వము వారివద్ద నిలిచియున్నది.

(ఎఫ్) యింతవరకును ఆదరభావముగూర్చి ప్రభుత్వ మువారు చర్య గైకొనకుండుట కేమికారణము?—కంపెనీయొక్క వాణిజ్యలక్షణములనుగూర్చి యింకను విచారణలు జరుప వలసిన యావశ్యకత గలుగుటచే ఆలస్యమైనది.

(జి) మిగతవరకు స్వల్పకాలములో నిచ్చినను కంపెనీ బాకీ బడియున్న మొత్తమువరకును ప్రభుత్వమువారు వెంటనే దయచేసి ఋణముపంపరా?—ఈ విషయ మాలోచనలో నున్నది.

(హెచ్) పరిశ్రమయందు తరుప్రతిని సంగ్రహించుకొనుటకు ఏమిచేయ దలచెట్టియున్నారు?—ఈ విషయముగూడ అలోచనయందున్నది.

శ్రీ సి. రామసోమయాజుగారు:—రు 15 లక్షలకు పైగా వాటాలపెట్టుబడి ధనము (షేరుకాపిటలు) కంపెనీకి యొసంగబడుట నిశ్చయమేనా?

గౌ. యస్. ఆర్. నేతురత్నంబయ్యగారు (అభివృద్ధికాళి మంత్రిగారు):—జేన.

ప్రశ్న:—ఋణమునకై పెట్టుబడిన దరఖాస్తు రు 6 లక్షలకు గాదా?—జేన.

ప్ర:—దరఖాస్తుపెట్టిన 8 మాసములపిమ్మట గాదా నాలుగు లక్షల రూపాయల ఋణమును గ్రాంటుచేసినది?—జేనని సమీక్షించు.

ప్ర:—ఈ ఋణ మంగీకరింపబడిన పిమ్మట టారిఫ్ బోర్డు రు 10 లక్షలు ఋణ మొసంగవలసినదిగో ఫిర్యాదు గావించి యుండినదా?—జేన.

ప్ర:—క్లాజ్ (ఇ) నకు సమాధానముగ జెప్పిన భాగములో నూచింపబడిన దరఖాస్తు టారిఫ్ బోర్డు ఫిర్యాదు యనంతరమే, దాని సమస్యించి చేయబడిన దా?—నోటీసు కావలెను.

విచారణ ప్రమాదము

ప్ర:—ఇందు నూచింపబడిన యావిచారణ ఎప్పుడు ప్రారంభమైనదో అసలు నిశ్చయముగ విచారణ ప్రారంభమైనది లేనిదిని తెలిసికొనవచ్చునా?—విచారణ యింతవరకే ప్రారంభమైనది. కొన్నిరిఫర్రులగుడ మా కందజేయబడినవి. వానిని అలోచించుచున్నాము.

ప్ర:—ఎంతకాలమునందు?—సంవత్సరముపైగా.

ప్ర:—ప్రస్తుతముంత్రిగారికి పూర్వము వారీసానముచున్న మంత్రిగారు ప్రభుత్వమువారి కంపెనీని తనవశములోనికి గైకొనువిషయమై త్వరలో ఉత్తరువులు గావించుమని వాగ్దానములు గావించుచుండుట మంత్రిగారికి తెలియునా?—నాకు తెలియదు.

ప్ర:—ప్రభుత్వమువారు ఋణము సొంతకపూర్వమే విచారణలు జరుపబడెనా?—జేనని తలంచెదను.

ప్ర:—కంపెనీయొక్క స్థితిగతులను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు సర్వేప్రీ జెందియుండిరా?—కంపెనీయొక్క ఆస్తిని అదాయమునుబట్టి ఋణ మొసంగవచ్చునని తలచబడినది.

ప్ర:—ప్రభుత్వమువారు ఋణ మొసంగుటకు పూర్వము కంపెనీయొక్క స్థితిగతులనుగూర్చి తృప్తిజెంది యుండిరా?

అభివృద్ధికాళి కార్యదర్శి:—కార్యుపజ్ఞి నాకు తెలిసినంతవరకును రుణమొసంగుటలో కంపెనీయొక్క ఆస్తివిలువమాత్రమే విచారించబడినది.

కార్యదర్శి మరొక ప్రశ్నకు సమాధాన మొసంగుచు ఒకానొక కంపెనీ అమ్మివేయబడెనునదా లేదా?—ప్రభుత్వమువారు చెప్పజాలరని.

కార్యదర్శి మరొక ప్రశ్నకు సమాధాన మొసంగుచు సక్రమమార్గమున నడిపించిన కంపెనీ జయప్రథముగ నిర్వహింపబడగలదని సామాన్యముగ నమ్ముచున్నదని పలికిరి.

ప్ర:—రైటుగా రీవిమయములో విచారణలు గావించి యుండిరా?

కార్యదర్శి:—కాగితపరిశ్రమ యందు ప్రత్యేకాంశములలో రైటుగా రు ప్రవీణులు, ఆంశంశములు ప్రభుత్వమువారు తృప్తికరముగనున్నటుల గ్రహించిరి.

ప్ర:—యంత్రములు, స్థలమున్ను, తదితరపరికరములు తృప్తికరముగలేవని వారు నిశ్చయించుచు వ్రాసిరా? మరియు నిపరిశ్రమలన నష్టమేగాని లాభములుగదని తెలిపిరా?

అ. కార్యదర్శి:—అవిగమను అతి వ్యాప్తమైన ఫిర్యాదులను వారు గావించియుండిరని నేనెఱుంగను.

ప్ర:—యంత్రములు పరియోగవిధానము, స్థలము సరియైనదిగాదనియు, అడవులు దూరమునందున్నవిను కారణమున ప్రభుత్వమువారు రుణమొసంగుట కాజేసిందియుండిరా?

అ. కార్యదర్శి:—అప్పుట ఉండియున్న విస్తృతముగూర్చిగాని, జరిగినవానిని గూర్చిగాని వారెట్టి యాక్షేపణను తెల్పలేదు. కాని జరిగి యుండున కొన్ని విషయములకు వారు నూచించియుండిరి.

కార్యదర్శి:—మాకు తెలిసినంతవరకు కాదు.

ప్ర:—విచారణ గావించిన పిదప రు 20 లక్షలకు సక్రమముగ వ్యయపరచబడినదియు, కంపెనీకి రు 6 లక్షల రుణము సొంతకపూర్వమనియు తాను తృప్తిజెందినటుల వారు నిశ్చయించుచు వ్రాసియుండిరా?—నాకు తెలిసినంతవరకు అట్లు ఖండితముగ యేమియు వ్రాసియుండలేదు.

ప్ర:—రుణ మొసంగనిచో ఈ కంపెనీ నిర్వహింపబడ జాలదని ప్రభుత్వమువారు తృప్తిజెందియుండిరా?—ప్రభుత్వమువారు రుణమొసంగినచో కంపెనీకి ధనమునచ్చుటకు సదుపాయముని డైరెక్టులు ప్రభుత్వమువారికి నచ్చజెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రశ్రమలకాభివృద్ధి ఈ మిల్లుకు వశపరచుకొనిరి.

ప్ర:—ఏ యుద్దేశముతో? మిల్లుకు నడువవలెనను యుద్దేశముతోడనా? లేక యూరోపియను మాటునును అమ్మివేయవలెనను తలంపుతోడనా?—అవిషయము అలోచనలోనున్నది. (ఓ ఓ యను శేకలు.)

కార్యదర్శిగారు మరొక ప్రశ్నకు సమాధాన మొసంగుచు ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకమునసరించి మిల్లుకు వశపరచుకొనిరనియు, యింకయును జరుగబోవునది ముందు తెలియగలదనియు, ఈ మిల్లుకు అమ్మకముజేయుటయూ లేక ప్రభుత్వమువారి నడపుటయూ యను విషయము ప్రభుత్వమువారి చే యాలోచింపబడుచున్నది.

ప్ర:—ఒకానొక యూరోపియను మాటును నడుపు, ప్రభుత్వమునకును మధ్య వేరసారములు జరుగుచున్నమాట యదార్థమేనా?

కార్యదర్శి:—అట్టి యూరోపియనుమాటును విషయము నే నెఱుంగను. రైటుగా రిలోడినే వేరములు జరుగుచున్నది.

ప్ర:—గౌ. ఆర్థిక సభ్యులు అభివృద్ధికాళి మంత్రిగారి వద్దకుంచి రీనింగతును గైకొని మిల్లును యూరోపియను సమా

హమన కమ్మివేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని నిశ్చయమేనా?—కాదు.

ప్ర:—ప్రభుత్వము వారి మిల్లుకు నడవవలెనని గౌ. ఆర్థిక సభ్యుని అభిప్రాయమా?—అవిషయ మింకను అలోచనలో నున్నది.

ప్ర:—ఎంతకాలమునందు?—చెప్పజాలము.

ప్ర:—ఈ కంపెనీయందు నడువదిలకుల ధనమును పెట్టుబడి పెట్టియున్న ప్రజలుమాత్రములను గౌ. ఆర్థిక సభ్యులు సంగ్రహించురా?

శ్రీ సామి వెంకటాచలం:—తెట్టిగారు మాట్లాడుచు ఆర్థిక సభ్యుడు జెప్ప సమాధానము కన్నీటిని గౌ. మంత్రిగారు బాధ్యత వహించురాయని తెలిసికొనగోరిరి.

అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు అభివృద్ధికాళి మంత్రిగారు సమాధానము నియమింపబడుటచే అభివృద్ధికాళి కార్యదర్శిగాని, ఆర్థిక సభ్యులుగాని సమాధానము లొసంగుచున్నారనియు, గౌ. మంత్రిగారి సమాధాన మొసంగలేనని ప్రతిపక్ష పక్ష వాయము పట్టుబట్టిన అట్లుకేయకత్వదరియు పలికిరి.

సా. వెం. శ్రేష్ఠిగారు:—యంత్రిగారి బతులు ఆర్థిక సభ్యులుగాని, కార్యదర్శిగాని ఎవరు సమాధానము జెప్పినను నాకు అవిషయముతో పరిచయము. మీర జెప్పరానికే గౌ. మంత్రిగారు బాధ్యులై యుండురా?—బాధ్యులైనదియేమియుండునా?

అధ్యక్షులు:—పరిపాలక విధానముతో సూంసించిన విషయములకు మంత్రిగారి సమాధాన మొసంగవలెను. ఆర్థిక సంబంధమైన విషయములందు గౌ. ఆర్థిక సభ్యులు, అభివృద్ధికాళి కార్యదర్శిగాని వివరములకు వారుగ తెలుపవలసి యుండును.

సా. వెం. శ్రేష్ఠిగారు:—ఆర్థిక విషయములందు మీరు వున్న సమాధానము జెప్పట పరియోగమే శ్రీ శ్రీ. అదివారాయన తెట్టిగారు విధానమునకు సంబంధించిన ప్రశ్న అడుగగా గౌ. ఆర్థిక సభ్యులు తమకైతామీ లేదని సమాధానమొసంగిరి. ఆ సమాధానమునకు గౌ. మంత్రిగారు బాధ్యులై యుండురా?

రామవాధురాజు:—ప్రతిపక్షపక్షమువారి సభ్యునిగాని సమాధానము జెప్పవలసినదని నిర్బంధపరచుటకు మాకుగలదా? అనె న్నీ యందొక సభ్యునికి బదులు ఏ రొక ప్రభుత్వ సభ్యుడు సమాధానము లొసంగవచ్చును.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు:—గౌ. ఆర్థిక సభ్యులపై, అభివృద్ధికాళి కార్యదర్శిపై యొసంగబడిన సమాధానములన్నిటికిని గౌ. మంత్రిగారు బాధ్యులవహించురా?

గౌ. ఆర్థిక సభ్యుడు:—నేనొసంగిన సమాధానము లేనికైనను నేను సంపూర్ణ బాధ్యులవహించుచున్నాను (బ్రహ్మాయన ఆరపులు).

సత్యమూర్తిగారు:—అవిషయము మాకు తెలియును. వాప్రశ్న అభివృద్ధికాళి మంత్రిగారినుద్దేశించినది. ఆర్థిక సభ్యుని సమాధానములకు మంత్రిగారు బాధ్యులై యుండురా?

గౌ. నేతురత్నంబయ్యగారు:—గౌ. ఆర్థిక సభ్యులొసంగిన సమాధానములన్నియును ప్రభుత్వ సమాధానములుగ నే పరిగణింపబడును. (నవ్వు)

పిదప సభ్యులు మరొకన్ని ప్రశ్నలడిగిరి

అధ్యక్షులు:—గౌ. ఆర్థిక సభ్యుల ప్రశ్నలకు సమాధానము లొసంగుట కిష్టపడవలసిన ప్రశ్నలు మంత్రిగారి నే అడుగవలయును.

సా. వెం. శ్రేష్ఠిగారు:—కాయాక్షేపణను గౌ. ఆర్థిక సభ్యులు ఆపారము గావించుకొన నందులకు మిక్కిలి విచారించుచున్నాను. బాధ్యుల ఎవరై నుండువలయునో మేము తెలిసికొనగోరితిమి. ఆర్థిక సభ్యులకు జెప్పిన సమాధానములకు తామే బాధ్యుల వహించుమని గౌ. మంత్రిగారిపై జెప్పి యుండుటవలన ఆర్థిక సభ్యుడు—తాత్కాలిక అభివృద్ధికాళి మంత్రి—సమాధానము జెప్పినను మరొకరు జెప్పినను మాకెవరు చెప్పినను ఒకటియే.

శ్రీ. సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు:—టారిఫ్ బోర్డు వారి విషయము నాలోచించి యుండిరా?

మంత్రిగారు:—నోటీసు కావలెను.

ప్ర:—టారిఫ్ బోర్డువారు రు 10 లక్ష లొసంగవలసినదిగో ఫిర్యాదు గావించియుండిరా?—నోటీసు.

ప్ర:—పరిశ్రమల డైరెక్టుగారు మిల్లుయొక్క ఆస్తిని ఎంత విలువజేసిరి?—నోటీసు.

ప్ర:—హెక్టార్లలో పిడినను దాఖలుచేయబడినవి ప్రభుత్వమువారి కెఱుంగుదా?—అట్లు తెలియుచున్నది.

ప్ర:—వేలము వేలములకు చర్య గైకొనబడకుండ ప్రభుత్వమువారు నివారించు తొందరురా?

కార్యదర్శి:—ప్రభుత్వమువారికిం పెట్టు బోక్సులుగదా నాకు తెలియకున్నది.

ప్ర:—పెట్టుబడి పెట్టినవారు గావున తమ ధనమును పోగొట్టుకొనకుండ జూచుకొనవలదా?

ప్ర.:—కూపకర్మకు నుంచబడిన పేదలకు ఈ పెద్దను
ని యూరోపియనుల సహాయము తరఫున పనిచేయుట
లేదా?

శ్రీ పి. అంజనేయులుగారు:—ప్రభుత్వమువారిని నే
రుగ ఒక ప్రశ్న అడిగెదను. ప్రభుత్వమువారిలో వ్యవహారము
నడుపు పెద్దనుని బెట్టు ఆయనకు పెన్షన్ కాక మనిషికాదా?

కార్యదర్శి:—నాకు తెలిసినంతవఱకు కాదు.

పిమ్మట ప్రభుత్వము మామూలుకార్యకర్తలముఖము చూపించి.

పిదప బట్టబడినందులపై చర్చజరిగెను.

వస్తువైద్యశాలాధికారులు

నిమిష పశువైద్య పరీక్షకుకాబట్టి రు 8-87 లక్షలు
గ్రాంటుజేయవలసినదిగ తీర్మానముగాను గాని సేతురత్నం
అయ్యరుగా రుపపాదించిరి.

శ్రీ అన్నదాసు ఉపయోగముగా "గ్రామముల కందు
బాటులో కేంద్రములనుగూడ వైద్యశాలలను నిర్మించుటకును
గ్రామముల పశువులకు చికిత్సజేయుటకు సంచారము జేయు
ఉద్యోగుల నధికముగ నియమించుటకు గ్రాంటును రు 100
లక్షలకి తగ్గింపవలసినదిగ ఉపపాదించు ప్రభుత్వమువారి కాబ
యందు చేయుచున్న పని గ్రామముల కేంద్రములకు తెలియట
కవకాశము లేవచ్చును, గ్రామము లో కాబట్టి లాభముల
బడయువలసినచో ఈమాత్రము లనునది పెట్టబడవలయునని
పల్కిరి.

వి. వి. మునిసామిగల్గ గంగాధర శివగారు మాట్లాడిన
పిదప మంత్రిగారు సమాధాన మొసంగును ఎక్కువ విద్యార్థులకు
విద్యార్థివేతనము లొసంగి, వారిని గురికీ కుటుంబములకు కేంద్ర
ములందు వారిని నియమించెదమనియు, ఈకాబట్టి అభివృద్ధి
జరుగుచున్నదనియు పల్కిరి. పిదప సవరణ ఉపసంహరించు
కొనబడెను.

"పశువైద్యశాలయొక్క పని నింకను అభివృద్ధి జేయ
వలసిన యావశ్యకతను గూర్చును, వెలిసరి స్వస్థములకు
లనుకూర్చును ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుటకై గ్రాంటు
ను రు 100 లక్షలకి తగ్గింపవలసినదిగ ఏ. వి. పెట్టిగారి ఉపపాదన
గావించును వెలిసరి కళాశాల వస్తువుల విశ్వకళా సరివత్తు
వారినుద్దేశమునం దుంచిన యుక్తముగ నుండునని పల్కిరి.
బొంబాయి పంజాబు రాష్ట్రములలోకంటె నీరాష్ట్రముం దీకాబ
ట్టి యుద్యోగుల లక్ష్యవేతనములపై పనిజేయుచున్నారని
యు, ఇంటి అలవెసుగూడ వారి కొనగవలయు లేదనియు
పల్కిరి.

జి. ఏ. పల్లెనాగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ఈ
కాబట్టి యుద్యోగులవేతనము లెత్తకాబట్టికంటె చాలతక్కువ
యొసంగబడుచున్నవని పల్కిరి.

కలికొట జూరిందాడుగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు
వెలిసరికాబట్టియు ఉద్యోగుల వేతనములు చాల అల్పముగ
నున్నవని పల్కిరి.

గా. సేతురత్నం అయ్యరుగారు సమాధాన మొసంగును
ఏ. వి. పెట్టిగారి నూచనలు అనుకూలముగ ఆలోచింపబడునని
పల్కిరి.

పిమ్మట పెట్టిగారు తమ ప్రతిపాదన నుపసంహరించు
కొనిరి.

పిదప గ్రాంటు వోటుకు పెట్టబడి ఆమోదించబడెను.

సహకారసంఘములు

సహకారపరపతి సంఘములకై రు 2.20 లక్షల రూప
ములు గ్రాంటుజేయవలసినదిగ గా. సేతురత్నం అయ్యరుగా
రుపపాదించిరి.

"సహకారసంఘముల యభివృద్ధిగూర్చి చర్చించుటకై
గ్రాంటును నూరు రూపములచే తగ్గింపవలసినదిగ అన్నదాసు
ఉపపాదనగా రుపపాదన గావించిరి.

సామిసహకారసంఘము, మునిసామిగల్గ, టి. ఆదివారాయ
ణపెట్టిగారు ఉపపాదనపై మాట్లాడిరి.

ఉపపాదన వోటుకు పెట్టబడి ఒడింపబడెను. పిమ్మట
గ్రాంటు ఆమోదించబడెను.

పరిశ్రమలు

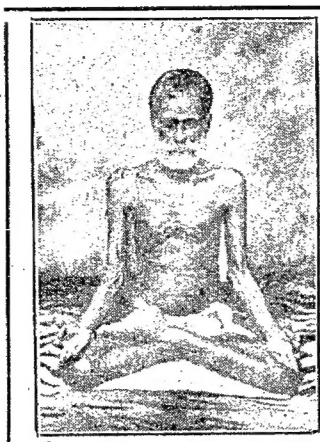
పరిశ్రమలకుగాను రు 14.58 లక్షలు గ్రాంటుచేయ
వలసినదని గా. సేతురత్నం అయ్యరుగా రుపపాదన గావించిరి.

కర్నాటికు పేదరుమిల్లులు

కర్నాటికు పేదరు మిల్లులయొక్క గరిని చర్చించుటకై
గ్రాంటును నూరు రూపములచే తగ్గింపవలసినదని శ్రీ సామి
వెంకటాచలం పెట్టిగారు ఉపపాదన గావించును ప్రభుత్వమువారి
విషయములో సవరితల్లిప్రేమను గన్వరచుచున్నారనియు
ప్రభుత్వమువారి రాష్ట్రమునందలి పరిశ్రమల సభివృద్ధిపరచు
నుద్దేశము గలిగియుండిన పక్షమున కంటెనీవారు ధనమునకై
పెట్టుకొనిన దరఖాస్తును సాదరముగ విచారించి యుండెడి

శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వరులవారి పర్యటనము

పై యోగీశ్వరులవారు, ఆంధ్రదేశమునందు దేశసంచారార్థముగా ఏప్రిల్ నెలలో బతులుదేరివచ్చి తమచే
రచియింపబడిన రెండవవార్షిక "జీవ బ్రహ్మైక్య రాజయోగ సారామృత" గ్రంథముతో నున్న కొన్ని విషయములను

శ్రీ సచ్చిదానంద పరమహంస యోగీశ్వరులు

ఆగ్ని మొదలగువాటిని చతుర్వస్తమలయందును బట్టి విదుర్వములను ఆధారములుగా ధరించి రక్కసుని తనపాదము
క్రింద నొగడ్రొక్కిన రహస్యమును, శివుడు మఱియొకమారు చిదంబరమును మహా దివ్యత్రేత్రమునందు నటరాజుగా
నవతీరించి నర్తనముజేసి యోగక్రమములను బోధించిన రహస్యమును వరియు నింక ననేక రహస్యములను ఆంధ్ర
దేశములోనున్న అన్ని జిల్లాలు వాటికి సంబంధించిన అన్ని తాలూకాలు, వాటికి సంబంధించిన పెద్దపెద్ద గ్రామముల
కు వచ్చి ఉపన్యాసమునుజేసి మరల హయద్రాబాదులోనున్న అన్ని తెనుగుజిల్లాలకును వెళ్లి, ఉపన్యాసముజేసి
నచటనుండి కర్నూలు, బళ్లారి, ఆనంతపురం, కడపజిల్లాలకును వెళ్లి ఉపన్యాసము చేయబోవుచున్నాడు.

(ప్ర. నెం. 3767)

శ్రీ సచ్చిదానంద్ కంపెని, పెరంబూర్ బారక్కు, చెన్నపురి

వారనియు పల్కిరి. 1925 సం॥ లో రు 8,50,000 లకు
పెట్టబడిన దరఖాస్తుపై నేటివరకును ఏవిధమునదర్శన గొనబడ
లేదు. తాము రుణముగ నొసంగినధనమును రాబట్టుకొనుటకై
విల్లులుగూడ తనవశము గావించుకొనిరి. అప్పిచ్చుచున్న దృష్టి
యందెట్లు జేయుటలో తప్పులేకుండ వచ్చును. కాని ప్రభుత్వ
ము చేయవలసినపని యిదికాదు. వ్యాపారమును సరియగుస్థితి
యందుంచుటకు తన సర్వప్రాశ్నాహమును భాగస్వాముల
కొనగలియుండవలసినది విల్లు అమ్మివేయబడనని ప్రజలలోఅభి
ప్రాయము వ్యాపించియున్నది. ఉత్తరదేశమునందుండి వచ్చిన
యొక్కరిని ఈవిల్లులయొక్క భావ్యభివృద్ధిగూర్చి విచారించవలసి
నదిగ నియమించినట్లుగూడ తెలియుచున్నది. ఆ విచారణకర్త
అనుకూలముగ రిపోర్టుగావించబోడని నమ్మకముగలదు. అందుచే
ప్రభుత్వమువారు ప్రజల అవసరముకమును బోధించి ఈ పని
శ్రమ తుదారముతో చాలినంతధన మొసంగవలెనని పల్కిరి.

కె. వి. ఆర్. సామిగారు

ఉపపాదనను బలపరచుచు దేశీయు లీప్రశ్నయందు
రు 20 లక్షలవరకు పెట్టబడి పెట్టరనియు, మరియు నింక
కొంతధనమును సమకూర్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు,
డైరెక్టరులగూడ ఏదో యొకతావునుండి ధనమును రాబట్టు
కై ప్రయత్నించుచుండగ నింతలో ప్రభుత్వమువారి రిపోర్టును
సహాయము జేసెననుచు వాదనముగావించిరియు, డైరెక్టరులు
ప్రభుత్వమువారి సదభిప్రాయము గలిగియున్నారనియు, పరి
శ్రమను సర్వకాశముగావించు విల్లులేదనియు నమ్మిరనియు
పల్కిరి. కారణమేమన, ప్రభుత్వమువారు రు 4,00,000 లను
వాదనమొనర్చి ఈధనమునందు లోగడబాకినవారు కొంతగ
వలెనను వరకు పెట్టిరి. పిదప వ్యాపారము మొత్తము తనభా
గ గొనిరి. డైరెక్టరు ఈ పరిశ్రమ విషయమై అన్నియంశము
లపై వారి యభిప్రాయ మొసంగిరి. ఈ పరిశ్రమకు, సాధన
ములు, స్థానము అన్నియు అనుకూలముగ నున్నవినియే వారు
అభిప్రాయ మొసంగిరి. ప్రభుత్వమువారు డైరెక్టరుల కొరక
రు 8 లక్షలు ధన మొసంగియుండిన పరిశ్రమ నడచు చుండె
డిది. కాని ప్రభుత్వమువారు రట్లు చేయక విల్లును తమస్వాధీన
ము జేసికొనిరి. భారతీయు లేపరిశ్రమనుగాని నిర్వహించుట
కన్నలని ప్రపంచమునకు చాటుటకై ఈ పరిశ్రమను చంపు
నుద్దేశముతో వారు వరకును ఏర్పరచిరి. ఈ పరిశ్రమ పడి
పోవుటవలన ప్రజలకు దేశీయ పరిశ్రమలందు విశ్వాసము తగ్గి
యితర పరిశ్రమలగూడ నష్టపడినవి. ప్రస్తుతిము రాయవార
ములు నామమాత్రభారతీయునిద్వారా జరుగుచున్న మాట
యభారమే. కాని ఈ భారతీయుడు యూరోపియను వ్యాపా
రుల ఏజంటు. ప్రభుత్వమువారి రిపోర్టును యూరోపియను
వ్యాపారుల కమ్మివేయ దలచెడియున్నాడు.

గా. మాయగారు (అధికసభ్యుడు) పాశ్చాత్య వర్తకు
లకు ఈ పరిశ్రమ నమ్మకములకు సర్వమును సంసిద్ధము జేసి
కొనియున్నారనిగిరి కాన సభకు సమాజేశము లోపల ప్రభు

త్వమువారు నిక్కముగ దీని నమ్మకముదరు. కావున నూతన
ముగ అధికారమును గైకొనిన అభివృద్ధికాళామంత్రిగారు
ఆధికసభ్యునియొక్క బడక దేయులు రు 20 లక్షలు పెట్టు
బడి పెట్టిన నీ ప్రశ్రమను విజేయుట కమ్మివేయబడకుండ సం
రక్షించెదరని కొరుచున్నాడు" అని పల్కిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుని ఆగ్రహము

పిమ్మట అధికసభ్యులు గా. మాయగారు సమాధాన
మొసంగుచు తమకు జవాబుసంగటకు రి నియమములకంటె అధిక
ముగ అవకాశము లేదని ఎరింగి తమపై అతిశ్రద్ధనుగ సేరాకో
పామును తమకు ముందు మాట్లాడిన సభ్యుడు గావించి యుండి
రనియు, ఆ యూరోపియను నిక్కమెనచో తాము కాననసభా
సభ్యులగుండుటకుగాని, తా మాక్రమించియున్న స్థానమునం
దుండుటకుగాని అనర్హులగు జేయునంతటి శ్రద్ధను ఆరోపణ
యనియు పల్కిరి. "ఈ యూరోపియను డెట్టిసభ్యునులేదని
చెప్పటకంటె అధికముగ జెప్పుటకు నాకు సమయములేకున్న
ది. గా. సభ్యుడు గావించిన యూరోపియ డెట్టి యాధారము
గాని, పేరువుగాని లేదు.

కె. వి. ఆర్. సామిగారు:—కాలము రుజువుజేయ
గలదు.

గా. మాయగారు:—యూరోపియను వర్తకుల లాభము
నాశించి భారతీయపరిశ్రమలను ప్రతిఘటించుటకై నేను నా
ధికారమును వినియోగించి ఈ పరిశ్రమవిషయములో కొలు
జరిపితినిని నాపై నేరము నామోదించెను. ప్రతిఘటనము
నుండి నాపై ఇట్టి నేరము నాశించెను. ఈ యూరోపియ నీ
సభకు వెలుపల మరొకతూరి గావించుటకు గా. సభ్యుడు ప్ర
ధమావకాశమును గైకొనవలసినదిగ ఆశించుచున్నాను" అని
పల్కిరి.

కె. వి. ఆర్. సామిగారు:—కాలము నిర్ణయింపగలదు.

పిమ్మట వెంకటాచలం పెట్టిగారి యుపపాదన ఉపసం
హరించుకొనబడెను. గ్రాంటు ఆమోదించబడెను.

ఆనంతరము మిగిలియున్న గ్రాంటులన్నియు వోటుకు
పెట్టబడి ఆమోదించబడెను.

అంతట గవర్నరుగారు కానసభకు మార్చిసమావేశమును
సమాప్తి జేసినట్లు అంపిన ప్రకటనను అధ్యక్షులు సభలో జది
విరి. సభ ముగిసెను.

కాన్పూరు పురపాలకసంఘమునకు జాతీయ

పతాకములు

కాన్పూరు, మార్చి 31:—తమ పరిపాలనక్రిందనున్న పా
తశాలలపైనను, భవనములపైనను త్రివర్ణ జాతీయపతాకములనే
త్రేలకట్టవలసిన దని కాన్పూరు పురపాలకసంఘమువారు తీర్మా
నించిరి.

దలము మార్గదర్శకముగ నుండగలదు. నేతపని వాండ్రుపిత్తి కీడించుచున్నదని, తెలియుచున్నది. వీరి నిమిత్తము సహకారపరపరిసంఘము నేర్పరచినను, ప్రయోజనము గలుగలేదు. రంగుపరిశ్రమయు, అద్ద కపు పరిశ్రమయుగూడ జల్లాయందు గలవు. రంగుల అద్దకమునకు పామిడి కేంద్రస్థానముగ నున్నది. బల్లారివలె గాకున్నను, అనంతపురమునందుగూడ కంబళిపరిశ్రమ కొంతవరకు వ్యాపించియున్నది. కళ్యాణదుర్గమునందీ పరిశ్రమ విస్తారముగ జరుగుచున్నది. దీనిని వృద్ధిపొందించుటకు వీలుగలదని, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. గొట్టెలను బెంచి, మంచి రకపు ఉన్నిని సంపాదించుటకు సహకారసంఘముల స్థాపింపవలయునని, ప్రత్యేకోద్యోగి కోరుచున్నాడు. వెనుకొండ యొద్ద నున్న గుత్తూరులో మాత్రమే, గాజుల పరిశ్రమ జరుగుచున్నది. అక్కడగూడ నీ పరిశ్రమ కీణదశయందున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈ పరిశ్రమను వృద్ధిపరచుటకు వీలు గనుపింపదని రిపోర్టు తెలుపుచున్నది. అనంతపుర మండలమునందు కాగితములుగూడ తయారుచేయుట చుండెడివి. వీని కొరకు బియ్యపుపిండి నుపయోగించెడివారు. బియ్యము ప్రియముగటచేతను కాగితములు మోటుగ నుండుటచేతను పరిశ్రమ కీడించెనని తెలియుచున్నది. బియ్యముబదులు మరియొకపదార్థము నుపయోగింప వీలుగవో కాగితపుపరిశ్రమ గృహ పరిశ్రమముగ బనికీపవచ్చునని రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. మొలత్రాడులు దువ్వెనలు గోనె సంచులు ఆముదము మొదలగు పరిశ్రమలు సాగుచున్నవనియు, త్రాడులను తయారుజేయుటకు వీలు గలదనియు పట్టుపరిశ్రమనుగూర్చి విచారణ నలుపవచ్చుననియు నక్కీపరిశ్రమను ప్రోత్సహ పరుపవచ్చుననియు పాలు పెరుగు నేతివ్యాపారము జరుపుటకు వీలుగలదనియు రిపోర్టు సూచించుచున్నది. ప్రత్యేకోద్యోగి గావించిన సూచనలను ప్రభుత్వమువారి రెంతవరకు ఆమోదించెదరో తెలియదు.

మహాత్మునిసయము

గాంధీమహాత్ముడు యూరపుకు బోవుట యొకను నిశ్చయము గాకున్నను, వదంతులనేకములు ప్రబలుచున్నవి. ప్రస్తుత రాజకీయస్థితినిగూర్చి ఇండియామంత్రితో చర్చించుటకు మహాత్ముడు రాయబారము వెడలునని, యెన్నడువరకా విలేజుకును సూచించెను. కాని ఈవార్త అసత్యమని, పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు మహాత్మునితో సంప్రదించి ప్రకటించెను. మహాత్ముడు యూరపుకు వెడలుటకు తాత్కాలిక ప్రయోజనము కారణమని ఎంచ వీలులేదు. పాశ్చాత్యప్రపంచము మహాత్ముని సందేశమును వినగోరుచున్నది. సుప్రసిద్ధ కవియు తత్వజ్ఞుడగు రోమానీరోలుడుగారు మహాత్ముని సందేశమును వినిపించుట కేర్పాటుల గావించుచున్నారు. మహాత్ముడు యూరపుకు బోవుచో పాశ్చాత్యప్రపంచపు హృదయమును మార్పుటకు ప్రయత్నించును. కేవలము పశుబలమును ఆధారపరచుకొని పాశ్చాత్యప్రపంచము ప్రాచ్యప్రపంచమును అడుగునబడవైచి దానిని స్వలాభమునకు పయోగింప నెంచుచున్నది. తాము బ్రష్టిలమనియు

గార్జియనులమనియు పేరుపెట్టుకొని పాశ్చాత్యులు తూర్పు దేశములనుండి రాబట్టదగిన లాభము నంతను రాబట్టజూచుచున్నాడు. ప్రపంచశాంతి కిట్టివైఖరి యనుకూలించదు. స్వయంవిర్ణయనూత్రమున కిది విరుద్ధము. బ్రిటీషు పత్రికలు మహాత్మునికి స్వాగత మొసగుచున్నవి. మహాత్ముడు మానవులలోకెల్ల నుత్తముడయినను క్రైస్తవమతము నవలంబించుచో, ప్రపంచమున కెక్కుమేలు జేయగలదని మాంచే ప్రభు బిషప్సుగారు చాటిరి. కాని వీరియూహ వట్టి భ్రమయని జెప్పవచ్చును మతములను మార్చినంత మాత్రాన ప్రయోజన ముండదు. మతకర్తల ఉపదేశముల ననుష్ఠించువారే తాముతరించి ఇతరులను తరింప జేయగలరు. గాంధీమహాత్ముడు ఆచరణమునే ప్రధానమని ఎంచుచున్నాడు. అన్నిమతములును సత్యమునే చాటుచున్నవని భావించుచున్నాడు. క్రైస్తవ మతధర్మములను పాశ్చాత్య ప్రపంచము నెరవేర్చియున్నచో ఇంతటి అధర్మము ప్రబలియుండదు. మహాత్ముడు బోధించెడి సత్య అహింసాధర్మములు అన్నిమతములకును మూలాధారములే. వీనిననుష్ఠించుచో పాశ్చాత్యప్రపంచము ఆముష్మికాభివృద్ధి గాంచగలదు.

జాతీయవారము

6 వ ఏప్రిలు తేదీనూడి, 13 వ ఏప్రిలువరకు, జాతీయవారముగ పరిగణింపవలయునని, గాంధీమహాత్ముడు యూరపు "యంగు ఇండియా" పత్రికలో జ్ఞాపకము జేయుచున్నాడు. జాతీయవారము లెన్నియో గడచిపోవుచున్నను, భారతీయులు తమధర్మమును తృప్తికరముగ నిర్వహించుటలేదు. జలియవాలా వీరుల స్మరణమును సార్థకపరచుటలేదు. ఏప్రిలు 6 వ తేదీన, హిందూదేశమున అద్భుతప్రబోధము గలిగెను స్వరాజ్య మహోదయము కనులకు పొడగట్టెను. కాని, స్వరాజ్యము మరల వెనుకబట్టెను. మాతృదేశముకొరకు హిందువులును, మహమ్మదీయులును, ప్రాణములను కలసియర్పించిన ఏప్రిలు 13 తేదీనాటిపరిస్థితులకును పిమ్మట పరిస్థితులకును హస్తీమకాంతరము భేదముగలదు. హిందువులును మహమ్మదీయులును ఒకరినొకరు శత్రువులుగ భావింపజొచ్చిరి. స్థితిగతులు మరల మారుచున్నను నిగ్గాణకార్యనిర్వహణము జరిగినగాని సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి గలుగదు. జాతీయవారమునందు కద్దరుధారణమువిషయమై శపథము దీసికొని, భారతీయులు విదేశవస్త్ర బహిష్కారమును పూర్తిజేయుట యవసరము. హిందూదేశపు మిల్లుల సహాయముతో విదేశవస్త్ర బహిష్కారము సుసాధ్యమగునని మహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. మొన్నటిదినము జరిగిన బీచినభయందు విదేశవస్త్రములను దహనము గావించి స్వదేశవస్త్రధారణాదీక్ష గైకొనుటకు సభికులుసమ్మతించిరి. పురాణవైరాగ్యమువలె తాత్కాలికావేశప్రేరేతులై వాగ్దానములజేసి ప్రయోజనములేదు. కార్యాచరణమిప్పుడు గావలసియున్నది. విదేశవస్త్రబహిష్కారమొత్తవర్తలో నెరవేరిన దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధి కంతలాభకరము. అస్పృశ్యతానివారణమును జాత్యైక్యప్రవర్ధనమును జాతీయవారములో చేపట్టి కొనసాగింపవలయునని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు.

మహాత్ముని యాదేశమును కొనసాగించుట భారతీయుల పరమధర్మము.

అర్థ మేమి?

ఇంగ్లండు - ఈశక్తి ఒడంబడిక తమను బాధింపదనియు, ఇంగ్లండు విడిగా సంధిజేసికొనుచో తమ కభ్యంతరము లేదనియు, కెనడా ప్రభుత్వమువారు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి దెలిపినట్లు, మెకెంజీకింగు మంత్రిగారు ప్రకటించిరి. ఒడంబడిక గుడురుచో, ఇంగ్లండుకు, ఐర్లండు ఉత్తరభాగములకుమాత్రమే యిది వర్తించునని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు జవాబుచెప్పిరట. దీనినిబట్టి ఇంగ్లండు ఇతర దేశములతో జేసికొను ఒడంబడికలతో, అధినివేశరాజ్యములు సంబంధము పెట్టుకొన నక్కరలేదని తేలుచున్నది. అటులగుచో, ఇంగ్లండు ఇతరులతో యుద్ధమున బ్రవేశించుచో, అధినివేశరాజ్యములు తటస్థముగ నుండుటకు వీలుగలదని, హార్డిగాజ్ గా రిటీవల దెలిపిన యభిప్రాయమునకుగూడ సాధారము గలదని యూపింపవచ్చును. మొత్తముమీద ఇంగ్లండుపట్ల జాపవలసిన ప్రేమను గాని, అభిమానమును గాని, కాలనీలు చూపుటలేదని, స్పష్టమగుచున్నది. ఇంగ్లండుకును, వీనికిని మధ్య గల సంబంధము ముందెట్లు పరిణమించునో చూడవలయును.

తుర్కీ : మతము

కొంతకాలముక్రిందట, తుర్కీయే మహమ్మదీయ మతమునకు నిలయ మనియు, తుర్కీ సుల్తానే అఖిల మహమ్మదీయులకును మతగురు వనియు, చెలుపబడుచుండెను. నేటివార్తల ప్రకారము, తుర్కీరాజ్యమునకును మతమునకును సంబంధము లేకుండజేసెడి చట్టమును ప్రవేశపెట్టెదరని తెలియుచున్నది. తుర్కీ - రిపబ్లిక్కు విధానమునందు, మతమునకు సంబంధించిన ఏర్పాటు పూర్తిగ వదలి వేయబడునట. కాల మెట్టిమార్పుల గావించునో దీనినిబట్టి గ్రహింపవచ్చును. తుర్కీ ప్రభుత్వోద్దేశ్యము, ఆధునిక పరిణామమున కనుగుణముగ నున్నది. మతవిషయములను, ప్రజలయిష్టమునకు వదలివేయవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు ఏమతమును స్వయముగ పోషింపనక్కరలేదు. అట్టితరి, మత స్వాతంత్ర్యము ప్రబలుటకు, అవకాశ మధికముగ నుండును.

సైన్యము : హైందవోద్యోగులు

స్నేహకమిటీరిపోర్టునుగూర్చి చర్చించుచు, ఈవార మందిన లండను ప్రెస్సుపత్రిక, సైన్యాధిపతితో నేకీభవించుచు, హైందవోద్యోగులసంఖ్యను పెంచుటకు సమ్మతిపకున్నది. ఎనిమిదిపటాలముల ఏర్పాటునే, యీషత్రిక సమర్థించుచున్నది. భారతీయ యువకులు సైనికశిక్షను బడయగోరరట. అర్హులగు భారతీయులు లభించువరకు, రాజకీయనాయకుల యభిప్రాయములను పాటింపగూడదని, ప్రెస్సు పత్రిక సలహానిచ్చుచున్నది. దీనియర్థ మేమి? భారతీయవిద్యార్థికులకు సైన్యములో ప్రవేశ మియ్యగూడదనియేగద. ఇంతకన్నను ప్రెస్సుపత్రిక ఎక్కుడు విశాలభావముల నెన్నడును దెలిపి యెరుగదు.

విదేశవార్తలు

ఆంగ్లో ఈజిప్టు సంబంధము

ఈజిప్టు ప్రత్యుత్తరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కయో, మార్చి 31:—ముకటంపత్రిక ఇట్లు అంచనాగా ఈజిప్టు ప్రత్యుత్తరమును ప్రకటించుచున్నది. ఈజిప్టు స్వతంత్ర్యజాతియగుటచే తన వ్యవహారములలో ఇతరులు జోక్యము కల్పించుకొనుటకు ఈజిప్టు అంగీకరించదు. లేకున్న పార్లమెంటుకు తన కార్యనిర్వాహక వర్గముపై యధికారముండదు. ఆదాయించుటకు విలువలేదు. విదేశీయుల ప్రాణములకు, సొత్తుకు ఆపాయము లేకుండ ఈజిప్టు ప్రభుత్వము వారు జూచెదరు. ఇతర ప్రభుత్వములకు భయం లేకుండ జేసెదమన్న ఆభయమును ఈజిప్టు తుడిచిపెట్టినదని బ్రిటిషు రాజకీయవర్గమువారు చెబుచున్నారు.

తురుష్క రాజ్యాంగవిధానము

మతవిషయములు లేకుండుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కాన్స్టాంటినోపిలు, ఏప్రిల్ 2:—తురుష్క ప్రభుత్వము వారు రాజ్యాంగవిధానమున మతవిషయముల ప్రస్తావన లేకుండ జేసెదరట.

స్వీర్నాలో భూకంపము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కాన్స్టాంటినోపిలు, ఏప్రిల్ 2:—స్వీర్నాలో భూకంపముగల్గెను. 40 మంది చనిపోయిరి. 60 మందికి బలముగా యాఘాటలగిలినవి. 40 భవనములు కూలినవి. 400 ఇండ్లు పాడైనవి. తర్వాత, ట్రాపిక్ జిల్లాలో ఒక కల్లుకూడ మిగులలేదు.

స్థానియటు రషియాలో రైతులబుజుము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఏప్రిల్ 2:—స్థానియటు రషియాలో రైతులబుజుమును చేపట్టటకు బలవంతముచేయ రైతులు తిరుగుబాటుగా నిర్యంధించుకొనడం నయమున నచ్చుకొని రైతులనుండి దబ్బు తీయవలెనని వైకాపురారు ఉత్తేజుతో నేరిరి.

న్యాయకింగు అల్లరులు

చినా అమెరికాకు తుమావణజెప్పుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

హ్యంగు, ఏప్రిల్ 2:—న్యాయకింగులో జరిగిన అల్లరులకు అమెరికా నష్టపోవడంపై తీ మావణజెప్పుచు నష్టపోవడమునిచ్చెదమని న్యాయకింగు ప్రభుత్వమువారు అమెరికాకు యిరిసిరి. తక్షణము కొంతమొత్తము నీయవలెననిరి. నష్టమెంతవరకుగలదో కనుగొనుటకు ఇద్దరు చినావ్యక్తులు ఇద్దరు అమెరికన్లుగల ఒక కమిషనును నియమించెదర.

యుద్ధ బహిష్కరణము

లండన్, మార్చి 31:—లోకార్మి జాతిసమితి ఒకసంబంధిక మున్నగు ఒకసంబంధికకు భంగముగ లేకున్నచో యుద్ధబహిష్కరణమునకు అందరూ ఒకసంబంధికకు జేసికొనుటకు అభ్యంతరము లేదని ప్రయోజనముగా కల్లాగుగాకి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

వైల్లెసుకో పారిపోయిన ఎలుగుగొడ్డును ఇంకను జడకడుచేయుచున్నది.

బొంబాయికి బయలుదేరుటకు ముందు సుధీంద్రబోసు దంపతులకు న్యూయార్కు నాష్టవ్యయ విద్యార్థి. ఆసియా ను వారికి నిండుజేసిరి.

రాయలు కమిషను

అమెరికాలో లాయుడ్ జార్జి గారు భారత దేశమును ప్రతికూలభావములను ప్రచారము నల్పుట

న్యూయార్కు, ఏప్రిల్ 19:—న్యూయార్కు ప్రత్యేక విలేజు రిట్లు యెల్లప్పుడున్నాయి:—నైమకకమిషనును బహిష్కరించవలెనని ఢిల్లీ కాపసభవారు 68 మంది అనుకూలరగను 62 మంది ప్రతికూలరగను తీర్మానించి రసవార్తలను న్యూయార్కు ప్రెస్ నాటిక ప్రకటించెను. ఇది చాల ముఖ్యమైన సంగతి.

భారతదేశపక్షితులనుగూర్చి తమ లండన్ విలేజుల ద్వారా అమెరికా ప్రతికూల ప్రత్యేకవ్యాసములను ప్రకటించుచున్నది.

న్యూయార్కు అమెరికను కత్తికు లాయుడ్ జార్జి గారిట్లు, 1928 ఏప్రిల్ 18 తేదీని కంఠినంపిరి:—ఇండియాలో బ్రిటను యదృష్టము నైమకకమిషనును ఆధారపడియున్నది. ఇంగ్లాండులో అన్ని పక్షములవారూ రాయలకమిషను నియమమును అంగీకరించిరి. వారి నిశ్చయమును ఏ ప్రభుత్వము అధికారములోయున్నను, వారి నిశ్చయాను మంచిచెడ్డలనుబట్టి ఆలోచించెదర. ఇండియాలో ప్రజాప్రతినిధిపక్ష నాయకులు నైమకకమిషనుపట్ల విముఖతను జూపిరి. కొన్ని స్వతంత్ర రాష్ట్రములు నైమకకమిషనుకు తోడ్పడుటకు నిశ్చయించుకొనెను. తన రాజ్యములో ఎవరును జోక్యము కలగజేసికొనరాదని వికసిత మహారాజు చెప్పెను. నైమకకమిషను బహిష్కరణము ఉత్తర అమికనుని ఖండించిరి.

నైమకకమిషనును భారతదేశ జాతీయ మతజనపథవారిని గాని మతాధార సభవారినిగాని కృషిపరచలేదు. వారు సహాయరాకరణమునే వహించిరి. ప్రత్యేకము బ్రిటిషువారిలో గూడుకొన్న కమిషను అనియు భారతీయుల ప్రాతినిధ్యము లేదనియు బహిష్కరించుచున్నారు.

ఇండియాను నెలవ్యక్తిమిటి ప్రభుత్వముచే పేర్కొనబడుచు రంధురగాన కమిషను నెలవ్యక్తిమిటి అక్కరలేదనుచున్నారు ఇదియే భారతీయుల గొప్ప ఆత్మపణ. భారతప్రతినిధులకు ప్రత్యేకముగ భారతీయులే ఎన్నుకొనరను కారణము వారిని బాధించుచున్నది. కాని రాయల భారములను సల్పిన ఈ ఆత్మపణ తొలగించవచ్చును.

బహిష్కరణమును తొలగించుటతో పని పూర్తిగా లేదు. తమ రాజ్యాంగవిధానమును తమ ఇష్టముచొప్పున నిర్ణయించుకొనుటకు ఒప్పుకొన్న నే రాయలు కమిషను తో సంబంధమును లేట్లు కొందుము. లేనిచో మా కెట్టిసంబంధమును అక్కరలేదు. అంతకు తక్కువైన మరతులను ఎంతమాత్రము అంగీకరింపదు.

స్వయంశ్రియనూత్రమును గోరుట మంచికేగాని అయ్యది ఇండియాను ములభముగ విధించజేయ విలులేదు. ఇండియా ఒకజాతిగ ఎన్నడునులేదు. ఒకజాతిగాదు. భారతదేశ ప్రజలు అందరూ ఒక సంఘము ఒకతెగవారు కాక. బహు ప్రజలకు తురుష్కలకు ఎంత వ్యత్యాసమున్నదో అటులనే భారతదేశ ప్రజలు ఒకరితో ఒకరు సంబంధము లేకున్నారని కర్ణా ప్రభువు జెప్పినమాటలు జ్ఞాపకము పెచ్చుచున్నది. వారిజాతి, భాష, వారము వేరువేరుగనున్నవి. పాశ్చాత్యదేశములకు స్వయంశ్రియ నూత్రము బాగానే యుండును గాని ఇండియాలో కాష్మీరునుండి తిరువానుకూరువరకు అధమము 20 భాషలున్నవి. ఒకరిభాష, ఒకరికి సంబంధించదు. ప్రాచీనభాషకు జర్మనీ భాష కెంతవ్యత్యాసమున్నదో భారతీయుల భాషలు అట్లున్నవి.

అన్నిటికంటే మతకలహములు ఎక్కువగాయున్నవి హిందూముసల్మానులు ఒకరినిజూచిన ఒకరు సహించరు. విరోధముతో నున్నారు. అపుడప్పుడు దొడ్డుపల్లుటక్రింద పరిణమించుచున్నది. మతకలహములను లేకుండజేయుటకు ప్రభుత్వము వారి కక్షికంతు భారపోయవలసివచ్చుచున్నది. హిందువులు 216,000,000, ముందియు, ముసల్మానులు 68,000,000 యున్నారు. హిందువులెక్కువగాయున్నచో ముసల్మానులయు ప్రభుత్వరక్షణముచే బ్రతుకగల్గుచున్నారు. ముసల్మానులెక్కువగాయున్నచో హిందువులు ప్రభుత్వసహాయమున బ్రతుక గలుగుచున్నారు.

వీరివగలు ఇప్పటివిగావు. వారి తాతలనాటినుండి వచ్చుచున్నవి. వారివగలు కాలపరిపక్వముతో పోవునవిగావు. కాపసభవకు ప్రత్యేకసాంఘికప్రాతినిధ్యమును గోరుచున్నారు. ఇట్టిప్రాతినిధ్యముగాక అందరికి ఒకప్రాతినిధ్యము నేర్పరిచిన వీరిద్దరును ఆత్మహతయెదరు. న్యాయపరిపాలనను, సక్రమపరిపాలనను కల్గగ జరుగుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వపాలనమే కారణము. అయ్యది హిందువులఅధికారములోయున్న ముహూర్తములు భయ

పడెదరు. అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనది మహాకమిషనుగా యున్నది. లక్షలకొలది అంటరానివాకిగ భావించుచున్నార. వారికిగూడ స్వవరిపాలనపడుపాయము లుండునా? ఈ విమర్శలన్నిటిని నైమకకమిషను విడిదీయవలసియున్నది. నైమకకమిషనుగా రూపొందుగలరా? సర్ జాన్ సైమన్, రాజప్రతినిధి, బర్మిన్ హామె ప్రభునిమీద ఇవంతయు ఆధారపడియున్నది. ఇట్టివల అమెరికాలో లాయుడ్ జార్జి, లయనలు కర్మిన్ సర్ ఫిల్మ్ కర్, సర్ జ్యాలంట్రియవికోలు, సర్ ప్రెథెరికు వైటు, సి.కె.హం ప్రభువు గార్లు మున్నగు సెన్సేచురీ పత్రికలలోను యువ వ్యాససేవకలమిషను భారతదేశమును గూర్చి ప్రతికూలముగ ప్రచారమును నల్పుచున్నారు. భారతజాతీయ వారు తీవ్రగతిని కల్గించి వివిధప్రభుత్వములలో అంతర్జాతీయ సంబంధమును ఏర్పరచుకొని భారత జాతీయ విమర్శలనుగూర్చి భారతీయుల యభిప్రాయములను, అంతర్జాతీయ సమస్యలనుగూర్చి చెప్పవలెను. ప్రతికూల భారతదేశాభిప్రాయమును తొలగించుటకేగాక నిజసంగతులను యెల్లప్పుడు ప్రబల ప్రయత్నములను జేయువలెను.

“రాజప్రతినిధి కమిషను నియమించవలెను”

అను పయిసీరుప్రతిక సూచనలను

బ్రిటిషు రాజకీయవర్గముల చెనినిబడుట

రీ.క.వ్యసము

లండన్, మార్చి 31:—రాజప్రతినిధి భారతరాజ్యాంగ విధానమును నిర్ణయించుటకొక కమిషనును నియమించవలెనని పయిసీరుప్రతిక ప్రాసెడూనిని లండన్లో బ్రిటిషు రాజకీయ వర్గమువారు ఆలోచించుచున్నారు. పయిసీరు సూచనల ప్రకారము రెండు సంఘములు స్వతంత్రముగ పనిచేయునని తోచుచున్నది. ఒక సంఘము ప్రత్యేకముగ పార్లమెంటు యధికారమును బొందును. ఇంకొకసంఘము నకు రాజప్రతినిధి ఉత్తరవులందు సంగతిసందర్భములనుబట్టి ఈరెండు సంఘములు ప్రత్యేకముగనో కలిసియో విచారాచుట్టు బడునట. ఇట్లు జేయుటచే రరాస్థ సాక్ష్యనిచారణ యంతరము తొలగిపావునవచ్చును కాని రాజప్రతినిధి కమిషను ఇండియాలో కాళ్వత యధికారవర్గమునకు ఇష్టముగ నుండునట. ఇండియా కార్యాలయమువారుగూడ ఆకారణములచే అంగీకరించరు. కాని భారతనాయకు లంగీకరించెదరా లేదా యనునదే ముఖ్యవిషయము.

కోయలు వారంటుతో ఈరెండు సంఘములకు సమాన ప్రతిపత్తి గల్గును. సమానాధికారమునుండునని ప్రకటించిరని భారతీయుల కోరికను ఇంగ్లాండులో ప్రభుత్వము నిరాకరించ సాహసించదు. అపుడే వారికి భారతీయుల బహిష్కరణ మహిమ చెప్పినది వైకి జెప్తున్న లాన భయపడుచు నేయున్నారు. గాన భారతీయులు ఏకగ్రీవముగ అట్టి సంఘమును గోరవలెనని స్వతంత్రపక్షమువారు రచుచున్నారు.

బ్రిటిషు కోకాగారు న 4250000 పౌనులు ఎక్కువ నిలవయున్నది.

జర్మను రిచిస్ట్రాగుసభ

రి సంవత్సరముల మామూలములు సమాజకేమై ఇప్పుడు అధ్యక్షుని ఉత్తరప్రకారము రద్దయినది.

రాంశే మగ్నో నాల్డుగారికి

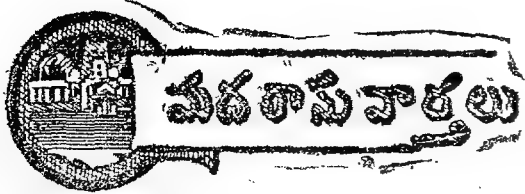
ప్రత్యర్థిని నిలబెట్టుట

(బీము నర్విసు)

లండన్, మార్చి 31:—అబర్డన్ కమ్యూనిస్టులు రాంశే మగ్నో నాల్డుగారికి ప్రత్యర్థిని పోటీగ నిలబెట్టెదరు. త్వరలో మగ్నో నాల్డుగారు సభ్యత్వమును మానుకొని విరమించెదరని గొప్ప సంకల్పము, మదంతులు బయలుదేరినవి.

మగ్నో నాల్డుగారెచటకు బోయినను వెన్నంటుదమని కమ్యూనిస్టులనుచున్నారు. ఏప్రిల్ 12 తేదీని రాజీనామా నిచ్చుచున్నానని మగ్నో నాల్డుగారు ప్రకటించిరని కమ్యూనిస్టులు మరికొక కార్మికపక్షపు యభ్యర్థి ఎవరు నిలుచున్నను పోటీనిల్పడలను కొనలేదనుచున్నారు.

స్కూలు ఫైనలు పరీక్ష తిరిగి జరుగును

స్కూలు ఫైనలు పరీక్షలు తిరిగి జరుపబడునని తెలియజేయుచు హైస్కూల్ యొక్క హెడ్ మాస్టర్ కందరికిని ఉత్తరువులను పబ్లికు ఇన్స్ట్రక్షన్ డిప్టరుగారు జారీచేసినట్లుగా తెలియుచున్నది.

అన్ని శాస్త్రములలోగాని కొన్ని నబ్బనులలోనే గాని యీ పరీక్ష తిరిగి చేయబడును. నడరు పరీక్ష ఏప్రిలు నెలాఖరున జరుగవచ్చు నని కూడ తెలియుచున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

భారతసంగీతము:—పి. కె. సుబ్రహ్మణ్యంపేట గారు ఏప్రిల్ నెలలో నీకెండివిధముగా తమ పంగిత (సాగస్యము) యను సామంతము 5-30 గంటల మొదలు ఒక గంట వరకు వినిపించెదరు.

పీపియూపాఠ్య ఏప్రిల్ 7 తేదీ, రాబిన్సన్ పాఠ్య 14, లోక్ సేన్సెస్ 21, వెబ్బర్ పాఠ్య 18, ఆయాస్వామి పాఠ్య 28, వసంతమండపము 20, మరీచా 1, 15, వారా యాస్వామి పాఠ్య 18, కార్వాకేషన్ మూలము మిరాసాట్ పేజీ 29, వెంకటాచల బారెన్స్ 8, 1 ఈ తేదీలలోన.

మైసూరు ప్రభుత్వ పత్రము:—మైసూరు ప్రభుత్వమువారు వార్తాపత్రకల నకలులు పంపించుచున్నారని 2,000లను లిప్తును నుండివారి 17-8-28 నవరేఖన, 21-8-28 'ప్రజామిత్ర' పత్రికలో ప్రాసిన ప్రాత విజయనగరము. సానికపత్రికలకంటె వెక్కువ ప్రయత్నముగా పై పత్రికలను, అందులో 'హిందూ' పత్రిక మామయివ్వవచ్చు సంగతి కూడ అబద్ధము. అర్హతగల పత్రికల నన్నిటిని ప్రోత్సహింపరచుట ప్రభుత్వమువారి యాశయము మాద్రజాలము, విచారణ అలయము మున్నగువిధముల కొనసాగించబడినవి.

హెచ్. ఎ. డి. వెన్నానగారు డిల్లీనుండి ఆదివారం ఉదయం మద్రాసు తిరిగివచ్చి.

గౌ. జి. ఎ. నరేశ్వర, పర్. ఆంజనేయశాస్త్రిగారు డిల్లీ నుండి కేరళయందును మద్రాసు తిరిగివచ్చి.

కె.ప్రసాద్ మాతల్మగారు సేతు వచ్చిరి.

శర్మ ప్రశ్నోత్తరకర్తగా అదివారం ఉదయం మద్రాసు తిరిగివచ్చి.

గౌ. డా॥ యు. రామారావుగారు గతశనివారం రాత్రి మద్రాసు విడిచి బొంబాయి వెళ్లిరి.

కొల్లెండురాజుగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి బోంబాయి వెళ్లిరి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గాన కళింకులు కొద్దిసేపి ముంబై కుండెదరు.

వేలంనోటీసు కృష్ణాజిల్లా అఫీషియల్ రిజిస్ట్రార్ కోర్టు బందరు

I. P. No. 13 of 1927.

జమీందారు సాతువల్లూరుయెన్డేటు

పార్సు 2 యికసాల్వెంటు

ఈ యికసాల్వెంటు తాలూకు కొమ్మవారి కన్నాపురం ఆగ్రహారము (యెలూరు తాలూకా, బెట్టెకోడవారి) ను కొనవలసినవారు, వారు పుచ్చుకొను ఖరీదుకు 25-4-28 తేదీ సాయంత్రం 5 గంటల వరకు పైపెట్టు కృష్ణాజిల్లా అఫీషియల్ రిజిస్ట్రార్ కి యడ్రాసుకు, బందరు, శిర్డీపూర్ లో రిజిస్ట్రార్ కి యిచ్చి పంపుకొనవలెను. ప్రాగ్నియట్ యికసాల్వెంటు ఆప్తకారం కోర్టువారికి యిచ్చవలసిన కమిషన్ యున్న, ఆఫీషియల్ ను మతీయు స్టాంపు రిజిస్ట్రార్ వద్దగా ఖర్చులున్న ప్రత్యేకముగా పైపెట్టువారే భరించవలెను. క్రియస్తాజిల్లా మామూలుగా మా ఆఫీసులో ప్రాయశఙ్కమున్న సేపుడులతో ప్రాయశఙ్కమున్నవలెను. గ్రామములను నిల్వపున్న హుబ్బకా యిస్తులున్న రెంటు డిక్రియన్న గ్రామముయొక్క అమ్మకములో చేరవు. యితరవిధములలో రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో తెలియగలవు.

గ్రామం మొత్తం ఆదాయం 861-10-5
గవర్న మెంటుకు చెల్లింపవలసిన సెక్సులు వగైరా 52-6-9
యెన్డేటుకు చెల్లింపవలసిన శ్రోత్రియం 70-0-0

యం. రంగారావు బి. యె., బి. యె.,
అఫీషియల్ రిజిస్ట్రార్.

విశాఖపట్టణము

(ఒకవిలేజి)

ఈ పట్టణమున యధావిధిగ శ్రీరామలీలా మహోత్సవము ఆరంభమగు జరుగుచున్నది. పూర్వముకంటె ఈసంవత్సరము వారికథాకాలక్షేపములు అధికమై చిల్లరకేషములు తగ్గినవి.

సినీమా హాలు

ఈ పురమున చాలకాలమునుండి తీరనికొరత తీరంన్నటులు శ్రీమత కలగర శుభ్రయ్యచావరిగారు 'హిందూ' థియేటరు' ఆడువేర నొక గొప్పసినీమాహాలు నిర్మించిరి. ఈ హాలు సినీమాలకే గాక నాటకములగుడ పనికి నచ్చుతెలుగున చాలవికలయగుడ బడుగుడ కట్టింది.

రేడియో

ప్రస్తుతము కట్టుచున్న 'హార్మోని' పేరిట హిందూజేషములో నొకముఖ్యపట్టణముగ యావిశాఖపట్టణమునూడ పరిగణింపబడునను భావించునను కానవచ్చుచున్నది. శ్రీమత గ్రంథి మంగరాజుగారు ప్రాయశఙ్క విచ్చివారైన వ్యవహారముల యందాకితేనా గురువేయిచుట్ట కొత్తగా 'రేడియో' పట్టువేషము 'పెట్టిరి. దీనివలన ప్రతిహిందూకాలము కొలబోబొంబాయి కలకత్తాలో జరుగునంగీత పథలరమ్యగానము కనుచక్కగ పురవాసులు వినుట కవకాశము కల్గినది.

గానసభ

ఈ పట్టణమున శాశ్వతపథకులమీద నొక గానసభ స్థాపింపబడినది. ఈ శ్రీరామసేవసముఖంలో ఆంధ్రదేశమున ప్రసిద్ధిగాంచిన గాయకశిఖామణులచే ప్రారంభోత్సవము జరుపుచున్నారని వినుటకంటెయు పతేరించుచున్నాము ఈయంద్యమైన శ్రీయంతమద్దిరాల స్వామీవారాయణ పంతులుగారు, శ్రీయంత విన్నకోట దుర్గారావు శ్రేష్ఠిగారు, శ్రీయంత న్యాయరంగమన్నగారు చాల శ్రద్ధతో పాటుపడుచున్నందులకు వారి ప్రశంసనీయులు.

మదరాసుగవర్నరు

శ్రీ వీరలక్ష్మి:—మదరాసు గవర్నరుగారు అనువర సహితమై పశ్చిమాత్ర పరగణాలయందు పర్యటన మొనర్చుటకు బయలుదేరి వెళ్లిరి. (అ. ప్రె.)

మహారాష్ట్రీయసభ

పూనా ఏప్రిల్ 2:—మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయసభా వ్యవస్థాపకులవారు, ప్రాఫెసరు ఎస్. ఎస్. పరంజపి గారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

అమ్మకమునకు

17 అడుగులు 6 అంగుళములు పొడవు, 5 అడుగుల 3 అంగుళముల వెడల్పున్న 1250 Pressure కలిగి వర్కింగు ఆర్డరులో వున్నటువంటి Certificate గల కారిసేపు స్టీము బాయిలరు చవుకధరకు చలామణి చేయుటకు సిద్ధముగా వున్నది.

Apply to:—

4695

కూరపాటి జగ్గారావు,

మిల్లు ఓనర్, రాజమండ్రి.

నోటీసు

కనిగిరి జిల్లా మునసబు కోర్టులో

O. P. 12 of 1928

పిటిషన్లు:—(1) కొత్తూరు వెంకటసుబ్బయ్య, (2) కొత్తూరు చిన వెంకటసుబ్బయ్య.

బింగినిపల్లె కాపురములకు జేట్ కొత్తూరు కోటప్ప వెట్టి భార్య కోటమ్మకు తోడు వారసులరి ఆమె తాలూకు బాకీలు వసూలు చేసికొనుటకై వారసుధర్మశిక్షకు యిచ్చిన వలసినదిగా పిటిషన్లు పైవెంబరు పిటిషను దాఖలుచేసుకొన్నందుకు తే 10-4-1928 డికి వాయిదావేసియున్నాడు. ఆ తేదీవరకలవారు సవరు తారీఖున కోర్టువారికి మనవిచేసుకోవలెను. 4697

కనిగిరి. } గొంట్లా శ్రీరాములు శెట్టి,
19-3-1928. } బి. ఏ. బి. ఎల్.,
హైకోర్టునకు.

రాజధాని పోస్టుమాస్టరుగారికి విందు:—కలకత్తాకు బదిలీచేయబడిన రాజధాని పోస్టుమాస్టరు రిచర్డుసన్ గారికి గత సాయంత్రమున లాల్ హోటల్ వద్ద పోస్టు ఉద్యోగులొక అల్పహారపు విందు సోపరి.

మద్రాసు రాష్ట్ర సహకార మహాసభ:—ఏప్రిల్ 6, 7, 8 తేదీలయందు రాజమండ్రివద్ద ప్రాఫెసరు రాధాకమలముఖి (లక్ష్మి) గారి యధ్యక్షతన జరుగును.

ఎ రంగనాథమొదలయారుగారు ప్రారంభోత్సవము జరిపెదరు.

బొంబులను సంపాదించిన మహమ్మదీయులకు ఖత జబల్పూరు మార్చి 31:—హిందువులను చంపుటకై బొంబులను తయారుచేయుచున్నారని ఇద్దరు మహమ్మదీయులకు జబల్పూరు సెషన్సుజడ్జిగారు చెరి యొకనకి 10 సం. త్సరముల ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించిరి. (అ. ప్రె.)

యంగుండియూ పార్టీ:—గతశనివారము సాయంత్రమున సమావేశమయి, డిటేనువనుబహిష్కారము, నైమనుకమిషను బహిష్కారము, ఖద్దరు, గ్రామ పుణ్యస్థానము, ల గూర్చి ప్రజాప్రభోధము గావించుటకుగాను రాబోవు వారములో మెలాపూరునందు బహిష్కరసభలు జరిప నిశ్చయించిరి.

రాకపోకలు:—మేజర్ జనరలు హార్విన్ సన్ దంపతులు గత శనివారం రాత్రి మద్రాసు విడిచి కొడైకెనాలు, రామ్మదురాజుగారు రామ్మదు, జె. ప్రాస (పాట్లు కలకత్తరు) గారు వధుర, సి. ఆర్. శ్రీనివాసను (స్వదేశీమిత్రము పత్రికా సంపాదకులు) గారు కుంభకోణం వెళ్లి.

సర్ సి. సి. రామస్వామయ్యగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి బెంగళూరు వెళ్లి.

సహకారోద్యమ ప్రచారము:—మద్రాసు రాష్ట్ర సహకారసంఘముతరపున ఉద్యమప్రచారమునకు శ్రీయుతులు కె. ఎల్. నాసిమరావు (హైకోర్టులో) ప్రాఫెసరు ఎస్. కె. యజ్ఞ శారాసునియ్యగారు రేపటిదినమున మద్రాసు విడిచి, రె. జి. రాజమండ్రి, విశాఖపట్నం వెళ్లారు లను 4, 5, 9, 11, తేదీలయందు దర్శించెదరు.

మోటారు ప్రమాదము:—గత శనివారమున కూమకోడుమీద నొక మోటారుట్రాక్స్ తప్పులో ననుబోవుచు అచ్చుట పిథిలో నానుకొనుచుండిన యొక యేజేండ్లబాయిని త్రొక్కివేసెను. బాయినుకు తీరగాయములు తగిలినందున జనరలు ఆస్పత్రిలో చురదించెను. ట్రాక్స్ డ్రైవరు దొరస్వామి అజాగ్రత్తతో బండి నడిపియుండినందున శిక్షార్హుడని పోలీసు పంచాయితీ తీర్పుచేసెను.

నీటిప్రమాదము:—నిన్న సాయంత్రము మద్రాసు హార్బరువద్ద యేసుగురు యూరోపియను వావినులు స్నానముచేయుచుండగా కెరటకువచ్చి అందొకనిని సముద్రములోనికి గొంపొయెను. అప్పటికి రెంత చెడికేను వాని కశేరము కాల్పించలేదు. చరిత్రానున వానిపేరు బాయూ శ్రేష్టి.

మరియొక నీటిప్రమాదము:—నిన్నటి ఉదయమున ఆశ్వేరియమువద్ద నొక హిందువుని శవము (35 యేండ్లవయస్సు) సముద్రపుటాడ్డవను కొట్టుకొని వచ్చుట గాంచబడెను.

బొంబాయిలోని గొప్ప ధర్మదాత బొంబాయి, మార్చి 31:—తామకు రామచంద్రలాల్ అను బట్టలపర్వడు చరిత్రాపునవ్వడు తనయొక్క ఆహారమును విశ్వరమ్యలోనుండి ఎన్నిన్నరలక్షలు ఆరోగ్యశ్రమకు నిర్మించుటకై దానము చేసెను. ఈ తోడున జీవించి యుండగా కార్యగారిచే స్థాపింపబడిన మహిళావిశ్వవిద్యాలయమునకు 15 వేల దానము చేసియుండిరి.

వీరియొక్క భూమివిరాళముచే నిర్మింపబడిన ఆరోగ్య శ్రమము బొంబాయి సమీపములో నున్నది. దీనికి ప్రారంభోత్సవము బొంబాయి కావనసభ్యులొక ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులకు మెలాపూరీచే జరుపబడెను.

నంగునేరి తాలూకానభ

విజయవాడ

బిల్లిమన వస్తువుల బహిష్కరణము

సత్యమూర్తిగారి అధ్యక్షతన

శ్రీమంత్రి ఎస్. సత్యమూర్తిగారు నంగునేరి తాలూకా పరిధిలోని తమయధ్యక్షతన నానాసమున ఏప్రిల్ 1 నుండి కార్యక్రమముగా నడిపిరి:-

ప్రజలయొక్క కష్టములు

సభాసదులారా! నన్ను ఈవధికి వచ్చుటగా నెన్నుకొన్నందులకు మీకెంతయు కేనకృతజ్ఞుడను. మీతాలూకాలో భూమిలమీద పన్నులు విక్రీయింపబడుచున్నవి. తదితర వ్యాపారములు తమదేనినోపాధి కేమియునులేవు. రాకపోకలు వరకము జరుపుటకు తగిన యవకాశములు కావరావు 1919 సం॥ ప్ర॥ ఇండియా ప్రభుత్వశిల్పియైన జాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీవారు చేసిన శిశువుల కనుగుణముగా కాపనపథలో కాంగ్రెసు సభ్యులను ఒక భూమిదాయపు చట్టమును స్వేచ్ఛాటు ప్రకటన నుండుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము. ఆచట్టము ముఖ్యభిప్రాయమేమన భూమిదాయపుకన్నులను తగ్గించుటకు సాధించుటకు కాపనపథకు అధికారముండును. దాదాపుగా పదియేండ్లయినను మదరాసు ప్రభుత్వమువారు భారతప్రభుత్వమువారి సాహాయ్యమున మాప్రయత్నములన్నియు విఫలముగా విందుచుండిరి. గృహపరిశ్రమలు నెలకొల్పుటకు మేము చేయు ప్రయత్నములకు కూడ వ్యర్థమగుచున్నది. ప్రయత్నమునకు, సివిలు ఉద్యోగముల చేతములకును మితిలేనిదబ్బును వెచ్చించుచు ప్రజాతేమంకము లగు పనులకు ప్రైవేటులేదని ప్రభుత్వమువారు చురు. తక్కినతాలూకాలవలెనే మీదికూడ విద్య, వైద్యసాహాయ్యము, పరిశుభ్రతలలో నెంతయు వెనుకబడియున్నది. మనకు స్వపరిపాలన లేకున్నను మంచి ప్రభుత్వమే యున్నదని చెప్పు విధమునకు తప్పకభిప్రాయపడి రరి నూచించుట కిందయొక చెప్పనలసి వచ్చినది. ఈప్రభుత్వముగల కాంతము, లా, అర్హత, మన్ననలవి ప్రజల సామాన్యహక్కులను గూడ పారదోలి ఎట్లురక్షింపబడుచున్నవో నెమరుకొనుచు చెన్నపురి వస్తువులకు అన్యుల నున్నపుడు జరిగిన సంగతులను సన్నద్ధపడగలము. మనదేశమున కాంతమే యాప్రభుత్వముక్రింద నున్నదనుకొనుచు ఆకాంతము మహాత్మాగాంధీ చెప్పినటుల "కృతజ్ఞతా భూమియందు గల కాంతము" వంటిదాని వేరొందుకాదు. బిల్లిమన ప్రభుత్వము, మంచి 'పరిపాలన' అనునీరే దురు వ్యతిరేకమైనవని నేను ఘంటాభిమానముగా రాజకీయ వ్యవహారములందు పాల్గొనని నాపాదలకు చెప్పుచున్నాను. స్వరాజ్యపాపమునగాని ప్రజాభిప్రాయములు వారీయకేయములు నెరవేరకు దుర్లభము. కాంగ్రెసువారు స్వాతంత్ర్యమును తమదేనైనదిగా వ్యవహరించుచున్నారని నేను చెప్పిన క్షణమున, చెన్నపురి కాంగ్రెసునకుం దెబ్బజొగినది మీకు తెలిసియుండవలెను. స్వాతంత్ర్యమును గురించిన తీర్మాన మేమననంతో నామోదించి యట్టిచరణులే మనవారందర కలిగియుండురనియు స్వతంత్రముననే స్వాతంత్ర్యము నొందవలెనని మీరందరు గ్రహించిరియో నేను నమ్ముచున్నాను. ఆప్రస్తుత రాజునకు విరోధాభివేదములు ముఖ్యముగా నిగ్గాండుదేశమున నెట్టి యద్వితీయమును స్వాగత మొసగవలెనో మనము గ్రహించవలెను. అనియాయందుగల ఒక చిన్న రాజ్యము నేలు రాజే యిట్టి స్వాగతమున కర్హుడయిన వత్తుమున ముద్దవీట్లు ఏబదిలక్షల ప్రజల కధిపతియగు భారతదేశ రిపబ్లికు అధ్యక్షునకు ఎంతగౌరవముండనో అతడు ప్రపంచమున కేడగల యభిప్రాయముల నెట్లు మార్చుచేసి ప్రపంచమున కాంతినిలకొల్పుట కెంత తోడ్పడిగలడో యోచింపును. మనకు అట్టి యభిప్రాయములేయుండవలెను. అవి నెరవేరకుట సర్వవిధముల ప్రయత్నింపవలెను.

సర్వకష్టముల నభ

మన జాతీయ చరిత్రయందు కొలదిదినములకింద ఢిల్లీలో ముగిసి మరల మేనెలలో బొంబాయియందు సమావేశము కావచ్చు సర్వకష్టముల సభ మిక్కిలి ప్రసిద్ధమైనది. అచ్చట సమావేశమైనకాయతల నెల్లరును వారి సాధనాత్మకతకు, పురస్కారములకు, ఉదాగదేశభక్తికిని నే నభినందించుచున్నాను. భారతదేశమున గల సకలరాజకీయపక్షములవారును బాధ్యతాయుతి ప్రభుత్వమే తమయశయమని ఏకగ్రీవముగా నడిపిరి. హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయకాద చాలవరకు జను ప్రభుత్వముగా నే విచారింపబడినది. ప్రత్యేకాన్నికలు జాతీయతకును స్వరాజ్యమునకును సహకారులుకావని నాయభిప్రాయము. భారతదేశాన్ని ప్రభుత్వ ప్రత్యేకాన్నికలకర్తలను సుతొకకర్తమైనసంగతి. మహమ్మదీయులకూడ వారి నాయకులు చెప్పనట్లునడచుకొని ప్రత్యేకపున్నికలను విడదొకెదరని నేను నమ్ముచున్నాను. అల్పజనసంఖ్యగల సంఘములహక్కులను అధికజనసంఖ్యగల సంఘములవారు తొలగించలేకుండుటకు మనము

బాగ్రత్తపడవలెను. కావున జాయింటుఎన్నికలకారకు అన్ని జాతులవారును ప్రచారము సులభముండవలెను. కాని అల్పజనసంఖ్యగల సంఘముల గింపబడుచున్న బలవంత పట్టుటకగు. మహమ్మదీయులు జాయింటుఎన్నికలకు ఇష్టపడిరని వారిసంఘమునకు జనసంఖ్యప్రకారము ఎన్ని సీట్లుండవలెనో అన్నియు నొసగబడును. భారతీయులందరు మహమ్మదీయుల నేకకంఠమున మారు జాయింటుఎన్నికలే కావలెను. అని ఏరోజున కెప్పుడన కేకవేయుదుకో ఆదినముననే భారతస్వరాజ్యోదయము కాగలదు.

నైమనుసంఘ బహిష్కరణము

నైమనుసంఘ బహిష్కరణము యీ రాజధానియందు జయప్రథమగ జరుపబడెను. చెన్నపురియందు చెండుసార్లు పాతతాళముజల ప్రయోగజరిగెను. ప్రభుత్వమువారియొక్కతలు మాత్రము టిప్పూరి నిచ్చిరిగాని ప్రజాసామాన్యమంతయు వారి నాయకులు నా నైమను సంఘమునెడల విముఖులై యుండిరి. ఈ సంఘమువారు తిరిగి అక్టోబరులో మనదేశమునకువచ్చెదరు గాన యీలోపున బహిష్కరణోద్యమముతో చల్లారకుండ జూడవలెను. ఆసంఘమున కత్తేకు ఇప్పటిబహిష్కరణసంగతులు జ్ఞాపకము రావలెను. ఈ కమిషనును అంగీకరింపటమన బానిసత్వమునకు అంగీకరింపటమే అని నేను చెప్పుచున్నాను. కాన యీయోద్యమమును మిక్కిలి పట్టుదలతో కొనసాగించవలెనని కోరుచున్నాను.

చెన్నపురి కాపనపథలో వింతలు

చెన్నపురి కాపనపథలో క్రొత్తక్రొత్త సంగతులు జరుగుచున్నవి. ఆసభవారు నైమనుసంఘమున బహిష్కరించి ఈ

నంగునేరి తాలూకానభకు అధ్యక్షత వహించిన ఎస్. సత్యమూర్తిగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. (ఎం. ఎల్. సి)

రాష్ట్రమున కుపకార మొనర్చిరి. డా॥ ముబ్రాయనుగారికి బహిష్కరణతీర్మానము హితవు కాలేను. అతడు సభవారి తీర్మాన మంగీకరింపలేదు. గోవను ప్రభుత్వము ఇతని వైఖరి క్రమమయినది కాదని పోచుటలేదు. గవర్నరుగారి కర్తవ్యముగల తీసికేసి తనకష్టమునవారినిదగ్గరించుకొనవలసివచ్చి డా॥ ముబ్రాయనుగారికి నెలవిచ్చెను. అతడు తనపక్షమున నెవ్వరిని గానలేకపోయెను. తనపక్షమువారు పూర్వపుమంత్రులనే నియమింపవలసినదని చెప్పిరి. అంత ను ముబ్రాయనుగారు గవర్నరుగారి పాదగల్లురాజావారిపదాయ ముపేక్షించిరి. చతురంగపుటాకా డగు పాలగల్లురాజాగారు తోడ్పడిరి. మంత్రులందరొకరి. ఈ సూతనకుంతాంగమైనను మొన్నటి విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము ఒకీపోయినదనియే చెప్పవలెను. ఏమన ఎన్నుకొనబడినసభ్యులలో 44 గురు తీర్మానమున కనుకూలముగా ఓటువేసిరి. తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా ఓటువేసిన 42 రు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులలోను 5 గురు యూరపియనులు. వారెప్పుడును ప్రభుత్వపక్షమున ఓటువేయుదురు. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో డా॥ ముబ్రాయనుగారు వారీయనుచు లిరువురును తమ మంత్రపదవులకు రాజీనామా యిచ్చియుండవలసినది. వారట్లుచేయలేదు. వారి నిచేయునట్లు చేయుండుట దేశములవిధియొప్పునది. ముత్రామొదలియారుగారు కాంగ్రెసుతరపున కాపనపథకు నిలబడిరి. కాంగ్రెసువిధానముప్రకారము తన పదవికి రాజీనామానిచ్చి రావలెనని నేనుకోరుచున్నాను. ఇదియే యాత్యగ్గరణము. కానీ అతడట్లుచేయడు. అతనికి "మోసగాడు" అనునామములేపు మరొకటియుండదు. నేతురత్వము య్యరుగారు కూడ నిటువంటివారే. వీరిమోసకృత్యము మన రాష్ట్రముందు రాజకీయపరిస్థితులను పాడుచేసినది. వారి నెన్ను

కొనినవోలెడు ఉభయములకు తగినపాతమును బోధింతు రని నేను నమ్ముచును. వీరిభావము నెనును కమిషనుపట్ల నెట్లుండునోయూచువలయును. నాకు కమిషను బహిష్కరణమునకు, బాగడ వోలు చేసిరి. కాని మంత్రపదవుల కానించి తమమూలము తామే నిలుపుకొనలేక పోయిరి. కాపనపథలో తమవోలును సాధపు చుట్టయ్యెడి. ఈసంగతి తమయశచరవృత్తమంతయు ఖండింపదగినది.

బిల్లిమన వస్తుబహిష్కరణము

సముఖను సంఘబహిష్కరణ విషయమున మనదేశమున మోసోద్యమ మొకటి తలయెత్తింది. ఇది బిల్లిమనను బహిష్కరణముఖ్యముగా బిల్లిమనప్రభుబహిష్కరణ. ఈయోద్యమమును మహాత్మాగాంధీగారి రాజీర్యించిరి. మనకిప్పుడు చేయదగిన నిర్వాహకార్యక్రమమున నిదియే ముఖ్యమైనది. ఖద్దరునకు తగిన ప్రాత్యక్షముపడదు బిల్లిమనప్రభుబహిష్కరణముగావించియెడల బిల్లిమన క్రతులకు మన స్వరాజ్యోద్యమ తత్వమును మనము తెలియజేయగలము. రాబోవు దీపావలికి ముందు మీతాలూకాలో ఒకగజమైన బిల్లిమనబట్ల కనుపడకుండ ఖద్దరుతో నింపివేయవలెనని నేను మిమ్ములకు కోరుచున్నాను.

కాంగ్రెసు పునర్నిర్మాణము

మీతాలూకా యంతటకు కాంగ్రెసు సభలను నెలకొల్పి కాంగ్రెసు ప్రచారము నిరంతరము జరుపవలసినదిగా మిమ్ములకు కోరుచున్నాను. పండిత వంతులై నోకచ్చెక్కొమ్మకండి స్వరాజ్యము రాలిపెడుదు. పునాదినుండి దానిని నిర్మించుకొని రావలెను. కాంగ్రెసువిధాన మనుసరించినయెడలనే అది మనాధ్యమగును. గ్రామకాంగ్రెసు సభలుండవలెను. జీవము గలిగి పనిచేయుచున్న తాలూకా కాంగ్రెసుకమిటీ యుండవలెను. ప్రచారములు పెచ్చినయెడల తగినంత సామ్యముండ దొరకగలదు. గ్రామతంత్రము పునర్నిర్మాణము నొందవలెను.

వికమత్యము

మనదేశముందుల వివిధసంఘముల మధ్యగల యొకమత్యము నుగురించి కొంచెము చెప్పెదను. సంఘముయొక్క వికమత్యమే స్వరాజ్యము. అదిలేనిచో జాతీయభావమే హాన్యము. సంఘవైరమునకు నీజనుగుక్కారణమేలేదు. ఈ వైరములు మాడవలెను. మువారు (ప్రభుత్వము) కలుగజేయుచున్నవే.

మనమందరము న్యాయముగా పరిపాలింపబడక ధనహీనులమై బానిసలుగా మన్నాము. స్వరాజ్యపరిపాలనమునగాని మనదస్థినియంతమొందదు. కావున మనోవాక్పాఠ్యకర్మలచే మనయంతఃలహముల నణచి పండితములను సంహరించి జాతీయైక్యమునకు ప్రయత్నింపవలెను. మన రాష్ట్రముందనవరము హిందూమహమ్మదీయులు సభ్యులతో మొలగుటెంతయు సంతోషదాయకమైన సంగతి. ఇదియుట్లుండ, దురదృష్టవశాత్తయన బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణసమస్య మన రాష్ట్రముందు సంభవించెను ఇచ్చెండునకు కారణము ముఖ్యముగా సంఘమునకు సంబంధించినదిగాని రాజకీయవిషయముగాదు. బ్రాహ్మణులకు తదితరజాతులవారిని తనకుల్లునిగా నెంచి అందు కొంతవరకంటె శ్రేష్ఠతములని భావించవలెను. వర్ణాధిక్యత మనుభావమును బ్రాహ్మణులు పారదోలవలెను. వైష్ణవజ్ఞానోదయమైన యీ ప్రదేశయందు ఆస్పృశ్యతను తొలగింపుడని మీకు చెప్పియున్నందుట మీరుల నులభేను. ఏమన వైష్ణవమతము వర్ణాధిక్యమును బోధించదు. కావున మనవులందరు సమానులనియు, ఆస్పృశ్యులని కొందరినినను దైవమునెడల సకరాధముకేముటయందు నెలుంగుడని చెప్పుచున్నాను స్వరాజ్యాందోళనయందు నిమ్ముజాతులవారు పాల్గొనకుండుటకు కారణమేమన, వారు మనలకు నమ్మియుండుటలేదు. కాని అందులో కొందరు జ్ఞానులు స్వామి సహజానందం ఎమ్. ఎల్. సి., వెంకయ్యగార్లు మన భావములను గ్రహించిరి. తదితరులను కొంచెముకాలములో గ్రహించెదరని నమ్ముచున్నాను. బ్రాహ్మణేతరులలో నెక్కువకాతి యనువారు కూడ బ్రాహ్మణులవలె యీ పాతమును నేర్చుకొని వికమత్యమును పెంపొంద జేయుటయుత్తమము.

భీమవరం తాలూకా ఆదిమాంధ్ర సమావేశము, రాయకుదురు

భీమవరం తాలూకా ఆదిమాంధ్రల పక్షమునను, ఆదిమాంధ్ర క్రిష్టియనుల పక్షమునను, భీమవరం తాలూకాబోర్డునకును, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డునకును రాయకుదురు కాపురములు మురారీరామ్ శ్రీ చిలకపాటి జ్ఞానరాజుగారిని నామినేట్లు చేయవలసినదిగా నియమితాధికారులను కోరుటకును, సంఘమునకు సంబంధించిన యితరవిషయములనుగూర్చి యోచించుటకును, రాయకుదురు గ్రామంలో మురారీ శ్రీ దాసరి వెంకట్రావుగారి యాధిపత్యమున 5.4-28 తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు సభ జరపబడును.

పిల్ల నార్యేశం, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

ది ఈ స్టు ఇండియా మా చ్ కం వె నీ, లిమిటెడ్.

[1918 వ సం॥పు (VII వ) ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్టు ప్రకారము కూర్చబడినది.]

4567

రిజిస్టరుడు ఆఫీసు : "పార్కు-హౌసు", గ్రాండుట్రంకు రోడ్డు, రాజమహేంద్రవరము

వలయువారికి ఈ కంపెనీ తాలుకు ప్రాస్పెక్టుసును (Prospectus), దరఖాస్తు ఫారమును (Application Form), మా రిజిస్టరుడు ఆఫీసునుండి పంపబడును

ఫోర్టు సెంటుజార్జి గెజెట్టు

(1928 మార్చి 27)

పత్రికా శాఖ

డబ్ల్యు. ఆర్. స్కాట్లెట్టానగారు రెవెన్యూబోర్డు సెక్రటరీగా నియమింపబడిరి.

పి. నీతారామయ్య పంతులుగారు న్యాయశాఖ ప్రభుత్వ కార్యదర్శి పనితో సహా అభివృద్ధికాని ప్రభుత్వ కార్యదర్శి పనికీగూడ నియమింపబడిరి.

రా. బి. ఎస్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు రెవెన్యూ బోర్డు సెక్రటరీగా 7-4-28 తేదీనుండి నియమింపబడిరి. వీరు మునిసిపల్ సంఘములయొక్కయు, లోకల్ బోర్డుల యొక్కయు యిన్ స్పెక్టరుగాను పంచాయతీల రిజిస్ట్రారు జనరలుగాను 16-4-28 తేదీనుండి నియమింపబడిరి.

మత శాఖ

రెవ. రామమూర్తి నాదంకల్లూరు (రాజమండ్రి)గారు మద్రాసు రాజధానిలో వివాహములను జరుపుట కధికార మొసంగబడిరి.

మద్రాసు రాజధానిలో వివాహముల సర్టిఫికేటుల నొసగుటకు యాక్రిడిటరీ కధికారమివ్వబడినది. (1) రెవ. రామమూర్తి నాదంకల్లూరు (రాజమండ్రి) గారు.

(2) కొండవీటి సామ్యూలుగారు (గుంటూరుకిల్లా, రేచర్ల తాలూకా, బెల్లంవారిపాలెం కాపురములు)

శాస్త్రశాఖ

ఎస్. వెంకట నుబ్బారావు పంతులుగారు బాపట్ల పబ్లికేషన్స్ ప్రిన్సిపలు సభారీసేటు జడ్జిగాను, టి. సుందరమయ్యగారు అడివనలు సభారీసేటు జడ్జిగాను నియమింపబడిరి.

మద్రాసు నగరమునకు గౌరవ రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగా యాక్రిడిటరీ నియమింపబడిరి : జి. జానకిరాంకెట్టి, సి. దొరస్వామి మొదలియారు, ముస్తాఫాహుస్సేను సాహేబు బహదూరు, హాజీ ఎస్. మోహిద్దీను బచ్చాసాహేబు బహదూరు గారు.

విశాఖపట్నంకిల్లా, ఏటికొప్పాక (గొనుమునకు ఉప్పు లూరి సోమనందరంగారు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

బళ్లారి నబార్డి సేటు జడ్జికోర్టు 23-4-28 తేదీనుండి యెత్తివేయబడును.

రెవెన్యూ శాఖ

ఎస్. దొరైరాజయ్యగారు (కొర్రాపుట్టిడివిజను ఎస్టేట్ క్యూటీపుయంజనీరు) విశాఖపట్నం ఏజెన్సీ జిల్లాబోర్డుసభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

వి. శేషగిరిరావుపంతులుగారు నెల్లూరి పార్టీ, స్పెషలు అసిస్టాంట్ సెట్టింగులు అఫీసరుగాను, బళ్లారి, ఆనంతపురం, నేలంకల్లూరులకు స్పెషలు అసిస్టాంట్ గాను నియమింపబడిరి.

కె. రంగస్వామిమొదలియారు గారు చిత్తూరు జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

ఎం. సోమరాజుకెట్టిగారు గంజాం జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

అభివృద్ధికాని

హెచ్. పి. వార్డుగారు మద్రాసు ఫారెస్టు యుటిలైజేషను అఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

ఏ. ఎస్. కుప్పస్వామిగారు మద్రాసు అసిస్టాంట్ ఫారెస్టు యుటిలైజేషను అఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖ

బళ్లారి జిల్లాబోర్డుకు యాక్రిడిటరీలు ప్రభుత్వము వారిచే నియమింపబడిరి : జనార్దన్ కె. అబ్దుల్ హై సాహేబు బహదూరు (ఎం. ఎల్. సి.), గౌ. పయ్యదుముమ్మారుసాహా సాహేబుబహదూరు, మాదిగ దుర్గగప్ప (బనిలికాల్, కుడ్డిగిరీ తాలూకా), చేగరు పాపయ్య (హాస్పేట్), కె. నట్టకల్లప్ప, నాయకార్ సిద్ధరామప్ప (హాల్మి, ఆహోనీతాలూకా), టి. అద్యకయ్య (హాస్పేట్) గారు.

నర్సిపట్నం తాలూకాబోర్డుకు సాగి సత్యశారాయణరాజుగారు అధ్యక్షులుగాను, కడిమికెట్టి వెంకట సూర్యనారాయణ కెట్టిగారు ఉపాధ్యక్షులుగాను యెన్నుకోబడిరి.

విశాఖపట్నం తాలూకా బోర్డుకు భూపతిరాజు నీతారామరాజుగారు (బారిష్టరు) అధ్యక్షులుగా నేతగ్రీవముగా యెన్నుకోబడిరి.

మిల్లీపట్నం మునిసిపల్ సంఘమునకు కనకరాజు వీరరాఘవయ్యనాయుడుగారు 7 వ వార్డు కౌన్సిల్ గుగా యెన్నుకోబడిరి.

విద్యాశాఖ

ఛాన్సెన్డీసేంటు క్రిస్టూరామ్మప్పగారు చిత్తూరుజిల్లా ఎడ్యుకేషనులు అఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

హెచ్. ఏ. హర్షగారు మద్రాసు జిల్లా ఎడ్యుకేషను అఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

రెవ. సి. స్వామీగారు గుంటూరుజిల్లా ఎడ్యుకేషనులు కౌన్సిల్ సభ్యులుగా యి. ఎల్. సి. మిషనుచే యెన్నుకోబడిరి.

జాతకము

జాతకచక్రము నకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక ఘంటలుగాని ఉత్తరము వ్రాయుకాలముగాని మాకుపంపినచో జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, ధనము, భూమి, విద్య, సుతానము, కళత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము, జీవనము, మొదలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ 2-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. క్యాకెక్టర్ రీడింగుతో ఒక సం॥ రఫలం 1-4-0. ఆకెక్టర్ వెంకటశాస్త్రి, 1402 8249 గోపాలపురం, కొత్తపేటపొన్ను, గోవానరెడ్డి

మహాసూర్యవర్తి

ప్రకటనయైన యోగము. ప్రతివారికి అవసరమయినవి. కులదీక్షలు, నోటరీయరీటు, కాట్టచేతులు ముద్రలు, వోటింగ్ కార్డులు, సుందరియములు, మొదలగు వైశ్యవికారమునకు వ్రాసిన ధర్మము. శ్రీ మత్స్యలరాజావారి సంస్థానమున రయారం 1-5-0 కు 1-5-0.

ఆర్థరసాయనశాల, ముత్తూల(కృష్ణా).

బిజ్ బింద్ - నీరై పోయిన వీర్యమును గట్టి, టుకు లోకప్రకటితమైనది. స్వప్న మందుగాని మూత్రముతోగాని వీర్యము స్థితి మగుచున్నయెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవన మొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారములను అనుభవించునట్లు చేసి సంతాన వంతులుగ జేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రల సీ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు

ఆర్యవైద్యశ్రమం

1159-1127 3, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలకులభము! (పోర్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) సుగమభిక్తము!

శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి ప్రత్యేకకాల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు, అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రేక్ష, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి శోమమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనేమాయును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:-

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిమమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

తరుణము మించిన దొరకడు.

వేసవికాలములో మిగుల సోమమును పొందవలెనంటే మిగులములకు కిటికీలకు వరండాలును నువాసయిచ్చు మా వట్టివేళ్ల చాపలును వివనకరములు ఉపయోగించుకొని చల్ల దనమును పొందుడు. ధరలు వివరములకు యీ శిగున అడ్రసుకు వ్రాయవలెను.

కనకమ్ ప్రాడర్సు కంపెనీ,

సామర్లకోట, M. S. M.

4525

కాలమునకు తగిన గ్రంథము!

వెల. 1-8-0.

నాయకానాయకులు కొనియాడునట్టి గ్రంథము

హనూశ్రమ రహస్యములు

ముగా చర్చించి కులభక్తితో వ్రాయబడియున్నది. మాద్య స్వల్పప్రతులే యున్నవి గనుక వెంటనే ఒక ప్రతికి వ్రాసి తప్పించుకొనుడు.

రెండు ప్రతు లొక్కసారిగా కొనువారికి తపాలా ఖర్చులేదు.

ప్రతి 1559 వాసన్ పుస్తకశాల, 244, టంకశాలపేథి, మదరాసు. 4602

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తామూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదవ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8

నిండువ్యాసాలికోబ్రెండు ఐదవ వైటు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులుప్రత్యేకము.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, తంజు శెట్టిపేథి, మదరాసు

శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిరీ కంపెని, బెజవాడ-ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

కల్పికాదు. మోసములేదు.

మాప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరకముగాజులు, మెడగొలుసులు, రత్నములు, పచ్చలు, కెంపులు పొదిగిననగలు, ఉంగరములు, కాళ్లగొలుసులు, బంగారు, వెండిగొలుసులు, మరచెంబులు, పల్లెరములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లవస్తువులు సిద్ధముగా నుండును.

నవరసుబంగారునకు, ఛాదివెండికి, క్రొత్తమాదిరీలకు, చక్కని పనితనమునకు గ్యారంటీ.

నచ్చనివస్తువులను తిరిగి తీసికొందుము. సంపూర్ణ తృప్తినిచ్చుటయే మాయుద్దేశ్యము.

4887

ప్రాప్తైటరు-ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీతల వెంట్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెంట్రుకలు దువ్వననో పూడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుము
వెంట్రుకలు చెడిపోవుటకు అనితత్వదో యనిగ్రహింపుడు

కామినియాతయిల్ రిజిస్టర్డ్

ను నేటి నుండియే వాడుకరంబునందు.

తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

వెంట్రుకలను కాంచివీసనముగాను, చిట్టిపోవుట, చిరుగుగానుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చునట్లే, తుమ్మెద రెక్కలవలె నిగనిగలాడించును. ఈగుణభవదని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెంట్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియాతయిల్ మీవెంట్రుకలకు నెట్లు అధికృతగలగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతిపట్టుకములోను, పల్లెలోను, క్యరెగలగజేయునో గుర్తించుడు.

దుకాణావారలందరివద్ద, పరిమళద్రవ్యము లమ్మవారలందరివద్దను దొడకును. మీపూరి వర్తకులయొద్ద కొనునవచ్చును.

కామినియాతయిల్ యి అని చూచి మరికొనుడు.

సీసా 1-కి నెల రు 1-0-0 పోస్టేజి 0-6-0 (కర్ణాటక, సీసాల 8 కి రు 2-12-0 పోస్టేజి 0-0-12-0)

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

కొనుట మరువకుడు.

మీదున్నపులమీదగాని, శేబు రుమాలుమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోధిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైజీపువ్వుల పరిమళములును, వెదజల్లినట్టినద్యును. పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోధిల్ బహారు తప్ప మరెవ్వరూ కానరాదు. నేడే ఒకసీసాకొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించు.

1/2 ఔన్సు ఓటోధిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " " "	" 1-4-0
1 బ్రాము " "	" 0-12-0

నమూనా సీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, జమ్మామసీదు మార్కెటు, భొంబాయి. నెం 2

మదరాసు కార్పొరేషను

అవసరపరచు వేళము

(80-3-28) సాయంకాలం డి. బి. జి. నారాయణస్వామి కెట్టిగారి యధ్యక్షతన జరిగిన యవసరపరచులో యీ క్రింది కార్యక్రమము జరుపబడెను:-

1928-29 సం॥ న వరిలియ్యము, ఉలవలు సప్తయిచ్చేయుటకు టెండర్లను పథివా రంగీకరించిరి.

స్టాండింగ్ కమిటీ (వెల్క్స్) యొక్క ఈ దిగువపలహాలుగూడ నామోదించబడెను:-

ఇంజనీరుగారి బాబులూ 2, 3-వ క్లాజులు, బాకీపడిన వాని యీ స్టిప్ సదిరసంఘముగాని (ప్రభుత్వమువారుగాని) తినుతెట. తామే చర్య దీసికొను కేసులకు వర్తింప జేయగూడదు.

ఈ క్రిందిజాబును కార్పొరేషను ఇంజనీరుగారు మద్రాసు కార్పొరేషను ఉద్యోగస్థుల సంఘము యొక్క శాసనసభలో బిల్డింగు సొసైటీకి వ్రాసిరి:-

" 8-7-27 తేదీల దరఖాస్తు చేసినది. 28-10-27 తేదీన జరిగిన కౌన్సిలు సమావేశములో, 200 భాగముల భూమిని భాగము ఒక్కొక్కటికి రూ 200 ధరచే|| నీదిగువవరతులమీద ఏ ర్యాటుచేయుట కంగీకరింపబడినది. (1) భూమి కార్పొరేషను ఉద్యోగులకు మాత్రమే యొగగడవలెను. (2) ఎట్టి పరిస్థితులలో నయినను స్టాండింగ్ కమిటీవారి యనుమతిపైనేగాని కార్పొరేషను యుద్యోగికిదప్ప నన్యరి కన్వెనియెన్సు భూమివిక్రయించబడగూడదు. (3) స్టాండింగ్ కమిటీ యనుమతి లేకుండా భూమి అన్యనకు క్రయింపగూడదు. (4) నివాసితులైన నెలసంఘము వారి కే ప్రత్యేకముగా వర్తించునుగాని ఏయితరసంఘములకును వర్తించదు. (5) బిల్డింగు స్థానులు స్టాండింగ్ కమిటీకి పంపబడి వారి యనుమతి బొందవలెను. ఇంతటితో అవసరపథ ముగిసెను.

బడ్జెటు సరిపెట్టుట

అవసరపథ ముగియగానే,నాయదా వేయబడియుండిన బడ్జెటుసభ ప్రారంభింపబడెను. ఈమాత 2 1/2 గంటలచర్చజరిగిన వెనుక బడ్జెటు ఆమోదింపబడెను.

మేజరు, మైనరు బావత్తులక్రింద ననేక తగ్గింపులు, మార్పులు గావించబడెను.

ఈ క్రిందివిషయములు చర్చింపబడెను.

తిరువళ్ళి క్వేణి సతనమందిరము

సత్యమూర్తిగారు గణపతిమఠలిటిలో నొక పకనమందిరము తెరవబడవలెనని యిచ్చటి బ్రాహ్మణేతరులు కోరినందున ఆందుకు, రూ 10 లు మంజూరు చేయబడవలెనని యుపపాదించిరి.

రా॥ సా॥ పి. రంగనాథంకెట్టిగారు తీర్మానము నెదిరించిరి.

తీర్మానము వోటుకు రాగా నోడిపోయెను.

మహమ్మదీయ యువజనసంఘము

బషీరు అసామ్మదుగారు పై సంఘమునకు నెల ఒక్కొక్కటి రూ 5 లు మంజూరు చేయబడవలెనని యుపపాదించిరి. తీర్మాన ముమోదించబడెను.

అవును స్టాండింగ్ కమిటీ సంబంధించిన యుద్యోగులకు రు. 6,820 లు మంజూరు చేయబడవలెనని తీర్మాన మోడిపోయెను.

కీల్వాకు పంపింగుస్తేషనునకు సంబంధించిన యొక యింజనీరును తీసివేసి రు 1,800 లు ఖర్చు తగ్గింపబడవలెనని తీర్మాన మోడిపోయెను.

బొగ్గు నంటచెరుకు వెల్క్రా ఖర్చులలో రు 4,000 లు తగ్గింపబడవలెనని తీర్మాన ముమోదించబడెను.

(వడపోయి తటాకములు ఫిల్టరుబెడు)

వీనికి సంబంధించిన ఖర్చులలో రు 1000 లు తగ్గింపబడవలెనని తీర్మాన మోడిపోయెను.

వీనికి సంబంధించిన యుద్యోగుల నిమిత్తము ఖర్చులలో రు 2000 లు తగ్గింపబడవలెనని తీర్మాన మోడిపోయెను.

ముంకువారివంటెన పెడబ్బుచేయుటకు రు 5,000 మంజూరు చేయబడవలెనని తీర్మాన మోడిపోయెను.

మరికిగూడెములు, బాగుచేయుటకు రు 2 లక్షలు మార్కెట్టులను గట్టించుటకు రు 20,000 లు మంజూరు చేయబడవలెనని తీర్మాన మోడిపోయెను.

బడ్జెటు ప్రారంభపునిలువ

రు 1 లక్షకు మార్పుపంపబడుటకు తీర్మానింపబడెను.

పాంతులగుగారి ప్రశ్నకు, జవాబుగా, ఆద్యక్షులు, బడ్జెటు సరిపెట్టబడినదనియు, కంప్యూనిలు రు 1,80,000 లున్నదనియు తెలిపిరి.

ఇంతటితో సభ ముగిసెను.

ఇండియా గజెట్టు

వి. కె. ఎ. అయ్యంగారు

ఇండియా ప్రభుత్వ వాణిజ్య శాఖయందు ఆండరు క్లర్క్ గా నియమింపబడిరి.

కర్నూల్, గిద్దె, డబ్బు, ఆలగూడరు మియను అబ్దుల్ అజీజ్ గార్లు టెన్ టెన్ కౌంటి సభ్యులుగా నియమింపబడిరి. పి. సి. సోజర్న గారు పోస్టు టెలిగ్రాఫ్ డైరెక్టరు జనరలు నియమింపబడిరి.

ఎల్. ఎం. కెంపుగారు మెయూనరు బ్రిటిష్ ప్రెసిడి గను కూర్గక మిషనరీ గను నియమింపబడిరి.

భారత వర్తక సంఘము

హెచ్. పి. మోడీ గారు సీ సాఫ్ట్వేర్ బ్రిటిష్ మారుగా రిస్టానే భారత వర్తక సంఘాధ్యక్షుడుగా పీఠింపబడిరి. ఎమ్మెకా నబడిరి.

గుంటూరు జైలు హైస్కూలు విరాళము

నల్లూరు గ్రామరాయలూ యార్లగడ్డ బాపయ్యగారు (2) పుట్టసుంట్ల వెంకటస్వామయ్యగారు (3) తొట్టెంపూడి వెంకట్రామయ్యగారి బుచ్చయ్యగార్లు అధిపత్యముక్రింద 116 రూపాయలు (నూటపదహారు) గుంటూరు జైలు హైస్కూలుకు కాలేజిగా చేయుటకు విరాళమును ప్రేమతో సొసంగిరి.

వి. రామకృష్ణయ్య.

విధవావివాహ సహాయకసభ

ఈ దినన వివరించిన వితంతువులకు నరులు కావలెను.

4 రు బ్రాహ్మణ వితంతువులు వయసు	19
1 దిటా దిటా	28
1 దిటా బి. ఎల్.టి.	29
3 కన్యకాయుడు వితంతువులు వయసు	19
8 తమిళ బ్రాహ్మణ వితంతువులు	17 మొదలు 19
4 బ్రాహ్మణ వితంతువులు	20
1 కన్యకా బ్రాహ్మణ వితంతువు	28

ఆంధ్రదేశములోను తమిళనాడులోను విధవావివాహ ప్రచారమునకు బిక్ ఆంధ్ర బిక్ తమిళ ప్రచారకులు కావలెను. జీతము మొదలైనవనానికి జాయింటు సెక్రటరీ, విధవా వివాహ సహాయకసభ, 28 పిదారియార్ కోట్లో పిడి జి. టి. మదరాసు అని వెంటనే దరఖాస్తులు పంపవలెను.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

ఈసంఘ సభ 7-4-1928 తేదీ శనివారము మధ్యాహ్నము రాజమహేంద్రవరము యిప్పినుపేటలో డా॥ శివరాజు వెంకటరామరావుగారి భవనమున జరుగునని తెలుపబడినది. ఈ సంఘ సమావేశము యీ సంవత్సరమున నూతన యెన్నికల ప్రకారము జరిగిన సభ్యులతోనే జరుగును. కావున నితరకు ఎన్నికలుకాని తాలూకాలవారు వెంటనే సదరు యెన్నికలును రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యుల యెన్నికలకు జరిపించు కొని సభ్యుల జాపితాలను [చిరునామాలతో] యీ సంఘ కార్యదర్శికి కాకినాడకు పంపవలెను. సభా ప్రకటన పత్రికలు ఆయా తాలూకాల కార్యదర్శులకు సభ్యుల కందునట్లు చేయ గోరుచు పంపబడినది.

కాంగ్రెసు ప్రచారకులు అభిమానులు గూడ సభకు రాగోరుదున్నాను.

పాడుపూడి నర్తనారాయణ,

కార్యదర్శి, కాకినాడ.

శ్రీ కస్తూరిదేవివిద్యాలయము, నల్లూరు మానిద్యాలయమునకు ఈ క్రింద తెలుపబడినవారు యథాశక్తి సాయమునర్పించుటకు వారికి మే మంతయుకృతజ్ఞులము.

1. నల్లూరుమునిసిపల్ సంఘమువారు 1928-29 సం॥ బడ్జెటునందు రూ॥ 150 లు (నూటయేబదిరూపాయలు, కాంప్స్ ను చేసిరి.

2. శ్రీ గండవరం దేవస్థానం కమిటీవారు యీ షరతు గాను రూ॥ 50 లు (యేబదిరూపాయలు) మంజూరు చేసిరి.

3. శ్రీమతి టి. కాంతాదేవిగారు తమకుమారుని నామ కరణోత్సవ సంవత్సరమున రు॥ 20 లు (ఇరవదిరూపాయలు) వదిలించిరి.

కే. వి. రాఘవాచార్యులు,

అధ్యక్షులు.

పొణకా కనకమ్మ,

పొణకా పట్టాభిరామిరెడ్డి,

కార్యదర్శులు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(24-28)

మొదటి దినములు

ఇరువది గజముల పీస్ దరలు	రు. అ. పై
కొరికా మల్లు—22 X 22 మంగిలమాయా (2)	8-12-0
సరావరికము	7 12 0
కొరికా మల్లు—22 X 22 మంగిలమాయా (2)	రు 8-2-0
సరావరికము (20 X 20)	రు 7-8-0
కొరికా మల్లు—22 X 22 వేరుకములు (2)	రు 8 5-0
సరావరికములు	రు 7-10-0
తెలుపుముల్లు—1708 (నెట్) రు 12-8-0 గాన్ 9000	
(నెట్) రు 12-10 1702 రు 10-4-0 ఎల్. ఎల్. 78, రు 8-4-0 88/888 రు 12-12-0; జి. జి. 78 రు 8-2; 7668 రు 8-0; 78078 రు 7-14; జి. 78 రు 7-6-0.	

తెలుపు మర్రింగ్ న—H. K. 62 రు 16-12-0;

చూసు

40 నెంబరు సీమ (6 హా కట్టులు)—బూత్ రు 5-10-0 చలన (కొంగ) రు 6-14-0; చలన (పినిటిక్లెట్) రు 6.8-0 చలన (హాకనక్) 6-9-0 చలన (గుప్తి) రు 6-12-0 చలన (గ్రెడ్లెండా) రు 7-14-0 కచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 7-4; పదివ (ఎర్ర) 7-5.

40 జపాన్ (వడిపానులకట్టు) ఆయుధ సత్కర్తలు రు 11-8-0 కలర్ బాల్ రు 10-15 0.

60 సీమ (5 హానులకట్టులు)—ఆడకత్తె రు 14-8-0, నెవలి రు 15-8-0; "డంబల్" (ఎర్ర) 15-6-0 రాట్టు (ఎర్ర) రు 18-0-0; రుసుకారము రు 9-0-0 ఎడ్డు గడ్డియారము రు 8-12-0.

ఇత్తడికెసులు—(శీట్ మేక్) రు 285.

రాగికు రు 282

కుత్తి నాగపుర్రు (సరకులేదు.)

పినింటి పీచా నెల:

నెల్ గో-హాక్ ("చెయ్యి") రు 11-4-0

జర్మన్ "నెమలి" 10-2-0

పక్కెరములు యొక్క ధర—

బావా "రెడ్" రు 29-8-0 ఏప్రిలు రు 20-0-0 మే రు 20-8-0 జూన్ రు 29-8-0

పేరుసెనగ నూనె

"ఇంగ్లీషు బాకువధరము"—గాడుగ రు 107

ఆముదము

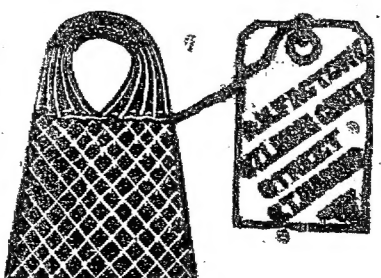
(మిల్ డెలివరీ) రు 102.

వదును చేసినతోలు రతి 1-3 ధరలు

బట్టతోలు (7 టు 7½) "అకకంట్రి" రు 1-2-9; 1-4-0	
,, (8 టు 8½) ,, రు 1-2-0 టు 1-2-8	
,, (9 టు 9½) ,, రు 1-6-6 టు 1-9-9	
,, (10 టు 11) ,, రు 1-1-9 టు 1-2-0	
,, (7 టు 7½) ,, రు 1-8-8 టు 1-4 8	
,, (8 టు 8½) ,, రు 1-6-6 టు 1-7-0	
,, (9 టు 9½) ,, రు 1-2-0 టు 1-2-8	
,, (10 టు 11) ,, రు 1-4-4 టు 1-5-6	
,, (7 టు 7½) ,, రు 1-3-10 టు 1-4-4	
,, (8 టు 8½) ,, రు 1-4-6 టు 1-4-9	
,, (9 టు 9½) ,, రు 1-4-6 టు 1-4-9	
గేజెతోలు రు 0-12-0 టు 0-12-9	
గేజెమాడతోలు రు 1-8-0 టు 1-8-9	
జిత్తుమాడతోలు రు 1-14-0 టు 1-15-8	

ఎన్నడును మేలైన సరకునేకొనుడు 3564

కడచిన 10 సం॥ రములనుండి ప్రజల మెప్పునుబడసిన ఇం దులో తెలుపబడి నట్టి దారపునందు లను, నలును కొను దు. మిక్కిలి నా య్యమైన, గట్టిదార ములతో అల్లుబడినవి. వర్తకులకు ప్రత్యేకధరలు గలవు. వివర ములకు ఈ శిరువల్లసమునకు అంక్ష భావలో వ్రాయవలెను. ఆర్. ఎస్. వ్యాక్టర్, 87, లింగి కెట్టిపేటి, మదరాసు.

చెన్నై పురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 2-వ తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు	
మనుమ తెనాలిని ,, వ 42 కలన రు 12 12 0 14 8 0	
నల్లూరిని ,, డిల్ రు 15 0 0 16 0 0	
శీల్లి ,, డిల్ ,, 15 0 0 17 0 0	
రాగులు రు. 164 బస్తా 1-3 ,, 11 8 0 12 3 8	
శుభ్రము ,, ,, 20 0 0 22 9 8	

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-3 ర 205	,, 15 0 0 16 0 0
నెవలు ,, డిల్ ,, 12 8 0 18 8 0	
నెవలు ,, డిల్ ,, 14 0 0 16 8 8	
మినుములు ,, డిల్ ,, 14 0 0 17 0 0	
ఉళుము ,, ర 195	,, 12 0 0 12 4 8

3. నూనెపప్పులు

శుభ్రముగాన కా 1-3	,, 150 0 0 155 8 8
నయ్య మ 1-3	,, 14 0 0 21 0 8
మిషన్ వేరునెవగపప్పు కా 1-3	,, 50 0 0 52 0 8
చేతిలో కొట్టిన ,,	,, 48 0 0 46 0 8
వేరునెవగనూనెగాడు కా 1-3 రు 107-0 మిషన్ నూనె 105	
అమడము కా 1-3	104 0 0 106 0 8

4. చిల్లరపప్పులు

చాయకనుపు కా 1-3	88 0 0 90 0 8
కూరకనుపు ,,	55 0 0 56 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) కా 1-3	91 0 0 98 0 0
దనియాల ,, కా 1-3	91 0 0 98 0 0
గుంటూరుపొండుకట్టు సీలియండు ములుగు 1-3	రు 40,45
రాగపా సీలియంకట్టు ,,	,, 50,55
శెల్లు కా 1-3	రు 28 0 0 30 0 8
అస్కాచక్కర బస్తా 1-3	,, 29 5 0 29 8 0
ఉంతకండు కా 1-3	,, 28 0 0 60 0 0

5. ఇనుము

శుభ్రము కా 1-3	,, 29 0 0 31 0 0
చదరం ,,	,, 28 0 0 29 0 8
కత్తుడు ,,	,, 28 0 0 29 0 8

6. నూలు

నెం 20 టెన్ని సింహం యాటి	రు 7 4 3
నెం 6 ,, కట్టరి	,, 6 9 8
నెం 24 ,, లా	,, 6 0 8
నెం 20½ రెట్టెట్టెలు	,, 6 12 3
నెం 40 బామ్మరు 10 హా	,, 10 4 2
నెం 44 సాందో	,, 8 3 2
నెం 40 రాజి	,, 8 12 0
నెం 4 టెన్ని మసీదు	,, 4 4 9

7. దూది

బోంబాబెట్టు బాకున 1-3	రు 678 9 8
-----------------------	------------

8. తోహములు

వెండి 100 రులు 1-3	రు 10 14 0 16 61 0 0
వెంకాయ రులు 1-3	,, 21 0 0 21 3 8
వెంకాయ 1-3	18 7 9
ఇత్తడి రు 1-3	,, 284 0 0 286 0 0
కాసి కా 1-3	,, 255 0 0 100 0 0

రింగులు

అతిమెలు స్వీట్లరులాడు అలివరయ్యో సింహం

పిహా 1-గ్రేడి 20 కి	రు 6 0 0
,, నీలివ 1 రతి	1 12 0
,, 14 రతులు	1 11 6
,, 28 రతులు	1 11 0
,, 56 రతులు	1 10 6
,, 1 అందరు	1 10 0
డిక్కిలు బామ్మపూర్ తోడ అవనా (బట్టి-రెడ్డు)	8 8 0
కాంగో 3 కి	1 0 8
వడకు 4 కి	1 3 2

శృంగారకాళిదాసుకథలు

శృంగార కాళిదాసుని శృంగార కథలు

1154

శృంగార సంభాషణములు, శృంగార సమన్వయము, శృంగార చమత్కారము లిందు శృంగారమున వర్ణింపబడినవి.

4565

జి. ఎస్. శాస్త్రి అందు కో, తపాలాపెట్టె నెం. 110 మద్రాసు.

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యవిషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 28000 నికరాదాయము. (Surplus)
- (2) ఇంతవరకు మరణమువల్ల గాని, మరేవిధమైనట్టిగాని క్షయము లేకపోవుట.
- (3) ఖర్చులు ప్రీమియము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100 కి 82% రెండవ సంవత్సరం 50% భీమాకంపెనీలు మొదటిసంవత్సరములో నికరాదాయమును (Surplus) కనపరచుట ఆరుదు. ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీవారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే చూపగలుగుట ప్రశంసనీయము" (స్టేట్సుమన్ పత్రిక) పలుకుబడిగల యేజంటు జీతముమీదను కమిషన్ మీదను కాపతెను.

ప్ర. 4130.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

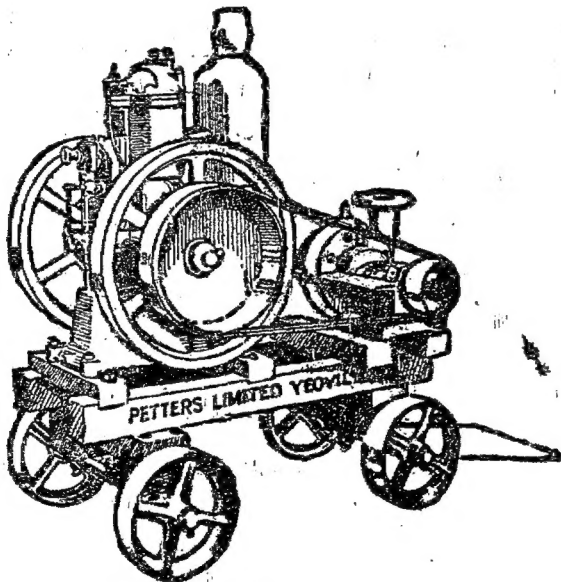
ది. నార్తయిండియన్ జూలరీ మాన్యు ఫాక్చరింగ్ కో, బెజవాడ

సవరను బంగారుకు, నీమవెండికి, రత్నములకు పూచీనిచ్చెదము

మావద్ద అన్నివిధములయిన బంగారు, వెండినగలు, వెండి మరచెట్టులు, గిన్నెలు వగయిరాలు యెల్లప్పుడు విక్రయమునకు స్థావరముగా యుండును. పచ్చలు, కెంపులు, నీలములు, పువ్వురాగములు అసలుజాతిలోను యిమిషనులోను విక్రయమునకు దొరకును. విశ్వ బ్రాహ్మణులకు పుష్కరముగాను ఆకురాళ్లు, గాజులదిమ్మలు వగయిరాలు అన్ని పని సామానములను సరఫరాచేయు ధరలకు విక్రయించబడును. ఎకసారి మాతో వ్యాపారము చేసిన మానవ్యము మీకే తెలియును.

3962

ప్రొఫ్రయిటరు, గుంటముక్కల రామమూర్తి, బెజవాడ.

వెట్టర్స్ సకలవిధముల
జలయంత్రములు

జూవద్ద యంజనులు, జలయంత్రములు, విరివిగా స్టాక్లోనుంచి, తేలికైనవి, చురుకైనవి తీసుకొనబోదగినవి, స్థిరముగా ఏర్పాటు చేయబడవలసిన యంత్రములను అన్ని తగుపరికరములచే అమర్చబడి, పోటీను తీరస్కరించదగిన తగ్గు ధరలకు వెంటనే సరఫరా చేయుదుము.

వెట్టర్ ఎంజనుల మొదలగువాటికి సంబంధించి పూర్తినివరములు కాకినాడలో గల మా బ్రాంచి ఆఫీసునందుకూడ తెలుపబడును అచ్చట ఒక సంపింగు సెల్టుఫనిచేయుటను కూడ చూడవచ్చును.

బెస్ట్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్.,

3579

(యంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు)

పోస్టుబాక్సు 63,

మదరాసు.

AMRUTANJAN
The Only
Pain Killer

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAIN DEPOT
BOMBAY & MADRAS

4802

లెవిస్కో

బిడ్డల జన్మహక్కుని, మీకు మీ తల్లులకు, ప్రతిబిడ్డకునీ తెలియును. మీ అంగడివానియొద్ద సీసా 1కి రూ 1/- వెలకు దొరకును లేక

LEVISCO INDIA Co.,
Green Villa-Grant Road, BOMBAY

No. 315.

దివ్యమైన గువా సవగల సబ్బు. పరిశుద్ధమైనవస్తువులు, శ్రేష్టమైన చందనతైలము మొదలగువాటినిండి చేయబడినది.

Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.

P. O. BOX 237

3433

MADRAS

వ్రతావకస్తూరి మాత్రలు

(75-8851)

4 మిక్కిలి ఘాటును నువ్వానగలది

1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనంతముగా నుండు ధో గాక అజీర్ణము, వాయువు, జలము, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, చిన్నబిడ్డ గుణము, కలరా, పేగు మొదలగు అనేకమగు వ్యాధులను హరించుటయే గాక బలమును, జీర్ణ క్రియ, ఆరోగ్యమును గలిగించు సరప్రసాదము.

ప్రతి గృహముం దుండదగినది. 250 మాత్రల సీసా 0-4-0

12 సీసాలు 2-8-0. ఐ. పి. చార్జి ఎన్నిటికైనా 0-5-0.

పి.కె.సి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, షేరిడేవీ, నల్లూరుకల్లు.

